

PORADNIK SPÓŁDZIELNI

Przedpłata wynosi
3 zł kwart.
Cena ogłoszeń:
Wiersz petyt. 4-łam.
30 groszy.

DWUTYGODNIK DLA SPRAW SPÓŁDZIELCZYCH.
ORGAN

UNJI ZWIĄZKÓW SPÓŁDZIELCZYCH W POLSCE

wychodzący samizast czasopism

Wydawca:
Unja Związków Spółdziel-
czych w Polsce.
Poznań, plac Wolności 18.
Redaktor: Rus Kuźtalan.

„Poradnik Spółdzielni” „Poradnik Spółdzielni Kredytowych” „Siła” „Odrodzenie”.

Nr. telefonów: Unja Związków Spółdzielczych w Polsce 4321, 2056, 2183, 2184; Spółdzielni Wydawniczej U. Z. S. w Poznaniu — 3489

Wszelkie przesyłki należy adresować: Do Redakcji: Unja Związków Spółdzielczych w Polsce. — Poznań pl. Wolności 18.

Do Administracji: Spółdzielnia Wydawnicza U. Z. S. w Poznaniu, pl. Wolności 18. Konto czekowe: Poznań P. K. O. nr. 206 013.

„Narody, które nie umieją pracować i oszczędzać, znikną z powierzchni ziemi”.

POZNAŃ

*

WARSZAWA

*

LWÓW

*

KRAKÓW.

Spis rzeczy: Kasy Gminne. — Formy współpracy Spółdzielni rolniczo-handlowych z centralami handlowymi. — Sprawozdanie Związku Spółdz. Polskich w Warszawie. — Zjazd Kółek Rolniczych Centralnego Towarzystwa Rolniczego. — Walne Zebranie Akcjonariuszów Banku Związku Spółek Zarobkowych. — Sprawy Spółdzielcze w orzecznictwie cywilnym Sądu Najwyższego. — Obrót towarowy w Rolnikach w r. 1923/24, należących do Związku Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych w Poznaniu. — Informacje podatkowe. — Prezentacja weksli. — Sprawy bieżące. — Nasze nowe wydawnictwa. — Przegląd czasopism. — Zmiana osób. — Ogłoszenia. — Rejestr spółdzielni. — Walne Zgromadzenia. — Bilanse.

Kasy Gminne*).

Zarówno okres inflacyjny, jak i okres obecny przeżywamy pod znakiem braku gotówki i gorącego poszukiwania niezbędnych dla prawidłowego rozwijania się życia gospodarczego kapitałów.

Ta prosta prawda, że dla ugaszenia pragnienia nie wystarczy kupić szklanki, ale trzeba ją jeszcze czemś wypełnić, z trudnością i powoli zostaje przez ludzi zrozumiana, i jak w okresie inflacyjnym tworzono bez liku nowe banki i otwierano bez końca oddziały już istniejących, tak i dzisiaj społeczeństwo po smutnym doświadczeniu z bankami, rozgląda się za jakimiś nowymi instytucjami, któreby jego potrzeby kredytowe zaspakajały. Zwiększenie ilości banków nie zwiększyło ilości wolnych w kraju kapitałów, przeciwnie nadmierne rozbudowanie się aparatu bankowego przyczyniło się nawet do podrożenia kredytu, obciążając go kosztami handlowymi nowopowstałych placówek. Dzisiaj, kiedy większość powojennych banków myśli tylko o tem, aby umrzeć z honorem, nie zarywając wierzycieli, należy się bardzo zastanowić nad tem, czy i w jaki sposób rozbudowywać na nowo aparat kredytowy, obsługujący Państwo.

Powyższe uwagi nasuwa podjęta przez rząd inicjatywa powołania do życia kas gminnych. Inicjatywa ta powstała bez wątplenia na przesłance, jak wiemy błędnej, że wystarczy tworzyć nowe instytucje, aby w kraju było więcej pieniędzy. W zamierzeniach rządu jest również ułatwić tworzenie kas miejskich i powiatowych i projekt odnośnej ustawy jest w szybkim tempie opraco-

wywany. W sferze projektów, mglistych jeszcze, ale mogących stać się w niedalekiej przyszłości faktami, obraca się sprawa zorganizowania okręgowych central finansowych wspomnianych wyżej instytucyj.

Nowe podstawy do organizowania gminnych kas wiejskich pożyczkowo-oszczędnościowych daje rozp. Prez. Rzpltej z dnia 30. 12. 24 r., które jednakże ma moc obowiązującą wyłącznie na obszarze byłej dzielnicy rosyjskiej. Zadaniem kas, w myśl tego rozporządzenia, jest uprzystępnienie ludności gmin wiejskich kredytu na cele gospodarcze oraz ułatwienie gromadzenia oszczędności i ich oprocentowania, a więc mniej więcej to samo, co jest zadaniem spółdzielni kredytowej. Osiega swe zadanie kasa gminna zupełnie innymi drogami niż spółdzielnia; różni się od tej ostatniej zarówno organizacją jak i formami działalności. Szczegóły organizacji odsyła rozporządzenie do statutu normalnego, jaki ma wydać Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, rzeczy zasadnicze znajdujemy jednakże w samym rozporządzeniu. A więc gminną kasę wiejską może założyć pojedyncza gmina wiejska, zrzeszanie się kilku gmin dla utworzenia wspólnej kasy nie jest w rozporządzeniu przewidziane, rozciąganie zaś działalności kredytowej na mieszkańców innej gminy nawet wyraźnie zakazane. Kasa gminna posiada odrębną od gminy osobowość prawną i posiadać musi własny kapitał zakładowy, nie mniejszy od 2000 zł, gmina jednakże odpowiada za wkłady oraz inne zobowiązania kasy całym swoim majątkiem i dochodami, i winna pokryć straty kasy, na pokrycie których nie wystarczą własne fundusze kasy, najdalej w ciągu roku od zatwierdzenia

*) Artykuł dotyczy wyłącznie b. dzielnicy rosyjskiej.

bilansu, wykazującego straty. Do założenia gminnej kasy wiejskiej konieczną jest uchwała właściwego organu stanowiącego gminy, powzięta większością dwóch trzecich głosów obecnych na zebraniu. Odnosna uchwała musi zawierać postanowienia, dotyczące: 1) założenia kasy; 2) przyjęcia odpowiedzialności za zobowiązania kasy, 3) określenia wysokości kapitału zakładowego i sposobu jego tworzenia, 4) określenia maksymalnej wysokości zobowiązań kasy i 5) przyjęcia statutu. Uchwała podlega zatwierdzeniu właściwej władzy nadzorczej. Organem, stanowiącym gminy, jest w b. Królestwie Kongresowem ogólne zebranie mieszkańców danej gminy, pełnoletnich, bez różnicy płci, przyczem dla prawomocności uchwał konieczną jest większość dwóch trzecich ogólnej liczby uprawnionych do głosowania. Na kresach wschodnich organem stanowiącym jest Rada Gminna. Właściwą władzą nadzorczą jest wydział powiatowy, względnie gdyby został przyjęty statut, różniący się w czemśkolwiek od wzorowego — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Do zakresu działania kas należy: przyjmowanie wkładek oszczędnościowych na książeczki imienne, prowadzenie operacji kredytowych czynnych i biernych i przeprowadzanie lokat w papierach o bezpieczeństwie pupilarnem. Organami kasy gminnej są: rada gminna oraz wybrany przez nią zarząd i komisja rewizyjna.

Jak widzimy, kasa gminna różni się od spółdzielni kredytowej pod każdym względem i jest czemś w porównaniu z nią bardzo niedoskonałym. Zasada samodzielności i nieskrępowanego rozwoju, będąca jedną z podstaw spółdzielczości, jest tutaj zupełnie zapoznana. Statut normalny będzie tym szablonem, który w ciasne ramy ujmie zarówno kasy gminne, położone w powiecie Dziśnieńskim, Kutnowskim czy Miechowskim, nie uwzględniając rozmaitych potrzeb ludności i różnych poziomów kultury. Wąsko zakreślona działalność kas będzie odpowiadała stosunkom, panującym na kresach, ale oczywiście nie wystarczy w stojących na wysokim stosunkowo stopniu kultury ogólnej i gospodarczej powiatach zachodnich. Pod względem zakresu działania spółdzielnia kredytowa może prowadzić, niedozwolone dla kas gminnych rachunki bieżące, których potrzeba w miarę rozwoju gospodarczego wsi staje się coraz bardziej realną, dalej może prowadzić bez uzyskiwania specjalnej koncesji wiele operacji komisowych, a po uzyskaniu takowej — wszelkie operacje bankowe. W dziedzinie najważniejszej, to jest kredytowej, prócz pożyczek hipotecznych, pożyczek zabezpieczonych zastawem inwentarza martwego, żywego i plodów rolnych oraz za poręczeniem, co wchodzi również w zakres operacji kas gminnych, spółdzielnia może prowadzić dyskont weksli, udzielać pożyczki pod zastaw papierów wartościowych, dokumentów towarowych, w rachunku bieżącym zabezpieczonym i t. d.

Najważniejsze różnice zarysowują się pomiędzy kasą gminną i spółdzielnią kredytową przy porównaniu ich organizacji. I w jednej i drugiej mamy zarząd i komisję rewizyjną. Prócz tego w spółdzielni jest jeszcze rada nadzorcza i ogólne zebranie, — w kasie gminnej rada gminna spełnia funkcje tych dwóch organów. W spółdzielni każdy jej klient, każdy jej dłużnik jest jednocześnie jej człon-

kiem, współwłaścicielem jej majątku i współodpowiedzialnym za jej zobowiązania, mającym prócz tego drogą udziału w walnym zgromadzeniu wpływ na jej zarząd i interesy. W kasie gminnej dłużnik tej kasy pozostaje z nią w bardzo luźnym związku. Przy założeniu kasy względnie przy przystąpieniu do kasy istniejącej nie wpłaca udziału i nie ponosi żadnych ofiar. Jeżeli kasa upadnie to poniesie on pewną szkodę tylko wówczas, jeżeli jest płatnikiem podatków gminnych i to w stosunku do płaconych podatków; jeżeli kasa jest dobrze prowadzona, nie otrzyma żadnych korzyści. Zainteresowanie dłużnika kasą gminną, t. j. tego, dla kogo ona została stworzona, jest z powyższych powodów bardzo słabe, i tu jest zapewne główna przyczyna tego wegetowania kas przed wojną i tych nadużyć, jakie się stały przysłowioiwemi. Gdyby jednakże klient kasy chciał się jej iosami zainteresować, gdyby jej niedołączne działania albo nawet stwierdzone nadużycia pobudziły go do jak najżywszego reagowania, to co może on zrobić? W spółdzielni może zainterpelować zarząd na ogólnem zebraniu, może zwrócić się ze skargą do rady nadzorczej lub pobudzić do działania komisję rewizyjną, może wreszcie zainicjować zwołanie ogólnego zebrania, obalić zarząd, spowodować rewizję ze strony związku rewizyjnego i t. d. Klient kasy gminnej nic nie może zrobić, gdyż żadne prawa mu nie przysługują, chociaż kontroluje sprawność działania kasy na własnej skórze. Może co najwyżej zwrócić się do rady gminnej, która po pierwsze na sprawach kredytowych się nie zn, po drugie nie jest w nich zainteresowana, wreszcie po trzecie jest tak przeciążona własnymi sprawami, sprawami samorządu gminnego, że na wnikanie w prowadzenie kasy gminnej nie ma czasu ani ochoty. Przy wyborach w spółdzielni staraniem wyborców jest wysunąć na odpowiedzialne stanowiska ludzi najbardziej uzdolnionych i największe budzących zaufanie, mających przytem dobrą znajomość fachowej strony pracy w spółdzielni. Przy wyborach do rady gminnej, gdyby nawet odbyły się one nie według klucza partyjnego, to w najlepszym razie wejdą do niej znawcy spraw gospodarki samorządowej, a tylko przypadkowo spółdzielcy, obeznani z funkcjonowaniem instytucji kredytowej.

Reasumując powyższe, nie należy oczekiwać jakichkolwiek od powstawania kas gminnych korzyści, ani przypuszczać, że rozwiną się one w silne i zdrwe organizmy. Przeciwnie obawiać się należy, że los nowych kas będzie zapewne taki sam, jak przed wojną, kiedy rząd rosyjski wszelkimi siłami tamował rozwój spółdzielni, a kasy gminne popierał o tyle, że pozwalały mu trzymać rękę na życiu gospodarczem wsi. Licznie istniejące przed wojną w b. Kongresówce kasy gminne były we wszystkich prawie wypadkach w rękach osławionych pisarzy gminnych, którzy pełnili jednocześnie funkcje kasjerów, buchalterów i dyrektorów w jednej osobie. Ten sam pisarz gminny, który pilnował z ramienia wyższych instancji administracyjnych, obieralnego, ale często niepiśmiennego wójta, rządził się bez kontroli i dozoru w kasie gminnej, udzielał pożyczek za łapówki, gubił pieniądze i dokumenty, nie księgował obrotów całemi miesiącami a nawet latami. Zmieniły się czasy, ale mało poprawili się ludzie i nie można przypuszczać,

aby smutnej pamięci gminne kasy miały się odrodzić w jakiejś nowej, doskonalszej postaci.

Wszyscy spółdzielcy mogą być spokojni, że żadna groźna konkurencja ze strony kas gminnych nie powstanie i że rozwój spółdzielczości, w szczególności zaś wiejskich spółdzielni kredytowych nie dozna z tego powodu opóźnienia.

Szkoda jednakże tych sił społecznych i tych środków materialnych, które, skierowane w fałszywym kierunku, pójdą na marne. S. P.

Formy współpracy Spółdzielni roln.-handl. z centralami handlowymi.

II.

Wysuwane jest twierdzenie, że centrala w formie towarzystwa akcyjnego dlatego nie może działać bez zarzutu, ponieważ jest spółką kapitalistyczną, w której rzekomo występują sprzeczne interesy spółdzielni i prywatnych akcjonariuszów, uwidoczniające się w tem fakcie, że centrala, kupując towar na własny rachunek, stara się uzyskać jaknajkorzystniejsze dla siebie warunki, oraz, że nie może ona obiektywnie w sprawach handlowych spółdzielni informować.

Twierdzą niektórzy natomiast, że takie organizacje, jak np. „Sekretariat“ przy Patronacie, jako nieposiadający osobnej formy prawnej i żadnych własnych celów materialnych na względzie, może obsługiwać spółdzielnie w sposób bardziej korzystny i dogodny.

Przypuszczając narazie, że zarzuty, stawiane pod adresem central, istniejących w formie spółek akcyjnych, są słuszne, zastanowić się należy, czy różnego rodzaju Sekretariaty w obecnych zmienionych warunkach mogłyby nadal istnieć jako instytucje bez określonej formy prawnej i bez zakładowego i obrotowego kapitału, a przez to bez celów materialnych? Odpowiedź na to pytanie musi wypaść negatywnie, albowiem: władze skarbowe żądałyby od tego rodzaju przedsiębiorstwa wykupienia świadectwa przemysłowego na wykonywanie czynności komisjonerskich i żądałyby opłacania podatku obrotowego, co w konsekwencji wpłynęłoby na konieczność podwyższenia pobieranych prowizyj, a dalej pociągnęłoby za sobą konieczność nadania temu przedsiębiorstwu osobnej formy prawnej, czy to spółdzielni, czy spółki z ograniczoną poręką, czy wreszcie spółki akcyjnej.

Utworzenie w tej, czy w innej formie prawnej, odrębnej od rewizyjnych związków patronackich instytucji handlowej pociągnęłoby za sobą konieczność stworzenia dla niej kapitału zakładowego i obrotowego, odpowiednio oprocentowanego, a to w konsekwencji spowodowałoby powstanie tych celów materialnych, które istnieją obecnie w każdym przedsiębiorstwie handlowym lub przemysłowym, nawet często spółdzielczym. Prawie we wszystkich związkach spółdzielczych krajowych i zagranicznych centrale handlowe istnieją, jako oddzielne od związków rewizyjnych instytucje handlowe we wszystkich trzech wymienionych przez nas formach i pod tym względem opinia w sferach spółdzielczych jest ustalona.

Aby centrale mogły być wyłączną własnością spółdzielni, wówczas muszą one same dostarczyć

im odpowiedniego kapitału, co przy obecnych trudnościach finansowych nie jest możliwe do zrealizowania, ponieważ spółdzielnie nie byłyby w stanie wycofać ze swoich szczupłych zasobów środków obrotowych, kapitałów, potrzebnych na utworzenie centrali i na wpłacenie ich w formie udziałów bez należytego oprocentowania.

Ze centrale w dzisiejszych warunkach nawet, gdyby istniały tylko w formie spółdzielczej, musiałyby posiadać znaczne kapitały obrotowe i, że nie mogłyby zajmować się wyłącznie tylko komisowem pośrednictwem, przekonuje nas choćby ten fakt, że „Centrala Rolników“ w Poznaniu dla sfinansowania zupełnie komisowej transakcji na dostawę ziemniaków na Górny Śląsk, musiała zaabsorbować na ten cel kapitał w wysokości ca 200 000 złotych. To samo ma miejsce przy zbiorowych umowach na dostawę nawozów sztucznych i innych artykułów, gdyż fabryki żądają gwarancji, poręczeń i t. p.

W ten sposób dochodzimy do przekonania, że utrzymanie central handlowych przy związkach rewizyjnych bez określonej formy prawnej i bez poważnego kapitału obrotowego, nie dałoby się obecnie utrzymać. Dla tych samych powodów, nie spotykamy przy żadnym rewizyjnym związku spółdzielczym instytucji handlowych o charakterze podobnym do dawniejszego „Sekretariatu“, natomiast prawie wszędzie spotykamy bądź przy związkach, bądź osobne związki handlowe w formie spółdzielni, oraz osobne instytucje, pełniące rolę hurtowni w formie spółdzielni (np. w Warszawie „Centrala Spółdzielni Rolniczo-Handlowych“), lub w formie spółek z ograniczoną por. (np. w Czechosłowacji, w Niemczech), bądź wreszcie w formie towarzystw akcyjnych (np. „Kooprolna“ w Kongresówce i Syndykaty rolnicze w Małopolsce). Szczególniej pod tym względem ważne są doświadczenia, poczynione przez spółdzielnie w Niemczech i w Czechosłowacji, gdzie, mimo wysokiego uspołecznienia i czystych form spółdzielczych, centrale handlowe tworzone są przeważnie w formie spółek z ogr. por. w zasadzie niewiele różniących się od spółek akcyjnych. Dzieje się to głównie dlatego, że spółdzielnie nie mogą dostarczyć swej centrali, istniejącej w formie spółdzielni, odpowiedniego kapitału.

Na podstawie tego, co poprzednio powiedzieliśmy, należałoby odpowiedzieć na drugie pytanie, a mianowicie, czy forma towarzystwa akcyjnego dla związkowych central handlowych jest nieodpowiednią? Biorąc pod uwagę powszechną opinię, stwierdzić możemy, że forma organizacji nie decyduje bynajmniej o jej charakterze i o zasadach pracy i, że spółka akcyjna może być prowadzona na zasadach spółdzielczych i może w zupełności zaspakajać wymagania i potrzeby spółdzielni*). Dla usunięcia ewtl. kolizyj, mogących powstać na tle chęci dużych materialnych zysków przez prywatnych kapitalistów, posiadających udział w kapitale akcyjnym, należałoby wspierać dążenia do uczynienia spółdzielni wyłącznymi akcjonariuszami central.

Interes akcjonariuszów prywatnych mógłby kolidować z interesem spółdzielni, gdyby tymi akcjonariuszami były osoby lub instytucje, nie mające nic wspólnego z ruchem spółdzielczym, oraz

*) Patrz artykuł p. t. „Konieczność konsolidacji w kooperacji kredytowej w nr. 19/20 „Poradnika Spółdzielni z r. 1924

gdyby żądały nadmiernie wysokich dywidend i tan-
tjem. Ponieważ zwykle w gronie akcjonariuszów
central spółdzielczych są przeważnie osoby i insty-
tucje, zainteresowane w rozwoju spółdzielni, przeto
o kolizji interesów jest trudno mówić. Gdyby od-
nośnie spółdzielnie mogły same dostarczyć swojej
centrali potrzebnych jej kapitałów, wówczas praw-
dopodobnie nie tworzonoby central w formie spół-
łek akcyjnych — lecz w formie spółdzielni. Ponie-
waż jednakże spółdzielnie nie są w stanie same
należycie sfinansować swoich central, przeto do-
puszczony bywa kapitał prywatny, bez decydują-
cego jednak wpływu na ich ustrój i działalność,
gdzie charakteru spółdzielczego bronią bądź akcje
uprzywilejowane, bądź akcje imienne, posiadające
decydujący wpływ. Pozatem spółdzielczego cha-
rakteru central bronią coraz częściej spotykane in-
stytucje kuratora, którym np. w Związku Spółdziel-
ni Zarobkowych i Gospodarczych w Poznaniu jest
każdorazowy Patron Związku oraz przedstawiciele
Rad Nadzorczych i Zarządów spółdzielni, zasiada-
jący w organach naczelnych. O nadmiernych zys-
kach naszych central handlowych dotychczas mó-
wić nie było można i nie będzie można mówić
w przyszłości, nawet wówczas, gdy centrale wy-
płacać będą dywidendy, nieprzekraczające ogólnej
stopy procentowej na rynku pieniężnym.

Zupełnie inną jest kwestja zasad, na jakich wi-
nien opierać się stosunek handlowy i współpraca
spółdzielni z ich centralami. O ile w pierwszej czę-
ści rozumowania nasze szły w tym kierunku, że
forma prawna, nie posiadająca decydującego wpły-
wu na zasady współpracy, nie wymagałaby zasad-
niczych zmian, o tyle zastanowić się trzeba, czy
i w jakiej mierze stosowane dotychczas przez cen-
trale handlowe metody i warunki współpracy są
dobre, wzgl., czy należałoby je zmienić. Że dotych-
czasowy stosunek może nasuwać wiele trudności
dla obu stron, i że wymaga poddania go rewizji,
zdają sobie sprawę zarówno władze nadzorcze cen-
tral, jak i władze związków rewizyjnych, które
chciałyby znaleźć formy i zasady, dające możność
korzystnej i wydajnej pracy w spółdzielniach, bez
żadnych zgrzytów i powikłań, osłabiających jed-
ność organizacyjną i koncentrację handlową.

Przechodząc do omówienia tego zagadnienia,
zauważyć trzeba, że bezsprzeczną przyczyną spor-
ów i zatargów jest fakt kupowania i sprzedawania
towarów przez centrale na własny rachunek, po-
niważ przy każdym tego rodzaju interesie handlo-
wym zawsze istnieć będą najrozmaitsze dyferencje,
spory i nieporozumienia, z którymi spotykałaby się
każda hurtownia spółdzielcza, gdyby na rachunek
własny towary kupowała. Kwestja cen, płaconych
przez centrale przy zakupach, wzgl. sprzedażach,
jest zagadnieniem bardzo ważnem, lecz niezmiernie
skomplikowanym i niezależnem wyłącznie od
woli władz kierujących, lecz od szeregu różnorod-
nych czynników, mających wpływ na kształtowa-
nie się cen na rynkach. Jedno można tylko powie-
dzieć, że żadna zdrowa i solidna centrala nie może
nigdy płacić takich cen, jakie płacą firmy speku-
lujące na dyferencje, na zwłoki w płaceniu należ-
ności, na procesy i t. p.

Aby nie pozostawić żadnych wątpliwości, oraz
z uwagi na to, że organizacja naszych spółdzielni
rolniczych jest przecież względnie młoda, badać
należy, czy nasze centrale handlowe mogą zmienić

system kupowania i sprzedawania na własny ra-
chunek i zastosować inne formy i warunki han-
dlowe.

W tym celu przypomnieć należy, że kwestja
systemu i zasad współpracy była już szeroko oma-
wiana w innych związkach spółdzielczych, gdzie
stosowano różnorodne zasady od przymusowej
i wyłącznej dostawy i zakupu, aż do zupełnie do-
wolnego stosunku handlowego, na warunkach:

- a) czystego komisju;
- b) komisju z odstawą towarów na śpichrz cen-
trali i z regulacją należności, podług średnich
cen za pewien okres czasu;
- c) kupna i sprzedaży na własny rachunek, po ce-
nach dziennych.

Ciekawem jest, że prawie wszystkie Związki
spółdzielcze, stosujące w praktyce wymienione sy-
stemy, przechodzą coraz więcej do systemu kupna
i sprzedaży na własny rachunek, ponieważ komis-
ju, oprócz wielu bezwzględnie dobrych stron, posiada
wiele stron ujemnych, nie dla komisanta, którym
byłaby odnośna centrala, lecz dla komitenta, któ-
rym byłaby spółdzielnia. Nie kto inny, tylko wła-
śnie sami rolnicy są przede wszystkim zwolenni-
kami systemu kupna i sprzedaży na własny ra-
chunek, gdyż ten system nie naraża sprzedającego
na żadne nieprzewidziane niespodzianki, mogące
powstać z różnicy cen. Ten system nie wyklucza
bynajmniej stosowania dywidend towarowych,
czyli zwrotów i dopłat zarówno w centralach, jak
i w spółdzielniach.

Nie wchodząc w szczegółową analizę wymie-
nionych systemów, co wymagałoby zbyt długich
i skomplikowanych badań, stwierdzamy, że teore-
tycznie najidealniejszym byłby system komisju
z przymusową dostawą towarów na śpichrz
i z ostateczną regulacją należności co pewien czas.
Zastosowanie w praktyce czystego komisju wyma-
gałoby jednak idealnych stosunków, niezmiernie
wielkiego wzajemnego zaufania i dużych kapitałów
na wypłacanie dostawcom zaliczek. Pozatem pa-
miętać trzeba, że np. zboże nie jest tak jednolitem
i nadającym się do analizy towarem, jak mleko, bu-
raki lub ziemniaki, gdzie się płaci za stwierdzony
% tłuszczu, cukru lub skrobi. Prócz tego, dostaw-
ca zawsze woli zamiast zaliczki, całą gotówkę, na-
leżną mu za dostarczony towar.

Centralne spółdzielnie, które chcą uprawiać
handel tylko wyłącznie komisjowo, muszą z ko-
niecności rzeczy opierać się na przymusowych do-
stawach, na co spółdzielnie naogół nie godzą się,
gdyż związane przymusem dostawy wobec swoich
central, musiałyby w konsekwencji dostosować
przymus względem swoich członków, o czym
w naszych stosunkach absolutnie w najbliższej
przyszłości myśleć nie można. Pouczającym jest
porównanie, że centrale w formie spółdzielni sto-
sujące przymus dostawy, mają mniejsze obroty ze
spółdzielniami, niż centrale, nie opierające się na
przymusie.

W Niemczech poważnie dyskutowano kilka-
krotnie nad sprawą przymusowej dostawy zboża
do komisowej sprzedaży i w rezultacie ten system
spotykamy zaledwie w kilku wypadkach, wykazu-
jących rezultaty bardzo nikłe, głównie dzięki temu,
że członkowie starają się przymus obejść lub
wykorzystać go tylko na swoją korzyść, odstawia-

jąc zboże liche, na którym spółdzielnie muszą dokładać.

Omawiając formy handlu spółdzielni z centralami, rozróżnić należy zakup artykułów rolniczych, głównie nawozów sztucznych, od sprzedaży ziemioplodów, albowiem są to zasadniczo różne towary i inne czynniki wchodzi tu w rachubę. Z wielu względów, więcej możliwy jest handel komisowy w dziale sztucznych nawozów, pasz, opału, narzędzi rolniczych, gdzie rolnik może zgóry obliczyć swoje zapotrzebowanie, niż przy ziemioplodach, gdzie wszelkie przewidywania zawodzą. Ale w jednym i w drugim wypadku handel komisowy wymaga bardzo dogodnych okoliczności, jak stabilizacji cen, warunków i zwyczajów handlowych, wymagań rynków i t. d. Ponieważ tych wszystkich warunków w kraju naszym jeszcze niema, przeto nie można zgóry powiedzieć, że skoro handel na rachunek własny napotyka na trudności, należy niezwłocznie wprowadzić w całość pełni handel komisowy.

Ustalenie nowych zasad handlu zależnym jest od:

- ustalenia zasad polityki ekonomicznej, w szczególności celnej, taryfowej;
- zupelnego uregulowania spraw finansowych i gospodarczych;
- ujednoczenia i unormowania systemu podatkowego.

W tej sprawie przeprowadzane być muszą gruntowne studia wszystkich „za i przeciw“ poszczególnych systemów, oraz poczynione być muszą doświadczenia, który z systemów będzie najbardziej dla naszych warunków odpowiedni, a mianowicie:

- czy dotychczas stosowany system zakupu i sprzedaży na rachunek własny,
- czy komis czysty bez odstawiania towarów na śpichrz centrali,
- czy komis z odstawą na śpichrz,
- czy sposób regulacji po cenach dziennych,
- czy też po cenach średnich za pewien okres czasu,
- czy należy zarówno dla zakupów i dla sprzedaży stosować ten sam system, czy też dla zakupów inny i dla sprzedaży inny?

Przy omawianiu tych zagadnień na jedno należy zwrócić uwagę, że zmiana zasad w stosunku spółdzielni do central, musi z konieczności pociągnąć zmianę stosunku członków do spółdzielni i, że ten wzgląd poważnie komplikuje całe zagadnienie.

A. Nowakowski.

Sprawozdanie Związku Spółdzielni Polskich w Warszawie.

Ukazało się z druku Sprawozdanie Spółdzielni Polskich w Warszawie za rok 1923 — jednego ze Związków, zgrupowanych obecnie w „Unji Związków Spółdzielczych w Polsce“.

Rok ten jak wiadomo był jednym z najcięższych — ze względu na to, że właśnie w tym czasie przypada kulminacyjny punkt powojennej inflacji. Ciągłe trudności z powodu szczupłości środków obiegowych przy zaniku oszczędności i braku kredytu, — ustawiczna walka o utrzymanie dotychczasowego stanu posiadania, oto charakte-

rystyka warunków w wysokim stopniu utrudniających normalny rozwój spółdzielni w okresie sprawozdawczym.

Ogólna tendencja do przystosowania się do ówczesnych zmienionych warunków przebiega się i w uchwałach Walnego Zebrania z dnia 22 i 23 marca 1923 r. żądających, aby spółdzielnie nie przestawały na samych tylko operacjach kredytowych i podnosiły swoje zarobki tylko przez operacje pośredniczące, — aby udzielały pożyczek tylko na krótki termin, zastosowując wysokość procentów wpłaconych i pobieranych do ogólnych wymagań rynku pieniężnego, — aby zwracały baczną uwagę na doskonalenie swojej sprawności techniczno-gospodarczej. Równocześnie jednak uchwalono, aby pomimo ciężkich warunków dążyć do zachowania spółdzielni kredytowych, jako typu banku, najodpowiedniej organizującego, obrót pieniężny wśród szerokich kół ludności.

Wynikiem tej tendencji przystosowania się do istniejących warunków jest prowadzenie przez spółdzielnie komisjonerstwa dewizowego. Na podstawie specjalnych starań Związku niektóre spółdzielnie związkowe otrzymały zastępstwo P. K. K. P. w miejscowościach pozbawionych oddziałów PKKP.

W styczniu 1923 r. Związek zespalał 164 spółdzielnie. W ciągu roku przybyło ich 19*) a odpadło z powodu likwidacji lub wykluczenia 37.

Sprawozdanie cyfrowe obejmuje statystykę spółdzielni za rok 1922 i 1923. Liczba członków wynosiła 61574, z czego na rolników przypada 38,3% na kupców i przemysłowców 26,5%, na inne zawody 32,5% a na niewyszczególnione 2,7%.

Poszczególne pozycje bilansowe spółdzielni kredytowych przedstawiają się, jak następuje:

Aktywa		Pasywa	
w miliardach mkp.		w miliardach mkp.	
42,4	Gotówka	Udziały	20,0
154,8	Dłużnicy	Rezerwy	5,3
17,6	Lokaty i papiery	Wkłady	83,5
0,0	Nieruchomości	Wierzyciele	34,5
101,1	Różne	Różne	117,8
0,02	Straty	Zyski	55,7
<u>316,8</u>		<u>316,8</u>	

Kapitał własny wynosił 25,3 mld., kapitał obcy 291,4 mld. mkp. Stosunek kapitałów własnych do obcych jak: 1 : 11,5, koszty administr. 82,6 mld., co wynosi 26% kapitału obrotowego. Z kapitałów własnych udziały wynosiły 6,3% sumy bilansowej, rezerwy 1,7%, wobec 1% w ub. roku.

Zjazd Kółek Roln. Centr. Tow. Rolniczego.

Dnia 3-go i 4-go marca b. r. odbył się w Warszawie doroczny Zjazd Kółek Rolniczych Centralnego Towarzystwa Rolniczego.

Imponujący pod względem liczbowym tegoroczny Zjazd Kółek Rolniczych miał przebieg nader poważny i w rzeczywiście podniosłym nastroju, w rzetelnej trosce o dobro i rozwój drobnego rolnictwa polskiego, radził nad zagadnieniami życia gospodarczego i kulturalnego wsi.

Po Mszy św. w kościele św. Krzyża uczestnicy Zjazdu zebrali się w swej siedzibie, w rozległym gmachu Centralnego Towarzystwa Rolniczego przy ulicy Kopernika, gdzie powitał ich, jako gospodarzy w swym własnym domu, prezes C. T. R. p. Kazimierz Fudakowski, poczem udano się w pochodzie

*) W grudniu zgłosiło się jeszcze 5 spółdzielni, których normalne przyjęcie nastąpiło dopiero w 1924 r.

do sali miejskiej, gdzie obrady Zjazdu zagał pięknym przemówieniem powitalnym p. prez. Fudakowski.

Podnosząc siłę i liczebność kółek rolniczych C. T. R., które obejmują na terenie samej tylko b. Kongresówki około 80.000 członków, p. prez. Fudakowski stwierdził, że Zjazd Kółek Rolniczych jest wyrazem zespolenia wszystkich rolników, pragnących pracować dla dobra Narodu i Państwa.

Pierwszy przemawiał o sprawach organizacyjnych kierownik Instruktorjatu Głównego Kółek Rolniczych p. Bohdan Wieliczko który stwierdził, że Centralne Towarzystwo Rolnicze obejmuje na obszarze b. zaboru rosyjskiego 78 okręgowych towarzystw rolniczych i 1513 kółek rolniczych, przyczem w ciągu roku 1924 przybyło 136 nowych kółek. A więc instytucja się rozwija i ruch kółkowy zatacza coraz szersze kręgi. A przecież dopiero obecnie po uzdrowieniu pieniądza polskiego otwierają się przed kółkami rolniczymi nowe perspektywy pracy twórczej i możliwość odbudowy tego, co zniszczyła wojna i inflacja.

Ze zgłoszonych rezolucyj, interesujących spółdzielnie, najważniejsze są wynikające z referatu p. Gościckiego, przyjęte jednomyślnie przez Zjazd, o następującem brzmieniu:

Zjazd przedstawicieli Kółek C. T. R. domaga się:

W zakresie kredytu dla rolnictwa.

1) obniżenia kosztów przy zakładaniu hipotek,

2) obniżenia stempla przy zaciąganiu pożyczek hipotecznych,

3) specjalnych ulg przy zaciąganiu pożyczek długoterminowych w związku z płaceniem podatku spadkowego i działami rodzinnymi,

4) przeznaczenia części środków, jakie da pożyczka amerykańska, na udzielanie pożyczek na przeprowadzenie meljoracji rolnych,

5) uruchomienia kredytu parcelacyjnego przez Państwowy Bank Rolny,

6) udzielania przez państwowe instytucje kredytowe wydatnej pomocy kredytowej spółdzielniom i innym spółkom rolniczym, kredytowym, handlowym i wytwórczym,

7) usunięcia wszelkiej polityki przy udzielaniu pożyczek przez państwowe instytucje kredytowe,

8) opracowania ustawy o kredycie pod zastaw wytworów produkcji rolniczej,

9) natychmiastowego wyasygnowania reszty przyrzuconej sumy 25 milj. zł na pomoc siewną i rozdzielanie tej sumy według okolic kraju, dotkniętych nieurodzajem.

W zakresie polityki handlowej:

1) odpowiedniego uwzględnienia interesów rolnictwa przy zawieraniu traktatów handlowych,

2) zniesienia ceł wywozowych na zboże z początkiem przyszłego roku gospodarczego,

3) obniżenia ceł przewozowych na wytwory przemysłowe i udzielenia rolnictwu ochrony celnej narówni z innymi gałęziami wytwórczości,

4) obniżenia taryf kolejowych przy eksporcie produktów rolnych oraz przy przewozach wewnętrznych tych produktów i środków produkcji zwłaszcza dla okolic odległych od rynków zbytu.

W zakresie przemysłu rolnego:

1) wydatnej pomocy państwa przy organizacji rzeźni eksportowych, niezbędnych dla zapewnienia trwałości i ciągłości wywozu zwierząt domowych,

2) troskliwej opieki Rządu nad rozwojem przemysłu rolnego, a więc przemysłu cukrowniczego, ziemniaczanego, chmielarskiego, przetworów owocowych i warzywnych, przemysłu przetwarzającego len i konopie, przemysłu mleczarskiego, i tak zwanego przemysłu ludowego (tkactwo, koszykarstwo), a to przez należyte uwzględnianie potrzeb tych przemysłów w zakresie podatkowym, celnym, kredytowym i taryfowym, jak również w zakresie utrzymywania cen na wytwory przemysłu rolnego na poziomie pokrywającym koszty produkcji przerobu wytwarzanego przez rolnictwo surowca.

Na zakończenie tych krótkich uwag o Zjeździe Kółek Rolniczych podnieśmy wygłoszone na Zjeździe przez ks. Patrona Adamskiego przemówienie w odpowiedzi na powitanie przewodniczącego Zjazdu p. prezesa Fudakowskiego.

Ks. Patron powitał serdecznie Zjazd Kółek Rolniczych w imieniu Unji Związków Spółdzielczych, wyraził radość z powodu tak imponującego zgromadzenia rolników i wezwał ich do ścisłej współpracy ze spółdzielniami kredytowymi, bo jak p. uczuło dosadnie doświadczenie b. dzielnicy pruskiej taka współpraca jest źródłem nieprzeparnej siły, której nawet potęga germanizacyjna zmóc nie zdołała. Ks. Patron życzył kółkom rolniczym, aby pracą swą przyczyniły się do podniesienia stanu rolniczego w Polsce na wyżyny na jakich stać powinny.

Do słów tych nic już dodać nie można i trzeba się do nich w całej pełni przyłączyć. T. W e n t.

Walne Zebranie Akcjonariuszów Banku Związku Spółek Zarobkowych.

Dnia 30 marca odbyło się w Poznaniu Walne Zebranie Akcjonariuszów Banku Związku, które zagał i prowadził p. Stanisław Karłowicki. Stwierdziwszy prawomocność Zebrania, przewodniczący wspomniał o ciężkiej stracie, jaką Bank poniósł z powodu przedwczesnej śmierci ś. p. dr. Józefa Englicha, prezesa Rady Nadzorczej, którego pamięć uczcili obecni przez powstanie. Następnie przewodniczący udzielił głosu członkowi Zarządu p. Dyr. Kucharskiemu do pierwszego punktu porządku obrad: Sprawozdanie Zarządu z czynności banku za r. 1924 oraz przyjęcie bilansu i rachunku strat i zysków p. 31. 12. 1924.

Rok sprawozdawczy, 39-ty istnienia Banku, przełomowe ma znaczenie w życiu gospodarczem Polski, jako rok naprawy skarbu i reformy walutowej. Przez wprowadzenie stałej jednostki monetarnej, opartej na złocie, w przemyśle, handlu i rolnictwie zmieniły się zasadniczo dotychczasowe stosunki. Możliwość prawidłowej kalkulacji ugruntowała produkcję, stabilizacja waluty przerwała niezdrową dążność do lokowania pieniędzy w towarach. Jednocześnie wprowadzenie zdrowej waluty ujawniło w całej pełni braki naszego życia gospodarczego, niewidoczne w okresie inflacji.

Wykazało się, że przedsiębiorstwa utraciły swoje kapitały obrotowe. Wobec tego banki prywatne w roku sprawozdawczym miały bardzo trudne zadanie. Ponieważ kapitały własne z powodu inflacji były ulokowane w nieruchomościach lub papierach wartościowych, banki z wielkimi trudnościami pokrywały nawet swoje koszty bieżące. Mimo wszystkich tych trudności Bank Związku wykazuje w rozwoju swym znaczny postęp. W dziedzinie kredytowej Bank Związku pracował w kierunku rozwoju kredytu wekslowego, wykorzystując całkowicie redvskont Banku Polskiego, który był stale niedostateczny dla zaspokojenia wszystkich potrzeb życia gospodarczego. W tworzeniu nowych przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych Bank Związku nie przyjmował udziału, ograniczając się do niezbędnej pomocy kredytowej istniejącym już przedsiębiorstwom. Natomiast Bank Związku pracował usilnie przy utworzeniu Banku Polskiego, nabywając do własnego portfela 10 000 sztuk akcji za nom. 1 000 000 zł oraz przeprowadzając subskrypcję na 34 335 akcji za zł 3 433 500 — dla klienteli. Bank Związku przyjął także udział w fi-

nansowaniu Banku Emisyjnego Gdańskiego w wysokości 250 tys. guldenów gdańskich, łącznie z grupą Banków polskich, które przejęły 28% akcji.

W dziedzinie życia spółdzielczego zaszedł doniosły fakt utworzenia organizacji centralnej związków spółdzielczych całej Polski z nazwą „Unja Związków Spółdzielczych w Polsce”. Do Unji przystąpiły Związek Stowarzyszeń Zarobkowych i Gospodarczych we Lwowie, Związek Spółdzielni Polskich w Warszawie, Związek Rewizyjny Spółdzielni Kótek Rolniczych w Krakowie (obecnie we Lwowie) oraz Związek Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych w Poznaniu. Centralą tych wszystkich instytucji jest Bank Związku Spółtek Zarobkowych. Współpraca z Związkiem i spółdzielniami rozwija się pomyślnie. W związku z pracą spółdzielni w oddziałach bankowych zorganizowany został przy Głównym Zarządzie oddział dla ogólnych spraw spółdzielczych.

Do następnego porządku obrad: Sprawozdanie Rady Nadzorczej oraz Kuratora referują p. Wicepatron Dr. Seydlitz i Ks. Patron Adamski, przedkładając wniosek Walnemu Zebraniu o udzielenie pokwitowania dla Rady Nadzorczej i Zarządu. Kurator Ks. Senator Adamski w obszernym przemówieniu wskazał na doniosłość faktu połączenia 4 Związków i powstania Unji Związków Spółdzielczych w Polsce. Bank Związku jako centralna instytucja finansowa spółdzielni związków, należących do Unji, wielkie ma wobec tego do spełnienia zadanie, działając na terenie całej już Polski.

Do punktu czwartego: Przedłożenie i zatwierdzenie bilansu otwarcia w złotych per 1. I. 1925 r., ustalenie wysokości kapitału zakładowego i rezerwowych w złotych i określenie ilości akcji, referuje p. Dyr. Brzeski. W myśl Rozporządzenia p. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25. VI. 1924 o bilansowaniu w złotych oraz rozp. Ministra Skarbu z dn. 1. VII. 1924 r. zostały przeszacowane aktywa i pasywa bilansu. Portfel papierów wartościowych, który w bilansie zamknięcia wynosił 3,6 mil. zł. przedstawia w bilansie przeszacowanym wartość 8,9 mil. zł. Wartość nieruchomości, znajdujących się w Polsce, według oszacowania komisji wojewódzkich, oraz wartość nieruchomości, leżących na terenie wolnego miasta Gdańska oraz w Kłajpedzie, według ceny nabycia, wynosi ogółem 16,2 mil. zł. Po stronie pasywów zwaloryzowaniu uległy wkłady oraz wierzyciele hipoteczni stosownie do odnośnych rozporządzeń. W wyniku przeszacowania nadwyżka aktywów nad pasywami wynosi 22,1 mil. zł., którą podzielono w ten sposób, że na kapitał zakładowy przypadło 20 milj., kapitał zapasowy 1 886 432 zł., na rezerwy 172 158 zł. Na jedną dotychczasową akcję przypada zatem 20 zł. Referent proponuje złożyć 5 akcji dotychczasowych na jedną i wypuścić akcje 100 złotych, drukując je w odcinkach 100, 500 i 1000 zł. Natomiast zwaloryzowany kapitał wszystkich 11-stu emisji wynosi 31 841 495 zł., zwaloryzowane rezerwy 7 581 915, razem 39 423 409 zł.

Biorąc pod uwagę istnienie znacznych cichych rezerw, należy przyjść do wniosku, że przeważna część majątku akcjonariuszów została uchroniona przed skutkami dewaluacji.

Po przeprowadzeniu krótkiej dyskusji Walne Zebranie potwierdziło bilans i rachunek strat i zysków za rok 1924 oraz bilans otwarcia w złotych na 1. I. 1925, udzieliło pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz podzieliło czysty zysk w myśl propozycji Rady Nadzorczej. Czysty zysk wynoszący 1 159 454 zł. został podzielony w ten sposób, że na dywidendę wyznaczono 60 tys. zł. to jest po 60 gr. od akcji 1000 marekowej, na fundusze rezerwowe i specjalne 278 269, na cele społeczne do dyspozycji Rady Nadzorczej 25 tys. Reszta na tantiemę dla Rady Nadzorczej i do przeniesienia do złotowego bilansu otwarcia.

Przystępując do następnych punktów porządku obrad Walne Zebranie, w myśl poczynionych propozycji dokonało zmiany niektórych §§ ustaw pod względem formalnym.

Do punktu 6: wybór członków Rady Nadzorczej, Walne Zebranie, w myśl propozycji Ks. Kuratora Adamskiego, wybrało ponownie ustępujących z kolei starszeństwa z Rady Nadzorczej pp. Dr. Włodzimierza Seydlitza, Seweryna Samulskiego, Zygmunta Chrzanowskiego i Stanisława Sikorskiego. W miejsce Dr. Emila Schmidta, Ludwika Heinzla, Dr. Stanisława Wachowiaka i ś. p. Dr. Englicha, wybrano jednogłośnie p. Bronisława Hersego z Warszawy oraz przedstawicieli 3 związków, należących do Unji, mianowicie p. Prof. Dr. Dolińskiego, prezesa Związku Stowarzyszeń Zarobkowych i Gospodarczych we Lwowie; p. Dr. Dębskiego, prezesa Zw. Rewizyjnego Kótek Rolniczych w Krakowie i p. Kleńskiego, dyrektora Związku Spółdzielni Polskich w Warszawie.

Na koniec, po załatwieniu wszystkich punktów, przewodniczący zamknął Walne Zebranie.

Poszczególne pozycje obrotowe i bilansowe wykazują w roku sprawozdawczym znaczne postępy. Ogólny obrót Banku wynosił 2,4 miliardy wobec 169,7 milionów złotych w roku zeszłym. Sumy bilansowe podniosły się z 7,2 milion. na 80,1 milionów złotych. Stan wkładów poza korespondentami, mimo wspomnianego powyżej braku lokat, przedstawiał się w Banku Związku względnie korzystnie. Sumy wkładów w końcu r. 1923 wynosiły 2,45% ogólnego obiegu pieniężnego, w końcu 1924 r. 4,07. Wkłady i kapitały obce wzrosły razem z 2,5 milj. na 27,5 milj. zł. Dyskont weksli wzrósł 90-krotnie, a rachunki otwartego kredytu 10-krotnie. W szczególności zaś dyskont weksli spółdzielni wynosił z końcem r. 1924—9,3 milj. wobec 53,6 tys. zł., zaś dyskont weksli prywatnych 12,2 milj. wobec 184,1 tys. zł. w roku zeszłym. Rachunki otw. kredytu spółdzielni podniosły się z 28,3 tys. na 1,8 milionów. Rachunki otwartego kredytu prywatnych z 2,1 milj. na 21,5 milionów. Pod koniec roku sprawozdawczego redyskont w Banku Polskim wynosił 14 milionów zł. Podczas gdy portfel innych weksli był redyskontowany w wysokości zaledwie 47%, portfel spółdzielni był zredyskontowany prawie cały. Koszty handlowe, mimo zredukowania liczby urzędników z 1 768 na 1 245, wynosiły 6,7 milj. zł. Wpływy z procentów i prowizji w sumie 10,5 milionów starczyły mimo to nieomal na zapłacenie procentów i prowizji jako też na koszty handlowe, wynoszące razem 10,7 milj. zł.

Sprawy Spółdzielcze w orzecznictwie cywilnem Sądu Najwyższego.

Składnica Kółek Rolniczych w Mszanie dolnej, stowarzyszenie spółdzielcze z ograniczoną odpowiedzialnością, stawia wniosek do Sądu Okręgowego w Nowym Sączu o wciągnięcie do rejestru zmian statutu, uchwalonych w dniu 16 października 1921 przez Walne Zgromadzenie. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu odmówił jednakże rejestracji zmian statutu, jako niezgodnych z prawem, uchwałą z dnia 12 stycznia 1924 r. Firm 370/23. Od uchwały powyższej spółdzielnia wniosła rekurs do Sądu Apelacyjnego w Krakowie, jako Sądu rekursowego, który jednakże zatwierdził uchwałę Sądu Okręgowego w Nowym Sączu, uchwałą z dnia 16 czerwca 1924 r., L. dz. Nr. IV/94/24/1. Od tej uchwały Spółdzielnia apelowała do Sądu Najwyższego, Izba III, który przychyliając się do rekursu rewizyjnego, uchylił uchwałę Sądu rekursowego i zwrócił sprawę temuż Sądowi do ponownego rozstrzygnięcia rekursu, wniesionego przeciw uchwale pierwszej instytucji, ze względu na to, że przyczyny podane w uchwale Sądu rekursowego, nie uzasadniają odmowy rejestracji.

Decyzja Sądu Najwyższego jest uzasadniona jak następuje:

Do § 1 statutu. Użycie wyrażenia „nazwa” zamiast wyrażenia „firma” w celu określenia spółdzielni nie może być uznane za postanowienie sprzeczne z ustawą o spółdzielniach, gdyż art. 15 kod. handl., któremu podlegają i spółdzielnie (art. 4 ust. 2 ustawy o spółdzielniach) nie pozostawia żadnej pod tym względem wątpliwości, że o ile chodzi o oznaczenie przedsiębiorstwa handlowego wyrażenia „nazwa” i „firma” są równoznaczne. Według art. 15 kod. handl. bowiem „firma” jest to „nazwa”, pod którą kupiec prowadzi w handlu swe interesy i oddaje swój podpis.

Do § 4 statutu. Trafnem jest zapatrywanie sądu rekursowego, że w myśl art. 13 ustawy o spółdzielniach, kółka rolnicze mogą być tylko wówczas członkami spółdzielni, jeżeli są osobami prawnymi, a zatem jeżeli są naprzykład spółdzielniami zarejestrowanymi (artykuł 3 ustawy o spółdzielniach) lub stowarzyszeniami, opartymi na ustawie z 15 listopada 1867 Nr. 134. Dpp. (§ 1 tej ustawy łącznie z § 26 u. c.). Nie mogłyby być natomiast członkami spółdzielni, gdyby były tylko spółkami prawa cywilnego lub takimi spółkami prawa handlowego, które na obszarze zaboru austriackiego nie są osobami prawnymi lub gdyby jako stowarzyszenia nie były zgłoszone według przepisów ustawy z 15 listopada 1867 Nr. 134. Dpp. u władzy politycznej (§ 9 tej ustawy). Stylizacja § 4 statutu nie usuwa jednak pod tym względem wątpliwości, że pod przepis lit. b) tego paragrafu podpadają tylko te kółka rolnicze, które są osobami prawnymi. Wskazuje na to wyraz „inne” zamieszczony pod lit. c), który wyjaśnia, że zespoły osób wyliczone pod lit. b) tylko wówczas mogą zostać członkami spółdzielni, jeżeli im w myśl przepisów ustawowych służy osobowość prawna.

Do § 20 statutu. Postanowienie § 20 statutu, wedle którego Walne Zgromadzenie wybiera kilku członków Rady Nadzorczej na propozycję organizacji wymienionych w tym paragrafie, to znaczy, że Walne Zgromadzenie zobowiązane jest wysłuchać ich propozycji i nie może wbrew niej dokonać wyboru, nie jest sprzeczna z ustawą o spółdzielniach (art. 2 ust. 2 ustawy z 4 grudnia 1923 poz. 1119 DURP.), jeżeli się zważy, że postanowienie to, ani nie nadaje osobom nie będącym członkami spółdzielni prawa głosowania na Walnym Zgromadzeniu ani nie zobowiązuje Walnego Zgromadzenia do wyboru osób zaproponowanych przez organizację powyższą. Wypadek zaś wysłuchania na Walnym Zgromadzeniu głosu doradczego osób, nie będących członkami spółdzielni, jest w ustawie o spółdzielniach nawet przewidziany, a to w § 45 ustęp ostatni, który nie zawiera postanowienia, aby nie wolno było Walnemu Zgromadzeniu wysłuchać głosu innych także osób niż w tym ustępie wymienionych.

Jak Walnemu Zgromadzeniu nie możnaby np. odmówić prawa przekazania bilansu przedstawionego mu przez organy

spółdzielni do zbadania rzeczoznawcom, nie będącym członkami spółdzielni i wysłuchania ich opinii, tak samo nie można uznać za sprzeczne z ustawą, by Walne Zgromadzenie zasięgało opinii co do wybrać się mających członków Rady Nadzorczej od organizacji, od których spodziewa się otrzymać celowe propozycje. Jeżeli zaś organizacja te czynią pomoc i opiekę nad spółdzielnią, zależną od wpływu ich na skład Rady Nadzorczej a spółdzielnia mimo tego chce korzystać z ich pomocy i opieki, to niema dla Sądu rejestracyjnego podstawy ustawowej do odmówienia zarejestrowania spółdzielni z powodu jej zgody na proponowane jej warunki przez te organizacje.

Do § 44 statutu. Ustawa o spółdzielniach nie zawiera postanowień, któreby upoważniały lub zobowiązały sąd rejestracyjny do badania przy rejestrowaniu spółdzielni celowości jej zamierzeń co do prowadzenia interesów, przystąpienia do innych organizacji spółdzielczych, zapewnienia sobie ich współdziałania i przyjęcia warunków, od których organizacja czynią przystąpienia do nich spółdzielnia zależne. Ustawa o spółdzielniach wylicza w art. 46 te czynności, które należą wyłącznie do zakresu działania Walnego Zgromadzenia i nie mogą być innym organom spółdzielni oddane. Pozatem wolno atoli Walnemu Zgromadzeniu udzielić organom spółdzielni poleceń co do sposobu prowadzenia interesu wolno mu zatem przystąpić do organizacji, do których przystąpienie uważa dla spółdzielni za korzystne i z których pomocy i opieki chce korzystać. Przystąpienie takie musi z natury rzeczy wywołać pewien wpływ organizacji dającej pomoc na tok czynności spółdzielni i ograniczenia do pewnego stopnia jej samodzielności. Spółdzielnia przez wynik głosowania Walnego Zgromadzenia rozstrzyga samostatnie, jak dalece zgodzić się ma na te ograniczenia.

Układ taki zawarty na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia byłby jak każda umowa dla spółdzielni wiążący nawet wówczas, gdyby nie był statutem objęty. Niema zatem podstawy do odmawiania spółdzielni prawa umieszczenia go w statucie. Art. 42 ustawy o spółdzielniach dozwala wreszcie przepisania wyższych wymagań dla zmiany statutu, niż bezwzględna większość głosów.

Do § 2. 39. ust. 3 lit. b. i § 33 ust. 2 statutu.

Postanowienie § 22 statutu, że spółdzielnie ograniczą swą działalność przede wszystkim do członków, nie sprzeciwia się również ustawie, gdyż według art. 36 ustawy o spółdzielniach, spółdzielnia może interesy, wchodzące w zakres jej statutowej działalności zawierać tak z członkami jak z nieczłonkami. Prowadzenie interesów z nieczłonkami i rozmiar tych interesów nie ma wpływu, na sam fakt rejestracji spółdzielni. O ile zaś ma mieć wpływ na wymiar opodatkowania spółdzielni, rozstrzygnięcie o tem nie należy do sądu rejestracyjnego, lecz jedynie i wyłącznie do władz skarbowych. Ona też rozstrzygać będą o tem, czy stylizacja § 39 ust. 3 lit. b. i § 33 ust. 2 statutu wystarcza do udzielenia spółdzielni jakichkolwiek ulg podatkowych i w jakiej mierze. Przepisów sprzecznych z ustawą o spółdzielniach ustępy te nie zawierają.

Z tych przyczyn uchylono zarejestrowaną uchwałę i zwrócono sprawę Sądowi rekursowemu, celem rozpatrzenia podstaw odmowy zawartej w ostatnim ustępie uchwały sądu pierwszej instancji.

Sąd apelacyjny w Krakowie rozpatrując wskutek powyższej decyzji Sądu Najwyższego w Warszawie ponownie rekurs Spółdzielni Składnica Kółek rolniczych w Mszanie dolnej od uchwały Sądu okręgowego w Nowym Sączu z dnia 12 stycznia 1924 Firm. 370/23, którą odmówiono wnioskowi tejże Spółdzielni o rejestrację statutu, powziął następującą uchwałę:

Uwzględniając rekurs, zmienia się powołaną uchwałę Sądu I instancji w ten sposób, iż zezwala się na wciągnięcie do rejestru spółdzielni statutu uchwalonego, celem uzgodnienia dotychczasowego statutu Składnicy Kółek rolniczych w Mszanie dolnej, Stowarzyszenia zarejestrowanego z ograniczoną poręką, które odtąd istnieć będzie pod firmą „Składnica Kółek rolniczych — Sklen kółka rolniczego — Stowarzyszenie spółdzielcze z ograniczoną odpowiedzialnością w Mszanie dolnej.

Wykonanie wciągnięcia do rejestru danych nakazano w art. 7 ustawy o spółdzielniach i ogłoszenie zarządzi Sąd okręgowy w Nowym Sączu.

Albowiem

powołaną na wstępie decyzją Sądu Najwyższego w Warszawie usterki statutu wytknięte w ustępach 1 do 5 zaczepionej uchwały Sądu I instancji nie zostały uznane za niezgodne z prawem, zaś usterek wytkniętych w ustępie 6 zarekurowanej uchwały, a mianowicie, użytych w § 10 statutu końcowych słów ustępu 1 „stopa dyskontowa Banku Polskiego“ nadto pominięcia w § 43 statutu powołania ustawy z 4 grudnia 1923 pozycja 1119 dz. u. p. nie uznaje sąd apelacyjny za sprzeczne z przepisami ustawy o spółdzielniach z 29 października 1920 poz. 733 dz. p. p. względnie z przepisami prawa wogóle, zwłaszcza obecnie po powstaniu Banku Polskiego, a ustawa z 4 grudnia 1923 — pomijając, że ogłoszona została po uchwaleniu niniejszego statutu — jest właściwie nowelą do ustawy o spółdzielniach, i dlatego nie można art. 43 statutu, który postanawia, że do spraw nieuregulowanych tym statutem ma zastosowanie ustawa o spółdzielniach z 29 października 1920, a pomija powołanie się na nowelę z 4 grudnia 1923, uważać za sprzeczny z prawem — art. 5 ustawy o spółdzielniach — iżby mógł uzasadnić odmowę rejestracji statutu.

Sąd apelacyjny Senat IV
Kraków, dnia 14 stycznia 1925.

Obrót towarowy w Rolnikach w r. 1923/24, należących do Związku Spółdzielni zarobkowych i gospodarczych w Poznaniu.

Ogólny obrót towarów w Rolnikach, należących do wyżej wymienionego Związku w r. 1923/24 wynosi 6 585 907 ctr.

W porównaniu do roku 1921/22, w którym obroty wynosiły 6 131 111 ctr., suma powyższa oznacza pewne zwiększenie obrotów. Zwzżka jest tem znaczniejsza, że w poprzednich latach zaznaczała się stała tendencja zniżkowa. Jednakże w porównaniu do r. 1922/23 obroty zmniejszyły się bardzo znacznie, cofając się o przeszło 2 miliony ctr., a więc prawie o tyle, ile wynosiła poprzednia nadwyżka.

Zniżka, jaka zaznacza się w roku sprawozdawczym, powstała w głównej mierze z powodu nieurodzajów, skutkiem których produkcja plodów rolnych zmniejszyła się o 30%. W tym samym mniej więcej stosunku zniżyły się obroty towarowe Rolników w sumie ogólnej. Jednakże, jeżeli weźmiemy pod uwagę wyłącznie plody rolne, to zniżka nie jest tak znaczna, a przy niektórych produktach zaznacza się nawet pewna zwyżka. Odnosi się to w szczególności do pszenicy, która w obrotach Rolników podniosła się z 227 tys. na 247 tys. ctr. Znaczną względnie zwyżkę wykazują mieszanka i zboża strączkowe, które zwiększyły się z 78 tys. do 157 tys. ctr. Tak samo nasiona podniosły się z 16 tys. na 61 tys. ctr. Natomiast, pewną zniżkę, stosunkowo jednak jeszcze nieznaczna, wykazuje żyto, t. j. 1558 tys. obrotów wobec 1641 tys., jęczmień 356 tys. wobec 397 tys., owies 251 wobec 267 tys. Bardzo znaczną zniżkę natomiast przedstawiają obroty w ziemniakach, które z 2,8 milionów spadły na 1,6 milj. ctr., przyczyniając się tem samem do zniżki ogólnych obrotów, w stosunku, wynoszącym 50%.

Do towarów, które w obrotach się znacznie zniżyły, należą sztuczne nawozy, które w roku sprawozdawczym wynoszą 746 tys. ctr. wobec 1236 tys. w roku zeszłym. Zaznaczyć jednakże należy, że ostatnia ta suma wyjątkowo była wysoka, w roku poprzednim bowiem sztuczne nawozy nie doszły jeszcze do 500 tys. ctr. Tak samo wykazują zniżkę, aczkolwiek już nieznaczna, węgle, brykiety i torf. Obroty odnośne wynosiły 1,1 milj. wobec 1,3 milj. w roku zeszłym.

Liczyby obrotowe za r. 1923/24 odnoszą się do 78, względnie 77 Rolników, gdyż 1 Rolnik nie nadesłał na czas sprawozdania swego. Liczba Rolników zdających sprawozdanie, wzrosła o 5, a więc w tym samym stosunku, co w roku zeszłym. Liczba nowych spółdzielni wynosi 7 — wobec tego, że z dawniejszych Rolników odpadły dwa, mianowicie Gołańcz i Jaraczew. Zwiększenie liczby spółdzielni przyczyniło się do zwiększenia wyżej wykazanych obrotów w stopniu mniejszym, aniżeli w roku poprzednim, mianowicie obrót 7 nowych spółdzielni wynosił 318 867 ctr. — wobec 348 300 ctr. — odnoszących się jednakże do 5 spółdzielni w roku poprzednim.

Wobec zmniejszenia się ogólnych obrotów spadła równocześnie przeciętna liczba obrotu, przypadająca na jednego Rolnika związkowego. Wynosi ona mianowicie 85 531 ctr. w roku sprawozdawczym, a więc mniej, aniżeli w roku 1921/22, w którym przeciętna liczba wynosiła 90 tys. ctr. W porównaniu z latami poprzednimi, a zwłaszcza z r. 1922/23, różnica ta jest o wiele jeszcze znaczniejsza.

Pierwsze miejsce w obrotach zajmuje w roku sprawozdawczym Rolnik w Gnieźnie, którego obroty wynoszą 453 tys. ctr. W roku zeszłym Rolnik w Gnieźnie tak samo zajmował pierwsze miejsce, jednakże obroty jego były znaczniejsze, to jest 588 tys. ctr. W stosunku do ogólnych obrotów przypada na Rolnika w Gnieźnie 6,9%, a więc nieco więcej, jak w roku zeszłym (6,7%). Tem samem Rolnik w Gnieźnie osiągnął maximum udziału w obrotach ogólnych, dotąd przez poszczególne spółdzielnie wykazywanego. Na drugie miejsce wysunął się Poznań z 322 tys. ctr. czyli 4,9% ogólnych obrotów. W porównaniu do roku zeszłego Rolnik w Poznaniu należy do tych nielicznych spółdzielni, które znaczną wykazują zwyżkę, wynoszącą 119 ctr. Na trzeciem miejscu znajduje się Środa z 249 tys. ctr., wobec 284 w roku zeszłym, czyli 3,8% ogólnych obrotów. Do Spółdzielni, które wykazują liczby wyższe, niż 198 tys. ctr., należą pozatem Jarocin, Września, Kostrzyn i Mogilno. 8 powyżej wyszczególnionych spółdzielni wykazują obroty, wynoszące niemal 30%, ogólnych obrotów. Rozwój spółdzielni tych, posiadających wyższe obroty, aniżeli 198 tys. ctr. przedstawia się w pięciu latach ostatnich jak następuje:

Rolniki	23/24.	22/23.	21/22.	20/21.	19/20.
	w tysiącach centnarach.				
Gniezno	458	588	294	411	381
Poznań	322	205	176	232	202
Środa	240	284	146	216	664
Jarocin	244	192	119	215	231
Września	234	416	214	259	270
Kostrzyn	213	288	118	154	115
Mogilno	198	277	85	398	178

Obroty towarowe w Spółdzielniach roln.-handl. należących do Związku Spółdz. Zarobkowych

Nr.	Spółdzielnia	Zyto	Pszeni- nica	Jęcz- mień	Owies	Kartofle	Mie- szanka i zboża strącz- kowe	Wa- rzywa	Mąka pszenna żytnia maka- ron kaszka	Sól jadal- na i by- dłęca	Na- siona	Na- siona olejne	Mak- gor- czyca	Kuku- rydza	Pe- luszka	Sera- dela	Koni- czyna	Lubin	Wyk
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Barcin	7752	522	908	1492	5936	115	2	—	21	1	3	4	—	71	118	15	1113	19
2	Borek	19895	7333	733	3008	6900	380	—	3659	—	15	206	16	28	—	50	56	—	14
3	Brodnica	16967	1378	5160	4655	14856	959	671	313	—	18	7	—	—	419	931	59	94	11
4	Buk	24821	3067	3726	1673	17088	524	—	91	—	20	4	16	—	—	214	36	555	2
5	Chełmża	23380	8900	17500	3140	7500	7360	—	450	—	434	260	—	—	—	—	—	—	37
6	Czarnków	19419	1057	1599	4014	19262	361	—	10	20	77	—	1	—	350	1447	22	916	7
7	Czempin	36317	6735	4641	2173	34636	1647	421	—	—	228	50	77	44	3	336	73	1602	8
8	Czerniewice	28554	7254	5948	2132	434	282	—	—	—	12	—	—	—	11	44	14	15	16
9	Dobrzyca	12405	2562	946	1939	2100	120	—	109	440	320	640	28	60	420	131	125	15	8
10	Działdowo	8548	16	718	1153	14210	94	—	212	—	30	1	—	—	11	563	17	20	9
1	Gniezno	75657	8469	13245	12862	218457	4153	405	319	953	1022	304	64	41	514	1088	410	1913	30
2	Gostyń	32704	5328	8017	4937	60619	465	—	—	—	27	487	—	4	150	310	142	569	11
3	Grodzisk	19706	1050	3048	2990	38449	876	—	578	—	33	33	—	3	192	172	48	420	12
4	Inowrocław	11904	5545	6285	627	—	1472	—	—	—	1	9	34	—	352	375	40	36	13
5	Janówiec	33093	5676	5381	4832	40229	1811	2407	237	—	23	8	34	1	859	2355	149	1702	14
6	Jarocin	57457	8020	11732	8739	60484	1335	74	1833	—	66	174	64	48	—	277	62	—	15
7	Jutrosin	14761	1130	3387	2768	13502	120	—	—	—	8	26	3	29	—	347	11	202	16
8	Kłodawa	7052	4956	2838	2064	—	400	—	6	—	—	—	—	—	182	7	1	89	17
9	Kępno	6659	254	585	2074	35065	30	525	55	127	5	—	—	54	—	40	2	17	18
20	Koronowo	1220	201	253	872	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	330	11	162	19
1	Kostrzyn	63229	4774	15329	4963	36815	1500	194	120	32	69	183	158	25	295	932	161	1193	40
2	Kościan	18567	2279	2350	2238	4478	477	—	310	—	27	8	4	33	—	44	33	39	41
3	Kościerzyna	2592	13	320	3310	5228	1	—	600	—	11	5	1	—	362	111	24	317	42
4	Kórnik	25414	2013	4339	2780	14349	1335	2	28	—	28	7	1	12	334	387	28	1442	43
5	Koźmin	14930	6613	2312	5548	6358	1424	280	412	—	57	—	52	20	296	50	279	23	44
6	Krobia	7804	3045	737	1766	12718	569	4	—	—	38	—	—	12	61	202	—	645	45
7	Krotoszyn	14679	3790	672	5581	—	427	—	4	—	8	218	15	56	8	11	73	231	46
8	Kruszwica	15844	5463	9706	1721	1809	2164	—	—	—	7	92	299	—	5	402	109	172	47
9	Krzywiń	7913	552	709	1138	3650	83	—	—	—	26	7	—	—	11	139	27	21	48
30	Lubasz	7341	348	9817	1863	2437	34	—	18	—	22	—	75	—	190	163	8	143	49
1	Lubawa	9531	584	3522	8655	11015	364	—	—	69	18	91	10	—	676	711	103	271	50
2	Lubraniec*)	11909	5469	3289	814	—	814	—	166	—	—	19	—	—	59	345	106	143	51
3	Lwówek	13514	648	1576	703	17319	335	—	44	—	35	10	2	12	—	414	8	174	52
4	Łasin	19348	7182	5377	9673	1005	2210	—	2370	—	111	—	—	—	861	482	100	132	53
5	Łobżenica	14126	540	2648	3050	11877	814	—	—	—	30	6	7	—	—	124	19	151	54
6	Miej. Górka	21992	2473	3661	4322	14023	1016	155	207	—	9	47	4	55	—	172	60	428	55
7	Mogilno	71492	6910	29227	5716	20409	2639	—	400	—	56	213	34	—	121	2572	218	1227	56
8	Nakło	29997	3625	8605	3939	12024	2951	—	361	—	154	123	42	—	79	527	—	247	57
9	Nowe Miasto	12878	1358	3118	4991	1534	1470	—	—	—	78	7	9	—	629	1251	27	212	58
40	Nowiec	15378	1197	2875	1692	2768	460	—	—	—	126	—	4	—	—	—	—	—	59
1	Osiężyn	10452	4603	1492	426	—	694	—	167	—	—	94	—	—	—	25	8	11	60
2	Ostrów	32792	5606	2808	3791	6557	172	—	4809	—	119	641	1	53	4	258	81	732	61
3	Ostrzeszów	8671	190	124	946	4426	22	—	2	—	—	1	—	1	—	365	32	914	62
4	Pakość	3425	1071	2595	520	—	243	—	—	—	—	2	—	—	—	11	8	36	63
5	Pleszew	20188	1737	424	1721	1449	—	—	182	—	—	1	—	15	21	137	7	44	64
6	Pniewy	14159	2136	2803	3285	27797	768	—	—	—	37	7	4	8	—	814	—	347	65
7	Poniec	13489	7212	1568	2381	36929	985	20	—	—	664	253	—	—	60	—	—	17	66
8	Poznań	27610	2926	7428	3730	55524	265	—	605	10	35	140	147	—	412	414	35	166	67
9	Pszczyna „Głaba“	2670	210	2856	—	5823	12	—	10422	450 ³	324	—	—	24	—	5217	126	2619	68
50	Radziejów	6292	4210	5398	490	—	894	—	—	—	14	—	—	—	—	—	30	—	69
1	Rawicz	24219	6022	2696	5929	23500	544	62	80	—	138	16	13	37	9	304	—	311	70
2	Rogoźno	30510	4446	4804	3389	56702	2276	227	200	—	9	529	11	—	—	1408	70	951	71
3	Sępólno	7833	433	586	2812	11803	489	—	—	—	14	7	2	—	3	107	21	47	72
4	Sieraków	18439	2070	2653	2436	19369	695	1	88	—	58	329	1	5	4	1112	26	375	73
5	Skarszewy	4678	167	123	3001	7361	696	—	—	—	7	—	—	—	436	107	—	270	74
6	Skoki	5523	321	262	451	44747	37	—	47	10 ⁰	8	16	—	—	212	675	6	1087	75
7	Strzałków	31813	2327	6959	4592	15958	1773	5	153	—	11	316	33	12	643	883	700	1097	76
8	Strzelno	17360	2539	3091	697	13562	1875	—	—	—	159	—	—	—	—	469	—	—	77
9	Szamotuły**)	24195	2090	7115	2502	42201	856	—	77	—	86	6	112	14	27	600	75	539	78
60	Szubin	9002	604	3386	1387	5900	255	204	89	—	11	3	5	—	22	576	18	357	79
1	Śmigiel	33656	5987	4997	4164	21666	878	—	13	18 ⁰	41	164	24	57	150	282	91	470	80
2	Śrem	26569	2368	7781	2634	16003	451	—	317	—	123	23	29	28	83	227	118	1221	81
3	Środa	49966	5399	9692	4200	104529	832	10	27	1 ⁷	37	104	57	5	482	369	102	2108	82
4	Świecie***)	33151	4667	5157	5188	46114	2731	52	8684	—	80	11	34	—	874	2958	111	2138	83
5	Tczew	2990	6167	1327	886	—	2298	—	—	—	21	8	92	—	378	65	49	166	84
6	Toruń	10294	2761	8881	4698	5555	2151	—	—	—	—	—	—	—	309	159	84	607	85
7	Trzemeszno	35159	3735	5781	2014	11286	1524	—	338	—	62	170	15	—	279	1219	159	1253	86
8	Tuchola	7032	1047	1392	3584	5794	889	—	20	—	4	9	10	—	—	94	8	50	87
9	Wągrówiec	17525	2555	4610	2327	22011	940	—	20	—	21	20	25	1	181	806	9	2870	88
70	Wielń	1001	9	95	356	3030	20	20	75	4 ⁸	1	2	—	—	—	82	2	631	89
1	Więcbork	4590	166	212	1944	3227	224	—	—	—	—	3	—	—	6	5	1	21	90
2	Witkowo	12046	939	2057	592	—	175	—	355	6 ⁴	—	—	—	—	21	124	15	23	91
3	Wodzisław	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	92
4	Wolsztyn	21625	674	1306	1026	27245	360	1280	651	1	—	4	75	2	226	640	11	2208	93
5	Wronki	18620	3939	4444	3150	46636	—	—	82	—	71	301	19	2	—	1081	—	532	94
6	Września	61306	4563	15890	7163	77087	800	110	505	14 ²	614	5	140	40	119	693	332	714	

Gospodarczych w Poznaniu. Zakupiono w centnarach od I. VII. 1923 do 30. VI. 1924.

Siano i słoma	Osipy, otręby i makiuchy	Melasa, paszeczki i inne	Przetwory ziemniaczane	Kainit	Azotniak	Inne sztuczne nawozy Amoniak	Sole potasowe	Superfosfat	Tomasówka	Saletra	Wapno i cement	Drzewo, torf i koks	Węgle	Wetna	Żelazo	Różne	Ogółem	Nr.		
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37			
525	676	—	—	600	362	—	1371	315	55	323	—	500	4433	—	—	1	1) 26901	1		
30	6115	7	—	2000	—	300	2450	700	205	300	1500	—	1800	9	—	—	58190	2		
147	3579	27	—	—	300	—	1244	1394	768	775	—	—	9352	13	—	—	64116	3		
—	9646	40	—	—	600	—	1510	1599	—	—	—	—	16956	7	—	—	82360	4		
208	8200	—	—	—	800	300	1712	1300	650	6538	—	—	7260	107	—	—	95791	5		
1409	2177	—	—	1091	440	—	1618	388	300	35	202	—	2721	4	—	23	58109	6		
—	7196	—	600	1347	1114	—	3974	1518	1948	909	624	712	36100	35	—	16	3) 146564	7		
—	4310	—	—	—	—	—	914	4490	200	—	—	—	5696	—	—	—	60474	8		
—	2041	—	—	2178	1800	—	4860	627	436	800	—	200	1740	—	—	—	37127	9		
—	2351	—	—	900	606	—	800	—	600	608	—	—	5755	4	—	28	5) 37294	10		
1883	31070	611	824	4631	3082	17	12149	6156	2433	2565	8	3542	39913	87	—	544	452481	1		
128	10018	—	—	—	500	—	6963	1618	—	811	—	—	560	44	—	—	134551	2		
398	3489	—	349	3812	1810	—	8076	1587	2585	102	—	892	9561	—	—	27	100412	3		
98	2907	—	—	—	—	—	1227	1556	—	—	—	—	4628	5	—	—	37619	4		
391	7480	880	651	246	763	642	1972	2001	1001	1102	616	745	17520	26	—	1163	187226	5		
10777	16092	—	386	1500	7797	1020	15691	3003	1474	2011	330	882	32591	56	—	—	243975	6		
954	7485	414	—	864	599	—	2659	562	654	580	—	—	12210	—	—	—	6) 63296	7		
—	1002	—	—	—	—	—	400	2828	300	—	822	550	12492	—	—	42	36098	8		
—	111	—	—	698	105	352	3993	306	1070	195	—	—	3092	—	—	—	55414	9		
—	—	—	—	—	—	—	612	200	—	900	—	—	680	—	—	—	5551	20		
20	19306	—	—	—	2123	407	7198	1424	1458	2241	5237	—	40894	9	1052	784	7) 212807	1		
36	2353	17	—	963	187	—	61	439	24	981	—	—	3623	6	—	—	40338	2		
—	1129	—	—	470	—	—	615	218	1372	—	488	—	7057	2	—	120	24437	3		
453	4996	4	—	—	576	—	3635	1002	984	1258	—	—	9989	—	—	—	75766	4		
195	1415	—	—	878	600	300	1821	993	300	610	576	—	9849	2	—	—	5) 56163	5		
1153	721	1	—	201	39	—	1423	600	—	—	500	90	15691	5	—	25	48073	6		
114	816	61	—	900	600	—	1800	1713	180	290	—	—	949	1	—	—	33422	7		
782	6116	—	—	1300	1401	—	3748	1837	1022	169	—	87	8464	12	—	—	62913	8		
4351	735	—	—	569	600	—	2202	600	322	895	—	—	7606	—	—	—	32203	9		
—	3373	—	—	600	197	—	1208	650	268	245	200	—	2149	—	—	—	31349	30		
—	6335	—	—	380	—	—	414	90	485	100	138	1600	13220	4	—	67	58700	1		
—	246	1	—	101	—	—	429	771	136	250	2245	—	5154	4	—	—	9) 32599	2		
312	1718	—	290	—	—	—	1801	196	550	736	—	—	1718	—	—	—	42179	3		
308	3733	874	—	—	—	—	733	2012	200	649	—	332	11433	—	—	196	70182	4		
170	950	26	—	473	—	300	361	601	507	18	—	—	4277	1	—	87	41261	5		
1643	7178	60	—	615	1230	352	2095	2935	846	923	303	232	19659	—	—	—	10) 86695	6		
—	10212	—	—	—	3702	—	5208	2654	1030	5964	—	—	27315	48	—	127	197897	7		
—	10173	—	—	182	—	—	1257	572	343	—	33	—	29546	15	—	—	105356	8		
—	3624	—	—	676	—	—	868	—	118	—	—	—	9930	13	—	11	43407	9		
—	2081	—	159	850	325	—	1253	—	188	200	60	—	4597	—	13	60	11) 34288	40		
—	404	—	—	—	—	—	—	—	504	—	—	—	998	—	—	—	29810	1		
228	9109	—	—	5686	1905	369	10467	2794	735	1620	—	—	16702	9	—	—	108333	2		
291	2381	—	—	3535	—	—	—	362	98	16	370	—	3324	—	—	206	26277	3		
—	2750	—	—	—	—	—	463	—	—	—	—	—	3250	—	—	—	14404	4		
—	1084	—	—	600	273	—	291	428	40	600	—	—	780	—	—	—	30044	5		
22	3854	—	279	300	501	—	900	1232	200	399	250	—	3271	3	—	—	65996	6		
3293	5655	202	—	—	—	32719	—	—	—	—	2766	—	17545	32	—	81	122843	7		
2496	8514	503	—	3633	5664	601	8692	4721	1989	2331	—	6000	173211	5	—	2796	321450	8		
90	13488	7128	—	14934	495	12003	—	1200	11892	2913	1530	—	—	—	—	13740	12) 116631	9		
2052	790	—	—	—	—	—	—	1000	—	—	25	—	5776	—	—	121	25153	50		
—	11285	—	—	2520	600	—	3846	869	561	713	—	20645	30054	17	—	—	137360	1		
—	8325	—	—	2146	7444	—	15741	2514	897	1631	—	280	11382	5	—	126	156194	2		
—	1102	—	—	292	253	—	1697	640	308	905	—	—	2570	—	—	—	32149	3		
—	5658	—	—	1928	4923	400	5084	1400	2407	600	1000	1162	10723	5	—	—	84214	4		
—	764	—	—	584	—	—	—	—	300	—	300	—	2887	—	—	180	21981	5		
239	826	—	202	225	44	—	985	400	304	562	421	—	3433	—	—	—	60941	6		
176	9956	143	525	834	1231	—	11457	5882	562	1754	—	—	19897	42	—	—	18) 121806	7		
191	2474	—	—	—	51	33	2518	500	—	596	—	—	9090	—	—	5	14) 55195	8		
95	3538	—	398	1817	1200	—	7114	2037	782	3311	—	—	3247	107	—	—	104258	9		
815	37	—	—	—	—	—	600	200	4	1003	—	—	913	10	—	—	24722	60		
112	9710	32	200	1300	2858	10	6223	2908	709	1297	—	888	15846	21	—	19	15) 115872	1		
3340	4748	—	—	—	1069	—	2413	260	652	1023	10	264	11815	23	—	—	80554	2		
728	10047	—	—	1200	2845	—	20780	8290	2792	1190	300	783	19297	17	—	—	248983	3		
—	10717	—	—	—	479	—	2051	823	800	—	—	500	6655	10	—	—	16) 135125	4		
—	2288	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17407	5		
409	3203	—	—	9010	2577	—	4360	8022	4415	5087	9002	—	59958	—	—	26211	4884	172541	6	
—	4709	—	—	—	—	496	2217	1800	348	647	416	2680	18771	2	6	—	—	95494	7	
—	2185	45	—	—	204	—	673	—	88	—	—	—	620	4	—	—	—	23798	8	
1703	3463	—	—	1203	1159	—	7552	2150	222	1136	2	—	1711	7	—	—	—	72626	9	
—	316	1	—	316	—	—	1200	200	14	—	636	1448	1835	3	—	215	—	13271	70	
—	23	1	—	41	—	—	103	113	—	—	—	—	1287	—	—	—	—	12053	1	
—	911	—	—	324	—	—	1200	494	136	—	—	300	5055	—	—	—	—	24955	2	
810	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	2508	94	—	412	901	—	5100	100	700	710	—	—	4754	3	—	4	—	74685	4	
13	4105	137	2059	1389	5103	—	6228	2211	1321	—	1104	—	18527	—	—	417	—	121652	5	
—	24698	315	3	—	3833	4	9147	1910	—	113	—	1381	21301	86	—	15	—	233552	6	
—	4064	—	—	194	—	—	5846	200	—	1200	1401	—	6041	10	—	—	—	53180	7	
—	4473	330	—	—	848	—	3890	1648	202	3729	—	813	25387	79	—	—	—	166874	78	

1) 387877 | 11954 | 7337 | 89967 | 78981 | 50864 | 281183 | 106454 | 57995 | 69518 | 33871 | 48187 | 1004448 | 1019 | 27283 | 26121 | 6585907

1) Towarów kolonialnych 4695 zł. 2) Kół do wozów sztuk 13. 3) Drzewa 495 mtr. 4) Paoy 12590 □ m. 5) Drzewa 877 mtr. 6) Sprzedaż narzędzi rolniczych 2376.46 zł. Papy 361 wałków. Gąteży 53 kupek. 7) Sosin 10.91 kubm. 8) Maszyn roln. 126 sztuk. 9) Drzewa 66 mtr. 10) Drzewa 33 mtr. 11) Płacht żniwnych 70 sztuk. Worków

Obrót towarowy w „Rolnikach“ związkowych w latach 1906/07—1923/24. (Zakupiono w centnarach).

Rok	Liczba Spółdz.	Zyto	Pszonica	Jęczmień	Owies	Mieszanka i zboża strączkowe	Kartofle	Warzywa	Nasiona	Pasze	Salatra chlijska	Salatra „Norge“	Kaimit	Sole ²⁾ potasowe	Superfosfat	Tomasówka	Wapno i margiel wapenny	Azotniak wapna	Węgle brykiety i torf	Różne	Ogółem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1906/07	25	230 898	44 549	41 919	57 580	22 203	—	—	4 841	178 807	40 732	—	70 431	—	78 154	32 237	—	—	310 099	—	1 112 445
1907/08	40	589 806	110 064	122 128	92 654	44 454	396 195	—	4 256	352 800	47 136	—	182 213	—	116 363	81 870	—	—	726 543	54 251	2 917 208
1908/09	43	1 113 988	154 140	183 604	141 294	41 361	160 847	—	7 209	425 746	110 090	—	262 953	—	170 820	102 924	—	—	841 446	76 053	3 792 077
1909/10	50	1 211 850	203 458	178 858	164 557	51 104	475 208	—	4 579	498 822	157 586	—	429 016	—	202 549	274 216	—	—	897 163	152 855	4 901 816
1910/11 ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1911/12	55	1 680 753	213 361	361 771	252 221	—	209 776	—	—	895 404	244 786	—	768 231	137 304	321 087	312 474	2 500	—	1 039 862	—	6 448 539
1912/13	59	1 808 865	331 166	506 801	434 636	61 849	413 271	—	16 231	746 749	280 204	—	768 912	154 844	393 294	393 339	164 402	—	1 245 862	—	7 950 535
1913/14	61	2 148 585	391 556	525 369	447 123	64 139	569 692	—	20 080	758 544	350 350	9 522	709 257	205 576	398 733	414 072	108 583	11 641	1 378 852	—	8 546 438
1914/15	61	1 606 407	274 152	386 813	332 415	40 893	817 180	—	11 038	280 206	10 994	222	274 734	165 664	228 744	178 958	27 446	—	1 084 518	123 622	5 883 566
1915/16	63	1 737 483	263 767	218 040	171 242	51 756	2 065 261	—	13 270	231 471	—	—	371 002	188 915	251 778	245 451	36 430	63 800	1 272 105	112 867	7 285 638
1916/17	63	1 910 732	193 001	329 339	270 863	59 384	2 597 702	131 660	20 134	213 914	—	—	331 474	316 397	89 651	179 417	63 670	39 252	958 252	23 840	7 781 681
1917/18	63	1 488 284	109 512	149 514	83 757	98 013	3 471 149	317 982	14 625	141 262	—	—	446 563	305 490	94 677	145 749	48 475	45 119	803 351	47 984	7 690 806
1918/19	62	1 815 784	145 486	246 683	81 540	261 802	4 283 714	922 978	56 404	229 069	—	—	327 079	123 191	54 808	84 665	37 650	43 507	407 051	69 150	9 180 561
1919/20	64	2 258 576	251 281	403 952	267 443	268 364	5 482 130	231 674	171 641	172 800	—	—	21 643	8 812	4 786	10 480	18 188	16 039	682 420	420 940	10 681 170
1920/21	65	1 553 003	276 112	257 068	182 005	332 632	3 801 689	260 801	55 642	281 738	—	—	53 594	48 964	54 538	1 072	46 746	—	651 832	469 049	8 428 355
1921/22	67	1 920 187	394 520	186 209	102 442	50 076	823 573	44 916	18 874	583 070	—	—	113 205	146 974	141 062	4 282	42 152	—	1 108 737	400 218	6 131 111
1922/23	72	1 641 146	227 250	397 029	267 322	78 269	2 760 386	24 367	15 950	546 653	—	—	177 178	368 799	988 562	100 233	52 147	—	1 292 125	212 744	8 699 302
1923/24	78	1 557 797	246 905	356 864	251 024	157 826	1 583 077	7 131	60 887	457 470	69 518	—	83 967	311 827	109 454	57 995	33 871	78 981	1 052 635	109 678	6 585 907

¹⁾ Za rok 1910/11 nie publikowano zestawienia. ²⁾ Inne sztuczne nawozy.

Udział poszczególnych towarów w ogólnych obrotach Rolników związkowych w ostatnich 5 latach przedstawia się jak następuje:

	1923/24	1922/23	1921/22	1920/21	1919/20
	%	%	%	%	%
żyto	23,65	18,86	31,32	18,42	21,19
pszenica	3,75	2,61	6,44	3,27	2,35
jęczmień	5,41	4,56	3,03	3,05	3,77
owies	3,81	3,07	1,68	2,16	2,57
mieszanka i zb. strączk.	—	—	—	—	—
warzywa	2,38	1,37	1,86	7,71	6,20
nasiona	—	—	—	—	—
ziemniaki	24,04	31,73	13,44	45,32	51,13
pasze	6,95	6,29	9,49	3,35	1,62
węgle	15,96	14,85	18,08	7,73	6,43
nawozy szt.	11,32	14,21	8,12	2,37	0,59
różne	1,67	2,45	6,54	6,12	4,15

Z liczb powyższych wynika, że w udziale poszczególnych towarów wykazują tendencję zwykłą, żyto, jęczmień, pszenica, owies, zboża strączkowe, warzywa, nasiona i pasze. Natomiast tendencja zniżkowa uwydatnia się najsilniej w ziemniakach a następnie w nawozach sztucznych.

Informacje podatkowe.

1. Podatek od uposażeń w kwietniu.

Ministerstwo Skarbu zarządziło, aby pobór państwowego podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę na całym obszarze Rzeczypospolitej był w miesiącu kwietniu r. b. dokonywany w dotychczasowym trybie według skali i przepisów, zawartych w okólniku Ministerstwa Skarbu z dn. 19-go stycznia 1925 r. L. D. P. O. 165/II, ogłoszonym w nr. 20 Monitora Polskiego z dnia 21 stycznia r. b. Odnosną skalę podaliśmy w nr. 3 „Poradnika Spółdzielni” z 1 lutego b. r., na str. 52., jednakże dla ułatwienia zamieszczamy ją jeszcze raz poniżej z objaśnieniami:

L. p.	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia obliczona w stosunku rocznym:		Stopa procentowa podatku
	ponad	do	
w złotych			
1.	3 212	4 282	2,0
2.	4 282	5 353	2,1
3.	5 353	6 959	2,2
4.	6 959	8 565	2,2
5.	8 565	10 171	2,3
6.	10 171	11 777	2,5
7.	11 777	13 383	2,9
8.	13 383	15 167	3,3
9.	15 167	16 952	3,8
10.	16 952	18 736	4,2
11.	18 736	20 521	5,0
12.	20 521	22 305	5,8
13.	22 305	23 197	6,7
14.	23 197	24 536	7,5
15.	24 536	25 874	9,2
16.	25 874	27 658	10,0
17.	27 658	29 443	10,4
18.	29 443	31 233	12,9
19.	31 233	33 458	14,2
20.	33 458	35 688	14,7

Na obszarze Województw Wielkopolskiego, Pomorskiego i Górnośląskiej części Województwa Śląskiego należy na rzecz gmin miejskich i powiatowych związków komunalnych potrącać równocześnie z podatkiem państwowym podatek w wysokości 3% wypłaconego wynagrodzenia, poczynając jednakże dopiero od 4-go stopnia powyższej skali.

Potrącone kwoty należy w terminie do dni 7-miu po dokonaniu potrącenia wpłacić do Kasy Skarbowej.

Zaznacza się, że skala powyższa ma zastosowanie do uposażeń, wypłaconych w kwietniu 1925 r., jak również wypłaconych w marcu, ale należnych za kwiecień 1925 r.

2. Kalendarz podatkowy na kwiecień.

Ministerstwo Skarbu przypomina, że w miesiącu kwietniu r. b., przypadają do zapłaty następujące ważniejsze podatki bezpośrednio:

1. pierwsza rata podatku gruntowego — do dnia 15 kwietnia;
2. miesięczne wpłaty podatku przemysłowego od obrotu z poprzedniego miesiąca — do dnia 15 kwietnia;
3. podatek przemysłowy od obrotu za II półrocze 1924 r., uwidoczniiony w nakazach płatniczych względnie w imiennych listach płatników — do dnia 15 kwietnia;
4. podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i t. p. — w ciągu 7 dni po dokonaniu potrącen;
5. ponadto płatne są podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w kwietniu r. b.

Prezentacja weksli.

Sprawa prezentacji weksli i ponoszenia kosztów za prezentację notarialną — według nowej ustawy wekslowej — wywołała ożywioną dyskusję w prasie codziennej. Ze względu na kilkakrotne zapytania, skierowane do Redakcji naszego pisma, poruszamy ją tutaj w celu uniknięcia ewentualnych nieporozumień, zwracamy mianowicie uwagę, że praktycznie sprawa ta obchodzi tylko terytorjum b. dzielnicy rosyjskiej. Przepisy ustawodawstwa dawnego na terytorjum byłej dzielnicy pruskiej i austriackiej, jak również utarty także zwyczaj handlowy, dotyczący tej materji, — nową ustawą nie zostały właściwie zmienione.

Na terenie byłej Kongresówki, gdzie istniał zwyczaj handlowy zawiadamiania dłużnika drogą awizacji o posiadaniu jego weksla, próbowano obecnie zastąpić przepisana ustawą z dnia 14. XI. 24. prezentację, — owem zawiadaniem. Wywołało to oczywiście sprzeciw Banków Małopolskich i Wielkopolskich i ożywioną dyskusję, którą podniecił jeszcze okólnik Sądu Okręgowego w Łodzi, wyrażający opinię, że: awizację należy bezwzględnie podtrzymać, przyczem kosztów ewentualnej prezentacji rejentalnej w żadnym razie nie może ponosić dłużnik.

Okólnik ten, który prawdopodobnie będzie sprostowany, — zdaje się pomijać zupełnie tę okoliczność, że ustawa wyraźnie mówi w § 37, że:

„posiadacz weksla winien przedstawić go do zapłaty”. Interwencję zaś rejenta ustawa przewiduje dopiero § 84, w związku ze sporządzeniem protestu, a więc na skutek odmowy zapłacenia należności wekslowej dzierżycielowi weksla lub jego inkasentowi: skoro dłużnik zdecyduje się w ostatniej chwili przed sporządzeniem protestu, rejentowi należytość uiszczyć, jasną jest rzeczą, że musi uiszczyć również kosztą zawiadania rejenta, które opieszałością swoją wywołał. Inna rzecz, gdyby wierzyciel zechciał zlekceważyć § 37, i od razu zarządził prezentację rejentalną; nie może wówczas żądać zwrotu kosztów od dłużnika, który kosztów owych nie spowodował.

Tak mówi słuszność, tak przewiduje ustawa, tak utarł się zwyczaj handlowy w Wielkopolsce i Małopolsce, nie wywołując żadnych komplikacji prawnych, — wątpliwości zatem są zbyteczne, a stwarzanie niejasności również.

Uniknąć prezentacji weksla u dłużnika łatwo — domicylowaniem go u wierzyciela (w banku, który weksel przyjmuje do dyskonta), co też zwykle czynią duże banki — wówczas bowiem obowiązkiem dłużnika dbać o to, aby pokrycie weksla u domicyljanta w odpowiednim terminie się znalazło.

! J.

SPRAWY BIEŻĄCE.

Do uczestników Związku Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych w Poznaniu.

Szanownym Spółdzielniom zwracamy uwagę, że składka związkowa za II kwartał b. r. płatną jest w kwietniu b. r. w myśl rezolucji przyjętej na Sejmiku u. r., podanej w „Poradniku Spółdzielni“ nr. 22 na str. 370, płacą:

Spółdzielnie kredytowe ½‰ od kapitału obrotowego t. j. od końcowej sumy, jednej strony bilansu, zestawionego za I kwartał b. r.

Spółdzielnie rolniczo - handlowe 1‰ od sumy sprzedanych towarów w I kwartale b. r.

Spółdzielnie spożywców 2‰ kwartalnie od sumy sprzedanych towarów w ubiegłym kwartale, o ile jednak miesięczne obroty wynoszą ponad 100 000 zł, obniża się składkę na 1‰.

Spółdzielnie mleczarskie 1‰ od sumy wypłaconej dostawcom za dostarczony towar w I kwartale b. r.

Spółdzielnie mieszkaniowe i budowlane 1‰ kwartalnie od faktycznie pobranego komornego za I kwartał b. r.

Spółdzielnie różne, handlowe 1‰ od sumy sprzedanych towarów w I kwartale b. r.

Potrzeby utrzymania biur i prac Patronatu nie zezwalają na dopuszczenie zwłoki w płaceniu składki, wobec tego, prosimy o punktualne przekazywanie składek na nasz rachunek „Kasa Związku“ do Oddziału Spółdzielczego, Banku Związku Spółek Zarobkowych, jakoteż i punktualne nadsyłanie Patronatowi bilansów kwartalnych wzgl. zestawień obrotowych.

Spółdzielniom, które nie uiszczą składki za II kwartał b. r. w terminie do 30 kwietnia 1925 r. nałożymy składkę według dokonanego przez nas

oszacowania i obciążymy ich konto w Banku Związku.

Poznań, dnia 1 kwietnia 1925.

Patronat.

Szanownym Spółdzielniom
podajemy poniżej treść nadesłanego nam przez Izbę Przemysłowo-Handlową Komunikatu z dnia 6 marca b. r.:

„Prosimy uprzejmie o zbadanie i jaknajrychlejsze zawiadomienie nas, czy i jakie firmy, należące do Związku tamtejszego, a znajdujące się w okręgu Izby naszej, mają jeszcze niezaspokojone pretensje i wierzytelności z czasów przedwojennych, skonfiskowane przez Rząd angielski w czasie wojny u angielskich dłużników firm, mających obecnie przynależność państwowo-polską, poprzednio zaś niemiecką lub austriacką“.

Podając powyższe do wiadomości, prosimy o zwracanie się w konkretnych przypadkach wprost do Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego, 3.

Poznań, dnia 1 kwietnia 1925.

Patronat.

Szanownym Spółdzielniom
podajemy do wiadomości, co następuje:

Niektóre z Spółdzielni Kredytowych w deklaracjach o podatku obrotowym podają tylko różnicę między procentami, pobraniami i wypłaconemi, umniejszając przez to znacznie podstawę opodatkowania. W odnośnych artykułach w „Poradniku“ jakoteż w okólniku naszym nr. 46 z r. ub. podkreślaliśmy kilkakrotnie, że jako obrót podać należy sumę pobranych procentów i prowizyj t. j. całą sumę, zapisaną w przychodzie w rubryce procentów i prowizyj. Podawanie bowiem tylko salda procentów jest karygodne.

Prosimy zatem Szan. Spółdzielnie o dokładne zbadanie, czy złożone przez nie zeznania sporządzone są zgodnie z przepisami ustawy. O ile okaże się, że w zeznaniu suma obrotów podana jest błędnie, należy złożyć niezwłocznie dodatkowe zeznanie. W razie stwierdzenia przez władze podatkowe niezgodności z przepisami Ustawy, Spółdzielnie narażają się na dotkliwe kary, za które całkowicie odpowiedzialnym zrobić należy Zarząd.

Poznań, dnia 1 kwietnia 1925.

Patronat.

Dotyczy okólników Związku Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych za rok 1925.

Poniżej podajemy krótkie streszczenie przesłanych w roku bieżącym okólników Związkowych. Ponieważ zdarza się, że okólniki nie dochodzą do Spółdzielni, będziemy odtąd zamieszczać stale krótką treść przesłanych okólników w miarę ich ukazywania się, a to w tym celu, aby Spółdzielnie mogły się zwracać do Związku o nowe egzemplarze okólnika w razie ich zaginięcia.

Okólnik nr. 1. vacat.

Okólnik nr. 2.: l. dz. 521/24 z dnia 16 stycznia 1925 r.

W sprawie składki związkowej za rok 1925 stosownie do rezolucji sejmiku ogłoszonej w nr. 22 „Poradnika Spółdzielni“ z dnia 1. 12. 24 p. B. 14. 2.

Okólnik nr. 3.: l. dz. 547/24 z dnia 17 stycznia 1925 r.

W sprawie jednodniowego kursu urządzonego w dniu 27. 1. 1925 w Poznaniu celem zaznajomienia Spółdzielni z najnowszymi rozporządzeniami i zapoznania ich z praktyczną stroną zastosowania przepisów tych rozporządzeń.

Okólnik nr. 4.: l. dz. 688/25 z dnia 22 stycznia 1925 r.

W sprawie jednodniowego kursu urządzonego wzdania związkowego za r. 1924 przez Spółdzielnie Rolniczo-Handlowe: 1) Sprawozdanie roczne, 2) Wykaz sprzedanych towarów, 3) Odpis kompl. inwentury, 4) Odpis protokołu Waln. Zgromadzenia, 5) Odpis ewtl. zmian statutu.

Okólnik nr. 5.: l. dz. 689/25 z dnia 22. stycznia 1925 r.

W sprawie wymiany pożyczek państwowych z r. 1918 i 1920 na Pożyczkę konwersyjną i lombardowania tej ostatniej w Banku Polskim.

Okólnik nr. 6.: l. dz. 690/25 z dnia 22 stycznia 1925 r.

W sprawie nowego rozporządzenia o lichwie pieniężnej i ścisłego przestrzegania dopuszczalnych stawek procentowych od dyskonta weksli, na rachunku otwartego kredytu, na rachunku bieżącym, od pożyczek terminowych, od pożyczek na zastaw papierów wartościowych i towarów, od pożyczek na zastaw ruchomości.

Okólnik nr. 7 l. dz. 741/25 z dnia 22 stycznia 1925 r.

W sprawie warunków korzystania z kredytu w P. K. O. przez Spółdzielnie.

Okólnik nr. 8 l. dz. 792/25 z dnia 26 stycznia 1925 r.

W sprawie kredytu w P. K. O. i przesyłania odpowiednich wniosków o kredyt do Patronatu celem ich zaopiniowania.

Okólnik nr. 9 l. dz. 793/25 z dnia 26 stycznia 1925 r.

W sprawie kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego dla Spółdzielni rolniczych i handlowych na Pomorzu, oraz wniosków i żądanych do tychże załączników. B. G. K. uwzględnia tylko wnioski zaopiniowane przez Patronat, któremu je należy nadsyłać.

Okólnik nr. 10 l. dz. 849/25.

W sprawie kursów spółdzielczych w Tczewie i Grudziądzu urządzonych w dniach 5 i 6 lutego 1925.

Okólnik nr. 11 l. dz. 999/25 z datą stempla pocztowego.

W sprawie udzielania dokładnych informacji przez Spółdzielnie o klientach Central związkowych, odnośnie do ich stanu majątkowego i sposobu płacenia. Formularze informacyjne wysyłają Centrale Spółdzielniom do wypełnienia.

Okólnik nr. 12 l. dz. 1000/25 z dnia 3 lutego 1925 r.

W sprawie Walnego Zgromadzenia Tow. Akc. Hurtowni Spółek Spożywców w Poznaniu, oznaczonego na 17 lutego b. r., oraz pełnomocnictwa do zastępowania Spółdzielni w dniu Walnych Zgromadzeń H. S. S.

Okólnik nr. 13 l. dz. 1145/25 z dnia 3 lutego 1925 r.

W sprawie zbiorowych zamówień dla Kółek Rolniczych na sztuczne nawozy dla małorolnych, członków Kółek Rolniczych.

Okólnik nr. 14 l. dz. 1241/25.

W sprawie ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem w nawiązaniu do okólnika nr. 7 z roku ub. Dla ubezpieczenia polecony zostaje Poznańsko-Warszawski Bank Ubezpieczeń. Odnośny Bank udziela również Spółdzielniom na korzystnych warunków zastępstw. Do okólnika dołączono formularz celem zapodania Patronatowi szczegółów, gdzie i na jakie sumy jest Spółdzielnia zabezpieczona.

Okólnik nr. 15 l. dz. 2048/24 z dnia 25 lutego 1925 r.

Odnośny okólnik dotyczy tylko Spółdzielni rolniczo-handlowych i daje ogólne wskazanie na podstawie uchwały Rady Oddziału Spółdzielni Rolniczych, a mianowicie omawia sprawę dostosowywania kosztów handlowych i administracyjnych do poziomu osiągniętych zysków, angażowania dobrych fachowców do zarządu, ograniczania wyjazdów i kosztów podróży do najważniejszych wypadków, kredytów towarowych, nadsyłania do Patronatu co miesiąc bilansu za miesiąc ubiegły wraz z obrachunkiem strat i zysków, wykazu firm i dokonanych w nim obrotów towarowych i t. d.

Okólnik nr. 16.

W sprawie rozesłania broszurki Dr. K. Bajónskiego „w sprawie waloryzacji wkładów oszczędności“. Ze względu na niewielką ilość posiadanych egzemplarzy, broszurkę otrzymały tylko niektóre Spółdzielnie.

Okólnik nr. 17 z dnia 16 lutego 1925 r.

W sprawie Polskiej Tabeli procentowej.

Okólnik nr. 18 l. dz. 2051/25 z dnia 24 lutego 1925 r.

W sprawie przestrzegania przepisów rozporządzenia o lichwie pieniężnej.

Okólnik nr. 19 l. dz. 2041/25 z dnia 25 lutego 1925 r.

W sprawie kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego dla Spółdzielni Kredytowych na Pomorzu za pośrednictwem Związku.

Okólnik nr. 20 l. dz. 2052/25 z dnia 25 lutego 1925 r.

W sprawie projektowanego założenia Oddziału Spółdzielczego Banku Związku na Pomorzu oraz wyrażenia zgody przez Spółdzielnie co do wyboru miejscowości, w której Oddział powstanie.

Okólnik nr. 21 l. dz. 2191/25 z dnia 26 lutego 1925 r.

W sprawie kredytu z Państwowego Banku Rolnego dla pomorskich Spółdzielni kredytowych przeznaczonego dla małorolnych.

Okólnik nr. 22 l. dz. 2260/25 z dnia 28 lutego 1925 r.

W sprawie kredytu z Państwowego Banku Rolnego dla pomorskich Spółdzielni Kredytowych.

Okólnik nr. 23 l. dz. 2316/25 z dnia 2 marca 1925 r.

W sprawie Walnego Zgromadzenia Banku Związku Spółek Zarobkowych, którego termin oznaczono na 30 marca b. r.

Okólnik nr. 24 l. dz. 2911/25 z dnia 13 marca 1925 r.

W sprawie nadesłania dokumentów do sprawozdania związkowego za rok 1934 przez Spółdzielnie kredytowe (sprawozdanie roczne i uzupełnienie do nich, inwentura, akcyj i efektów, odpis protokołu Walnego Zgromadzenia).

Okólnik nr. 25 l. dz. 3154/25 z dnia 17 marca 1925 r.

W sprawie kredytu z Państwowego Banku Rolnego przeznaczonego dla małorolnych. Kredyt otrzymują Spółdzielnie z pośrednictwem Banku Związku. (Okólnik ten jest uzupełnieniem okólnika nr. 21.)

Okólnik nr. 26 l. dz. 3271/25 z dnia 19 marca 1925 r.

W sprawie kredytów dla małorolnych (uzupełnienie okólnika nr. 22).

Okólnik nr. 27 l. dz. 2911/25 z dnia 31 marca 1925 r.

Zawiera powtórzenie treści okólnika nr. 24.

3 Do uczestników Związku Spółdzielni Polskich w Warszawie.

Ze względu na wymagania nowych przepisów prawnych (par. 82 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 r. o warunkach wykonywania czynności bankowych i nadzorze nad temi czynnościami (patrz artykuły: „Ustawa bankowa“ i „Ustawa bankowa a Spółdzielnie Kredytowe“ w Nr. 2 str. 27 i Nr. 3 str. 47 „Poradnika Spółdzielni“ z roku bież.), celem uzyskania zezwolenia Ministerstwa Skarbu na wykonywanie czynności, nie wyszczególnionych w par. 81 wspomnianego rozporządzenia, a mianowicie: a) udzielania pożyczek nieczłonkom, b) operacje giełdowe (skup walut obcych i papierów wartościowych, nieuwzględnionych przez p. d. (par. 81 rozp.), c) wydawanie okaziejskich książeczek wkładowych i asygnat kasowych, d) operacje towarowe i t. p., podania na imię Ministerstwa Skarbu należy kierować do Związku.

Związek podania te odsyła do Ministerstwa z odpowiednią opinią.

Poniżej podajemy do wiadomości nadesłany nam przez Radę Spółdzielczą okólnik z dnia 31 stycznia b. r. L. 636/R. S. w sprawie załatwiania przez Spółdzielnie operacji ubezpieczeniowych.

„Znaczna część Spółdzielni wymienia w swych statutach czynności ubezpieczeniowe, jako jeden z przedmiotów przedsiębiorstwa. Czynności te, o ile chodzi o ubezpieczenia na wypadek śmierci, wogóle nie mogą być objęte statutem spółdzielni, a to z uwagi na przepis art. 1 ustawy z dnia 29-go października 1920 r. o spółdzielniach. O ile zaś chodzi o ubezpieczenia rzeczowe (od ognia, gradobicia, kradzieży i t. p.), to — według przepisów, obowiązujących w b. zaborach rosyjskim i austriackim — dokonywanie tego rodzaju czynności przez spółdzielnie może być dozwolone tylko po uprzednim wyjednanu koncesji Ministerstwa Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń). W byłym zaborze pruskim spółdzielniom wogóle żadnymi czynnościami ubezpieczeniowymi zajmować się nie wolno i przeto koncesja dla spółdzielni na tym obszarze nie może być nawet przedmiotem zabiegów.“

Podając powyższe do wiadomości Związku, Rada Spółdzielcza prosi Związek o wydanie polecenia rewidentom, aby przy dokonywaniu rewizji zwracali uwagę, czy spółdzielnie zajmują się operacjami ubezpieczeniowymi. W razie stwierdzenia tych operacji w działalności spółdzielni rewident

winien zażądać od niej okazania wymaganej koncesji. Jeżeli spółdzielnia koncesji nie posiada, to należy uważać, że działalność jej wykazuje poważne uchybienie przeciwko prawu obowiązującemu, i względem takiej spółdzielni Związek winien postąpić w sposób, wskazany w art. 65 ustawy o spółdzielniach."

Warszawa w marcu 1925 r.

Zarząd
Związku Spółdzielni Polskich.

Nasze nowe wydawnictwa.

Dr. Jan Karchowski. Kilka uwag o pracy i oszczędności. 1924. Czcionkami Drukarni „Poradnika Gospodarskiego“ w Poznaniu. Nakładem Spółdzielni Wydawniczej Unji Związków Spółdzielczych z odpowiedzialnością udziałami w Poznaniu. Str. 14.

Wbrew wszelkim racjom i przekonywającym wywodom, wygłaszanym przez naszych przodowników ekonomicznych, za mało uwidacznia się jeszcze walka z zanikaniem tych cnót, które w przedwojennym okresie dały nam przewagę we walce z wrogami żywiołami i krzepiły nasze siły na dalsze zmaganie z zawistnym losem. Temi cnótami są: sumienna, wzmożona praca i rozumnie stosowana oszczędność. Autor broszury, długoletni członek Rady Nadzorczej Banku Związku i b. członek Zarządu spółdzielni, w gorących słowach apeluje do społeczeństwa, aby wróciło do uprawiania cnoty oszczędności, a zaoszczędzone zasoby składało z całą wiarą i zaufaniem do naszych instytucyj finansowych, zwłaszcza spółdzielni. Bez zamożności, t. j. siły gospodarczo-finansowej, ani rodzina, ani społeczeństwo — ani Państwo nie może się ostać i nie ostanie — bo płomienne słowa na nagłówku w „Poradniku Spółdzielni“: „Narody, które nie umieją pracować i oszczędzać, znikną z powierzchni ziemi“, zawierają głęboką, odwieczną prawdę — jakby dla upomnienia naszego narodu. Broszura jest do nabycia w naszej Spółdzielni Wydawniczej i polecić ją można spółdzielniom do masowego rozszerzania wśród członków. Cena za egzemplarz wynosi tylko 25 gr. Spółdzielnie otrzymują znaczniejszy rabat przy większych zamówieniach.

PRZEGLĄD CZASOPISM.

Sprawy podatkowe. Miesięcznik dla Praktyki Prawa Skarbowego. Redakcja i Administracja Warszawa, ul. Hoża 3/ m. 2, P. K. O. No. 6360. Rok IV. Warszawa — 1925. Zeszyt 2. Redaktor Rudolf Langrod ze stałym udziałem fachowców oraz prawników zawodów praktycznych.

Treść zeszytu: Przerachowanie zobowiązań prywatno-prawnych. Amortyzacji za zużycie w kopalniach olejów ziemnych przy wymiarze podatku dochodowego. O przewalutowaniu długów w walutach obcych dla wymiaru podatku majątkowego. Notariusze przed N. Trybunałem Administracyjnym. Kronika skarbowa. Wykładnia ustaw i rozporządzeń skarbowych. Podatek dochodowy, podatek przemysłowy, podatek majątkowy. Podatek od kart do gry (Mah Jongg). Przegląd nowych ustaw i rozporządzeń skarbowych. Z literatury prawa i ekonomji społecznej.

Czasopismo Spółdzielni Rolniczych. Organ Zjednoczenia Związków Spółdzielni Rolniczych Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie nr. 8, z dnia 20 marca 1925 r.

Treść: Dlaczego należy nazywać Spółdzielnie Kredytowe Kasami Stefczyka? — Odzyskujemy zaufanie wkladców. — Organizacja zbytu i hodowli bydła (dok.) — Dzień spółdzielczości w Polsce. — Ustawy i rozporządzenia. — Zawiadomienia związków. — Z naszego ruchu. — Wiadomości różne. — Rady i wskazówki. — Z piśmiennictwa. — Sprawozdanie targowe. — Rejestr spółdzielni.

Pracownik Spółdzielczy. Organ Związku Pracowników Spółdzielczych Rzeczypospolitej Polskiej, wydawany jako miesięcznik. Adres Związku i wydawnictwa: Warszawa, ul. Nowogrodzka 21.

Treść numeru 3 z marca: Organizacja pracy w ruchu spółdzielczym. — Jak przedstawiano sobie działalność naszej organizacji zdecentralizowanej. — Położenie pracowników spółdzielczych w Anglii. — Stosunki pracownicze w Berlińskiej spółdzielni w Niemczech. — Komunikaty. — Korespondencje. — Kronika.

Samorząd Miejski. Organ Związku Miast Polskich, poświęcony sprawom samorządu miast i sprawom gospodarstwa krajowego. Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Miodowa, 7.

Treść zeszytu Marzec 1925: Prof. dr. A. Suligowski: Rządy bolszewickie w Rosji. — St. Czasz: Na marginesie rządowego projektu ustawy o gminie miejskiej. — Skorowidz ustaw i rozporządzeń od nr. 113 do końca roku 1924. — Skorowidz rzeczowy druków Sejmu. — Kronika. — Z życia miast. — Bibliografja zagraniczna. — Z książek. — Komunikaty: VIII Ogólne Zebranie Związku Miast Polskich. VIII Zjazd Burmistrzów Miast niewydziałonych. I Zjazd Przeciwozwojenny i IV Zjazd lekarzy i działaczy sanitarnych miejskich.

ZMIANA OSÓB.

Rolnik w Świeciu. P. Leonard Zakrzewski przestał być członkiem Zarządu z d. 26 lutego 1925 r. na podstawie uchwały Rady Nadzorczej.

Konsum Urzędników Polskich w Poznaniu. W miejsce pp. Jana Żurkowskiego, Wacława Białkowskiego i Stefana Zawadzkiego wybrano jako nowych członków Zarządu pp. Stefana Słowińskiego i Jana Bienerta. P. Antoni Maćkowski, członek Rady Nadzorczej, wybrany został prezesem Rady Nadzorczej.

Bank Ludowy w Chelmży. Z d. 5 b. m. wystąpił z Zarządu p. Jan Stefański. Jako członka Zarządu wybrano w miejsce ks. Wilemskiego p. Szymona Mossakowskiego.

Bank Ludowy w Nakle. Dotychczasowy członek Zarządu p. Władysław Wiliński wystąpił z d. 1 marca r. b. W jego miejsce wybrała Rada Nadzorcza p. Józefa Sowińskiego z Nakla.

Rolnik w Mogilnie. P. Stefan Neyman wystąpił z d. 11. 3. b. r. z Zarządu.

Kasa Pożyczkowa i Oszczędności w Książu. Na Zebraniu Rady Nadzorczej z d. 18 b. m. wybrano następujący Zarząd: p. Jana Cyplika jako dyrektora, p. Maksymiljana Ulanowskiego jako kasjera i p. Wincentego Maćkowiaka jako kontrolera.

Spółdzielnia Piekarska w Poznaniu. Mocą uchwały Rady Nadzorczej z d. 18 marca b. r. członek Zarządu Czesław Foerster został zawieszony jako członek Zarządu. Urząd jego sprawuje tymczasowo mistrz piekarski p. Leon Türk.

Zgoda w Grudziądzu. Zarząd obecny składa się z dwóch członków, mianowicie: p. Stanisława Stanko, jako pierwszego członka i p. Zygmunta Standracha, jako drugiego członka.

Spółdzielnie, należące do jednego z poniżej podanych Związków, winny skierowywać swe korespondencje do odnośnego Związku pod adresem:

1
Związek Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych, T. Z.
w Poznaniu, Pl. Wolności 18.
Tel 2056, 2183, 2184, 4321.
Konto czek.: Rk. P. K. O. nr. 200744.
Przesyłki adresować należy:
Patronat, Poznań,
Skrzynka Poczтовая 280.

2
Związek Stowarzyszeń Zarobkow. i Gospodarczych we Lwowie,
ulica Akademicka 4, II piętro
Telefon 15-68.
Rk. P. K. O. 148-802.
Oddział Związku w Krakowie.
Rynek główny 6, 2 schody, II p.

3
Związek Spółdzielni Polskich w Warszawie
ulica Jasna 8, m. 8, III p.
Telefon 109-02.
Konto czekowe: Rk. P. K. O 180.
Oddział Związku Spółdzielni Polskich w Wilnie
ul. Mickiewicza I.

4
Związek Rewizyjny Spółdzielni Kółek Rolniczych we Lwowie
ul. Mickiewicza 26.
Telefon 32-41.
Oddział Związku w Krakowie
ul. Wiślna 8.

OGŁOSZENIA.

REJESTR SPÓŁDZIELNI.

1 W naszym rejestrze spółdzielni wpisano pod nr. 2 „Bank Ludowy w Szamotułach” Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością” co następuje:

Udział podwyższono na sześćset złotych. Każdy członek płaci na udział rocznie przynajmniej 30 złotych. Wyższe wpłaty policzą się tylko na rok bieżący. Szamotuły, dnia 18 marca 1925 r.

Sąd Powiatowy.

1 W rejestrze spółdzielni pod nr. 68 zapisano dziś przy Spółdzielni „Bank Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu” spółdzielnia kredytowa z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Grudziądzu, iż statut zmieniono w następujących punktach. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni do wysokości czterokrotnej w stosunku do zadeklarowanych przez nich udziałów. Do korzystania z kredytu są uprawnieni tylko członkowie. Pojedynczy udział wynosi 50 złotych. Zgłoszona suma udziałów o ile przekracza 100 złotych, może być wpłacona w 5-ciu ratach najpóźniej jednak w ciągu 4 miesięcy. Pismami przeznaczonemi do ogłoszeń spółdzielni są „Monitor Polski”, „Poradnik Spółdzielni” i „Wszechpolski Przegląd Kupiecki”.

Grudziądz, dnia 6 marca 1925 r.

Sąd Powiatowy.

1 W tutejszym rejestrze spółdzielczym wpisano dzisiaj przy spółdzielni pod nr. 7 zapisanej:

Bank Ludowy, Spółdzielnia z odpowiedzialnością nieograniczoną w Dubinie, że uchwałą Walnego Zebrania z dnia 21 grudnia 1924 r. podwyższono udział na 100 zł z wpłatą roczną przynajmniej 5 zł.

Jutrosin, dnia 23 lutego 1925 r.

Sąd Powiatowy.

1 W tutejszym rejestrze spółdzielczym wpisano dzisiaj pod nr. 1 zapisanej spółdzielni Bank Ludowy, Spółdzielnia z odpowiedzialnością nieograniczoną w Jutrosinie, że udział wynosi 300 zł z obowiązkową roczną wpłatą 10 zł.

Jutrosin, dnia 17 lutego 1925 r.

Sąd Powiatowy.

1 Do tutejszego rejestru spółdzielni pod nr. 5 odnośnie do spółdzielni Bank Ludowy, spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Chełmży wpisano dziś Szymona Mosakowskiego jako członka zarządu w miejsce dotychczasowego członka zarządu ks. Wilemskiego.

Chełmża, dnia 27 stycznia 1925 r.

Sąd Powiatowy.

1 W rejestrze Spółdzielni tutejszego Sądu zapisano dziś przy liczbie 23 „Rolnik w Czarnkowie, spółdzielnia rolniczo-handlowa z odpowiedzialnością ograniczoną”, iż dotychczasowy statut spółdzielni zmieniono tak, iż niżej wymienione §§ brzmią, jak następuje:

§ 9: „Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanemi udziałami.

Oprócz tego ponoszą za zobowiązania Spółdzielni, odpowiedzialność dodatkową, ograniczoną do pięciokrotnej wysokości zadeklarowanego udziału.”

§ 10: „Udziały muszą być jednakowej wysokości i wpłacane być winne w gotówce. Udział wynosi 200 zł.

Na udział winien każdy członek rocznie wpłacić prenumerando 20 zł. Każdy członek Spółdzielni musi zadeklarować conajmniej jeden udział. Nie wolno mu wszakże posiadać więcej jak 30 udziałów.

Członek zobowiązany jest do zadeklarowania, dalszego lub dalszych udziałów, o ile kompetentne organy Spółdzielni uchwalą, że zwrotów towarowych wzgl. premji nie wypłaca się gotówką, lecz przeznaczają się na wpłatę na dalsze udziały”.

§ 11: „Przystępujący członek płaci 20 złotych wstępnego, które przekazuje się do funduszu zasobowego”.

§ 13: „Członek może wystąpić ze spółdzielni za 2-letnim pisemnym wypowiedzeniem. Za datę wystąpienia uważa się ostatni dzień tego roku obrachunkowego, w którym upływa termin wypowiedzenia.

Wypowiedzenie poszczególnych udziałów jest niedopuszczalne, członek może jedynie wypowiedzieć wszystkie udziały równocześnie z oświadczeniem swego wystąpienia ze Spółdzielni.”

§ 48: „Z czystego zysku ustanawia Walne Zgromadzenie dywidendę od wpłaconych udziałów a mianowicie: a) za cały miesiąc, b) od pełnych dziesiątek złotych, c) w całkowitych, nie zaś ułamkowych stopach procentowych.

Dywidendę wypłaca się w kalendarzowym miesiącu po Walnem Zgromadzeniu na którym bilans przyjęto. Dalszy podział zysku między członków nie następuje. Walne Zgromadzenie może z corocznych zysków tworzyć i dotować rezerwy specjalne, pozostającą część zysku rozdziela Walne Zgromadzenie wedle uznania.”

Czarnków, dnia 16 lutego 1925 r.

Sąd Powiatowy.

1 W tutejszym rejestrze spółdzielczym pod nr. 13 (Bank Kaszubski) zapisano: Uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 29 marca 1924 przeznaczono do ogłoszeń 1) „Poradnik Spółdzielni”, 2) „Gazetę Kaszubską”.

Wejherowo, dnia 17. marca 1925 r.

Sąd Powiatowy.

Firm. 942/24.

Spdz. II.170.

2 Do rejestru wpisano 26 sierpnia 1924:

Siedziba firmy: Lwów. Brzmienie firmy: I Grupa Związkowa, spółdzielnia budowlana z odpow. ogr. we Lwowie.

Przedmiot przedsiębiorstwa: a) prowadzenie wytwórni materiałów budowlanych (cegły, dachówki, wapna i t. p.), b) nabywanie poręb leśnych i wyrób budulca, c) zakup wszelkich materiałów w zakres budownictwa wchodzących i dostarczanie ich członkom spółdzielni oraz sprzedaż osobom trzecim w miarę zaspokojenia najpilniejszych potrzeb członkom spółdzielni, d) wykonanie całych budowli, w szczególności zaś prowadzenie odbudowy budowli, zniszczonych przez działanie wojenne i pożary.

Udział członka wynosi 10 zł płatnych przy przystąpieniu lub w ciągu następnych 3 miesięcy. Członkowie mogą posiadać więcej udziałów. Członkowie odpowiadają zadeklarowanymi udziałami, a nadto kwotą równającą się dwutysięcznokrotnej wysokości zadeklarowanych udziałów.

Zarząd spółdzielni składa się z 1 zawiadowcy oraz 1 zastępcy. Zawiadowcą wybrany Józef Krassowski, jego zastępcą Stanisław Dąbrowski.

Podpis firmy nastąpi w ten sposób, że pod brzmieniem firmy umieści swój podpis zawiadowca samodzielnie.

Rada nadzorcza składa się z 6 członków.

Ogłoszenia spółdzielni ogłaszane będą w „Poradniku spółdzielni budowlanych”.

Postanowienie o likwidacji zgodne z ustawą o spółdzielniach.

L w ó w, dnia 1 sierpnia 1924 r.

Sąd Okręgowy j. handlowy we Lwowie. Oddział IV.

2 W rejestrze Spółdzielni wpisano dnia 24. lutego 1925. przy firmie „Bank spółdzielczy w Mielcu z nieograniczoną odpowiedzialnością” następujące zmiany:

Udział każdego członka oznacza się na sumę 3 złotych. Największa ilość udziałów jednego członka nie może przekraczać 1.000 udziałów, nadto uległy zmianie §§ 40 i 41 statutu.

T a r n ó w, dnia 14. lutego 1925 r.

Sąd Okręgowy, Oddział IV.

3 W rejestrze spółdzielni przy Sądzie Okręgowym w Sosnowcu T. I dokonano dnia 4 grudnia 1924 r. następującego wpisu:

N. 1. „Bank Zagłębia, spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością” w Sosnowcu. Zarząd Banku stanowią: 1) Marjan Jagiełłowicz, 2) Felicjan Wieczorek, 3) Józefat Kruszyński.

3 W rejestrze spółdzielni Sądu Okręgowego, jako Rejestrowego, w Piotrkowie dn. 3 marca 1925 r. pod Nr. porz. 175, a kol. 1 wpisano:

„Spółdzielnia Kredytowa w Rawie Mazowieckiej z odpowiedzialnością ograniczoną” — w celu udzielania pożyczek wyłącznie członkom wyznania chrześcijańskiego. Siedzibą spółdzielni Kredytowej — miasto Rawa Mazowiecka, a rejon operacji — powiat Rawski, wojew. Warszawskiego. Odpowiedzialność każdego członka za zobowiązania spółdzielni do wysokości dwudziestokrotnej sumy zadeklarowanych udziałów. Przedmiot przedsiębiorstwa — operacje finansowe dla podniesienia gospodarstwa swych członków przez dostarczanie w drodze pożyczek środków obrotowych, ułatwianie gromadzenia oszczędności i pośredniczenia w obrotach pieniężnych. Udział członkowski wynosi 50 złotych, a wpisowe 5 zł. Zarząd spółdzielni stanowią: Bolesław Waśkowski, Waleśy Kępa i Stanisław Klimczak. Zastępcami zaś są: Stanisław Kasprzyk, Lucjan Jackowski i Stefan Glasser. Czas trwania spółdzielni nieograniczony. Organ dla ogłoszeń „Poradnik Spółdzielni”. Rok obrachunkowy — kalendarzowy. Zarząd składa się z 3 członków i 3 zastępców, wybieranych przez Walne Zgromadzenie na 3 lata. Rozwiązanie i likwidacja spółdzielni — zgodnie z przepisami Ustawy o spółdzielniach.

P i o t r k ó w, dnia 17 marca 1925 r.

Sekretarz Rejestrowy: Jan Moszański.

3 Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Warszawie w dn. 20 czerwca 1923 r. wciągnięto:

„Bank Spółdzielczy z nieograniczoną odpowiedzialnością w Mszczonowie”. Siedziba spółdzielni w Mszczonowie, star. Błońskiego. Odpowiedzialność członka za zobowiązania spółdzielni jest nieograniczona. Przedmiot przedsiębiorstwa stanowi: przyjmowanie wkładów i udzielanie wszelkiego rodzaju pożyczek oraz prowadzenie czynności przekazowych i inkasowych. Nieczłonkowie mogą korzystać z kredytu tylko zabezpieczonego zastawem rzeczowym. Wysokość udziału 1000 marek polskich, płatnych jednorazowo przy przystąpieniu do spółdzielni. Do Zarządu wybrani zostali: Jan Maklakiewicz, Antoni Karolkiewicz, Ignacy Szustkiewicz, wszyscy w Mszczonowie. Pismo przeznaczone do ogłoszeń: „Siła” w Warszawie. Zarząd składa się z 3 członków. Na wszelkiego rodzaju zobowiązaniach, zaciąganych w imieniu spółdzielni, powinny być umieszczone podpisy przynajmniej dwóch członków zarządu; to samo dotyczy wszelkich pokwitowań i listów, wysyłanych w imieniu spółdzielni.

W a r s z a w a, dnia 25 czerwca 1923 r.

Sąd Okręgowy, Wydział IV.

3 Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Białej-Podlaskiej w dn. 3 marca 1925 r. pod 6, jako 4-ty wpis firmy „Podlaski Bank Spółdz. z nieogr. odpow., Centrala Związku Spółdz. Kred. Podlasia w Białej-Podl.” wciągnięto:

Udział wynosi 50 zł. Z zarządu ustąpił Piotr Maziejuk, a wszedł Stanisław Maziejuk. Pismem ogłoszeniowym będzie „Poradnik Spółdzielni” w Poznaniu.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Białej-Podl.

3 Sąd Okręgowy w Białymstoku, jako Rejestrowy, obwieszcza, iż w dniu 7 lutego 1925 r. do rejestru handlowego dział C, wciągnięte zostało następujące dodatkowe zgłoszenie:

Pod Nr. 38. „Spółdzielczy Bank z odpowiedzialnością nieograniczoną w Siemiatyczach”. Na miejsce ustępujących członków zarządu Ignacego Gilewskiego i Edwarda Rycerza, do Zarządu zostali wybrani: Ludwik Rycerz i Stanisław Kosiński, zamieszkali w miasteczku Siemiatyczach, powiatu Bielskiego.

Sędzia Rejestrowy: E. Mrozowski
Podsekretarz: W. Szczenfeld.

3 Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Białej-Podlaskiej w dn. 16 lutego 1925 r. pod Nr. 6, jako 3-ci wpis firmy „Podlaski Bank Spółdz. z nieogr. odp., Centrala Związku Spółdz. Kredyt. Podlasia w Białej-Podl.” wciągnięto: Udział podwyższony został do 10 000 mkp.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Białej-Podl.

3 Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Kaliszu wciągnięto w dniu 10 lutego 1925 r. pod Nr. S 192 następującą spółdzielnię:

Spółdzielnia Ludowa z odpowiedzialnością ograniczoną w Lubutowie. Odpowiedzialność stokrotna w stosunku do wpłaconych udziałów. Przedsiębiorstwo ma na celu podnoszenie sprawności gospodarczej swego środowiska przez przyjmowanie wkładów i udzielanie wszelkiego rodzaju kredytu, oraz załatwianie innych czynności z zakresu obrotu pieniężnego. Udział wynosi 20 złotych, który może być wpłacony w ratach kwartalnych po 2 zł. Zarząd stanowią: Kazimierz Cichocki, Czesław Rawicki i Piotr Wilus, wszyscy z Ludutowic zamieszkali. Czas trwania spółdzielni nieograniczony; pismo przeznaczone do ogłoszeń „Poradnik Spółdzielni” w Poznaniu; rok obrachunkowy — kalendarzowy; członków Zarządu 3; oświadczenie w woli w imieniu spółdzielni składają dwaj członkowie Zarządu; ograniczeń ustawowych uprawnień Zarządu niema; zastępców powołuje Rada Nadzorcza; przepisy o likwidacji są zgodne z odnosnymi przepisami ustawy o spółdzielniach z dnia 29 października 1920 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu jako rejestrowy.

3 W rejestrze spółdzielni przy Sądzie Okręgowym w Sosnowcu T. II dokonano dnia 5 marca 1925 r. następującego wpisu:

130. „Proszowskie Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe w Proszowicach”. Zastępcy zarządu Wincenty Strachowski i Zygmunt Picchowski.

3 W dniu 10 marca 1925 r. wciągnięto do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Kielcach, pod Nr. 187, następującą wpis:

„Polski Bank Udziałowy, Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Kielcach“. Siedziba w Kielcach, przy ul. Rynek Nr. 6. Odpowiedzialność członka za zobowiązania spółdzielni nieograniczona. Przedsiębiorstwo ma na celu podnoszenie sprawności gospodarczej swego środowiska, przez wykonywanie czynności bankowych, wyszczególnionych w § 81 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 114, poz. 1018 z r. 1924). Udział każdego członka wynosi 50 złotych, płatnych jednorazowo lub w 10 ratach miesięcznych po 5 złotych, poczynając od dnia przystąpienia do spółdzielni. Zarząd stanowią: Ignacy Miciński, Stanisław Buras i Roman Walocho, wszyscy zamieszkali w Kielcach. Czas trwania spółdzielni nieograniczony. Pismo do ogłoszeń „Poradnik Spółdzielni“. Rok obrachunkowy—kalendarzowy. 3-ch członków Zarządu. Oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają dwaj członkowie Zarządu. Za spółdzielnię Zarząd podpisuje w ten sposób, że do firmy podpisującą dołączają swoje podpisy. Na wszelkiego rodzaju zobowiązaniach zaciągniętych w imieniu spółdzielni, powinny być umieszczone podpisy przynajmniej dwóch członków Zarządu; to samo dotyczy wszelkich pokwitowań i listów wysyłanych w imieniu spółdzielni. Likwidację spółdzielni prowadzi się zgodnie z wymaganiami art. 70—84 Ustawy o spółdzielniach.

Sąd Okręgowy w Kielcach jako Rejestrowy.

3 Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Warszawie dnia 14 marca 1925 r. wciągnięto następujące dodatkowe zgłoszenie:

„Kasa Wzajemnej Pomocy Pracowników Głównego Urzędu Statystycznego, Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie“. Na Walnym Zgromadzeniu z dnia 19 lutego 1925 r. Zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: Antoni Drabowicz — Al. Jerzoliński 37, Kazimierz Sokołowski — Boduena 3, Walery Dąbrowski — Złota 44 — wszyscy w Warszawie, zastępcy: Józefa Szalekówna — Al. 3-go Maja 9, Karol Gruhn — Targowa 27 — oboje w Warszawie. Pismo przeznaczone do ogłoszeń: „Poradnik Spółdzielni“ w Poznaniu. Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 5 lipca 1924 r. zmieniono pismo do ogłoszeń.

Warszawa, dnia 14 marca 1925 r.

Wydział IV. Sąd Okręgowy.

3 Do rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego we Włocławku w dniu 19 marca 1925 r. wciągnięto następującą firmę pod nr. 81 „Bank Spółdzielczy z nieograniczoną odpowiedzialnością w Leszczynku“, z siedzibą we wsi Leszczynki, gm. Kutno, pow. Kutnowskiego. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie nieograniczenie (całym majątkiem). Przedmiotem przedsiębiorstwa jest: przyjmowanie wkładów i udzielanie wszelkiego rodzaju kredytu oraz załatwianie innych czynności z zakresu obrotu pieniężnego. Osoby obce korzystają z kredytu, zabezpieczonego zastawem rzeczowym. Udział wynosi pięćdziesiąt (50) złotych. Płatny jednorazowo przy przystąpieniu do spółdzielni albo ratami miesięcznymi po 5 złotych każda. Zarząd stanowią: 1) Mateusz Błoch, 2) Władysław Mikołajczyk i 3) Michał Bielicki. — a) — b) Pismami, przeznaczonymi do ogłoszeń są: „Poradnik Spółdzielni“ i „Tygodnik Kutnowski“, c) — d) Zarząd spółdzielni składa się z 3-ch członków. Oświadczenia woli winny być składane przez dwóch co najmniej członków zarządu. Zarząd podpisuje pod stemplem firmowym. e) Na wspólnym posiedzeniu rady nadzorczej i zarządu załatwiane są następujące sprawy: 1) decyzje w sprawie przyjmowania i wykluczania członków oraz przyjmowanie zgłoszeń na nowe udziały, 2) nabywanie i zbywanie nieruchomości, 3) określanie najwyższej sumy kredytu, udzielonego poszczególnym uczestnikom w granicach, oznaczonych przez zromadzenie walne, 4) składanie walnemu zgromadzeniu projektu zużytkowania funduszy specjalnych, które mogą powstać przy podziale zysków, 5) zatwierdzanie przepisów, dotyczących czynności Rady, poszczególnych jej wydziałów oraz zarządu i całej biurowośći spółdzielni, b) przystąpienie do związku rewizyjnego i ośrodu (centrali) finansowego, oraz występowanie z takowych, 7) zakładanie oddziałów spółdzielni, 8) oznaczenie rodzaju towarów i rodzaju papierów procentowych, na które mogą być udzielane pożyczki i które można nabywać na rachunek spółdzielni, 9) ustalanie stawek procentowych i prowizyjnych od czynności spółdzielni, 10) ustanawianie pełnomocników.

3 W dniu 21 marca 1925 r. wciągnięto do rejestru spółdzielni pod Nr. 171 przy firmie: „Spółdzielczy Bank Ludowy w Pinczowie z odpowiedzialnością nieograniczoną“, dodatkowy wpis:

Firma: „Spółdzielczy Bank Ludowy w Pinczowie z odpowiedzialnością nieograniczoną“, na mocy Uchwały Walnego Zgromadzenia członków z dnia 3 lutego 1925 r. obecnie brzmi: „Spółdzielczy Bank Ludowy z odpowiedzialnością nieograniczoną w Pinczowie“. Art. 48 przyjętego statutu obecnie brzmi: Wszelkie ogłoszenia wymagane przez Ustawę o spółdzielniach i niniejszy statut winny być zamieszczane w „Poradniku Spółdzielni“ w Poznaniu, a art. 50 obecnie brzmi: Na mocy niniejszego statutu spółdzielnia poddaje się ustawie rewizji Związku Spółdzielni Polskich w Warszawie (Jasna 8) i przystępuje na członka tegoż Związku.

Sąd Okręgowy w Kielcach jako Rejestrowy.

3 Nr. 80. Chojeński Bank Spółdzielczy z nieograniczoną odpowiedzialnością w Łodzi. Siedziba Spółdzielni, Łódź, Rogowska 101. Odpowiedzialność członków za zobowiązania spółdzielni jest nieograniczona. Celem spółdzielni jest podnoszenie sprawności gospodarczej swego środowiska przez przyjmowanie wkładów i udzielanie wszelkiego rodzaju kredytu oraz załatwianie innych czynności z zakresu obrotu pieniężnego. Udział wynosi 50 złotych. Wszelkie ogłoszenia winny być umieszczane w czasopiśmie „Poradnik Spółdzielni“.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi.

3 Nr. 2. „Pabjanickie Tow. Wzajemnego Kredytu w Pabjanicach Ogrodowa 32. Celem Towarzystwa jest udzielanie członkom swoim kredytu wekslowego tudzież załatwianie wszelkich operacji bankowych. — Na mocy piśmiennego wniosku Komisji Likwidacyjnej z dnia 29. 4. 24 r. Spółdzielnia została zlikwidowaną.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi

3 Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Mławie wciągnięto, w dniu 24 marca 1925 roku, przy wpisie firmy „Bank Spółdzielczy z nieograniczoną odpow. w Mławie“ pod Nr. R. Sp. 17/4:

Udział wynosi obecnie dziesięć złotych. —

3 Nr. 93. Chrześcijańska Kasa Spółdzielcza z nieograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba Spółdzielni: Łódź, Piotrkowska 261. Odpowiedzialność członków za zobowiązania spółdzielni jest nieograniczona. Celem spółdzielni jest podnoszenie sprawności gospodarczej swego środowiska przez przyjmowanie wkładów i udzielanie wszelkiego rodzaju kredytu, załatwianie innych czynności z zakresu obrotu pieniężnego. Udział wynosi 50 złotych. Wszelkie ogłoszenia winny być umieszczone w „Poradniku Spółdzielni“.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi.

WALNE ZGROMADZENIA.

1 Walne Zgromadzenie

członków niżej podpisanej Spółdzielni odbędzie się w poniedziałek 27. kwietnia b. r. o godz. 1¹/₂ po południu w lokalu bankowym.

Porządek obrad:

1. Wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1924; przyjęcie bilansu; udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej; podział zysku.
3. Wybór członków Rady Nadzorczej.
4. Zatwierdzenie regulaminu dla Rady Nadzorczej.
5. Wnioski bez uchwał.

Sprawozdanie roczne za rok 1924 wyłożone od dziś w biurze bankowym.

Pelplin, dnia 24. marca 1925 r.

Bank Ludowy
Spółdzielnia z ogran. odpow. w Pelplinie.

Rada Nadzorcza
Franciszek Hillar, prezes.

1 Walne Zgromadzenie

podpisanej Spółdzielni odbędzie się 7-go kwietnia b. r. we wtorek o godz. 9^{1/2} przed południem na sali p. Marczewskiego.

Porządek obrad:

1. Wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie z rewizji związkowej.
3. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1924; przyjęcie bilansu, udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej, podział zysku.
4. Przedłożenie bilansu otwarcia w złotych per 1. 1. 25 i przyjęcie tegoż.
5. Zmiana § 10 i 11-go statutu.
6. Uchwały wynikające z art. 46 Ustawy o Spółdzielniach.
7. Wybór 4 członków Rady Nadzorczej i wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej.
8. Wnioski bez uchwał.

Borek, dnia 7 marca 1925 r.

Bank Ludowy

Spółdz. z odp. nieogr. w Borku

Rada Nazzorcza:

Ks. Borkowski, prezes.

2 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie

członków Towarzystwa Zaliczkowego, Spółdzielni zarejestrowanej z ogr. odpow. w Krzeszowicach, odbędzie się według statutu § 34 w niedzielę, dnia 19 kwietnia 1925 r. o godz. 4-tej po południu w sali gminnej w Krzeszowicach.

Porządek dzienny:

1. Sprawozdanie rachunkowe za rok 1924.
2. Zatwierdzenie zwaloryzowanego bilansu otwarcia na rok 1925.
3. Udzielenie absolutorjum Dyrekcji i Radzie Nadzorczej.
4. Rozdział czystego zysku.
5. Wnioski bez uchwał.

W razie braku kompletu o godzinie 4-tej po południu odbędzie się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie z tym samym porządkiem dziennym, w tym samym dniu o godzinie później to jest o godzinie 5-tej po południu.

U w a g a. Na Walne Zgromadzenie mają wstęp tylko członkowie o pełnych udziałach.

Dyrekcja

Bolesław Roman Klein. Włodzimierz Rybacki.

1 Zwyczajne Walne Zgromadzenie

podpisanej Spółdzielni odbędzie się w czwartek, dnia 9 kwietnia 1925 o godz. 7-mej wieczorem w lokalach banku przy Starym Rynku 79, I.

Rozkład czynności:

1. Zagajenie Zgromadzenia i ukonstytuowanie biura.
2. Sprawozdanie z czynności spółdzielni za rok 1924.
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
4. Ustalenie majątku spółdzielni i przyjęcie zwaloryzowanego bilansu per 1. I. 1925.
5. Uchwała co do podziału czystego zysku z r. 1924.
6. Uchwalenie sumy, do jakiej wolno spółdzielni zobowiązania zaciągać, stos. do § 46 prawa spółdz.
7. Zmiana §§ 11, 12 i 48 statutu.
8. Wybór 3 członków Rady Nadzorczej aż do Walnego Zgromadzenia 1928.
9. Wnioski bez uchwał.

Bank Wzajemnej Pomocy

Spółdz. z odp. nieogr. w Poznaniu.

Rada Nadzorcza:

St. Brzozowski.

2 Walne Zgromadzenie

Towarzystwa zaliczkowego w Rozdole, Spółdzielni zarejestrowanej z nieograniczoną odpowiedzialnością odbędzie się we wtorek, dnia 14 kwietnia 1925 r. o godz. 3 po południu względnie w branku opletu o godzinie 4 po południu tego samego dnia w lokalu Towarzystwa.

Porządek obrad:

1. Sprawozdanie Dyrekcji z czynności i rachunków za rok 1924.
2. Sprawozdanie komisji rewizyjnej i wniosek o udzielenie Dyrekcji absolutorjum.
3. Przyjęcie i zatwierdzenie bilansu złotowego.
4. Wybór Komisji rewizyjnej na rok 1925.
5. Upoważnienie Zarządu do zasięgnięcia kredytu dla Spółdzielni.
6. Wnioski.

Rozdół, w marcu 1925.

Jan Waszewski, prezes.

1 Walne Zgromadzenie

podpisanej Spółdzielni odbędzie się we wtorek, dnia 5 maja r. b. o godz. 3 po poł. na sali p. K. Przyborskiego w Mieścisku.

Porządek obrad:

1. Zagajenie i ukonstytuowanie biura.
2. Sprawozdanie z rewizji Związkowej.
3. Sprawozdanie z czynności za rok 1924.
4. Przedłożenie i przyjęcie bilansu per 31. 12. 24. udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
5. Przyjęcie i zatwierdzenie przeszacowanego bilansu per 1. 1. 25.
6. Uchwała dotycząca pożyczek i kredytu, wynikająca z art. 46 ust. o spółdz.
7. Wybór 3 członków Rady Nadzorczej i uchwalenie remuneracji.
8. Zmiana ustaw §§ 11, 12 i 24.
9. Wolne głosy i zamknięcie.

Sprawozdanie kasowe za rok 1924 jest wyłożone w lokalu bankowym w godzinach urzędowych.

Bank Ludowy

Spółdz. z odpow. nieogranicz. w Mieścisku

Rada Nadzorcza:

Kazimierz Grabowski, prezes.

1 Walne Zgromadzenie

niżej podpisanej Spółdzielni odbędzie się w środę dnia 15 kwietnia 1925 o godz. 11-tej przed południem w lokalu bankowym.

Porządek obrad:

1. Zagajenie i ukonstytuowanie biura.
2. Sprawozdanie z rewizji Związkowej.
3. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1924.
4. Przedłożenie i przyjęcie bilansu i udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej i podział zysku.
5. Przedłożenie i przyjęcie bilansu otwarcia w złotych per 1. I. 1925.
6. Wybór 3 członków Rady Nadzorczej i uchwalenie wynagrodzenia dla Rady Nadzorczej.
7. Zatwierdzenie regulaminu Rady Nadzorczej.
8. Uchwała wynikająca z art. 46 Ustawy o Spółdzielniach.
9. Zmiana §§ 11 i 12 Statutu.
10. Wolne głosy i zamknięcie.

Sprawozdanie kasowe za rok 1924 jest wyłożone w lokalu bankowym aż do Walnego Zgromadzenia.

Chwałków, dnia 27 marca 1925.

Bank Ludowy

Spółdzielnia zap. z nieogr. odp.

Rada Nadzorcza:

Banaszak, prezes.

2 **Walne Zgromadzenie**

Stowarzyszenia Oszczędności i Pożyczek w Piłźnie Spółdzielni zarejestrowanej z nieogran. odpowiedz.

odbędzie się **dnia 19 kwietnia 1925 r. o godz. 3 po poł. w lokalu Spółdzielni** z następującym porządkiem obrad:

1. Odczytanie protokołu z ost. Walnego Zgrom.
2. Sprawozdanie z rewizji związkowej.
3. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1924, przyjęcie bilansu; udzielenie absolutorjum Zarządowi i Radzie Nadz.; podział zysku.
4. Przedłożenie bilansu otwarcia w złotych per 31. 12. 1924. i przyjęcie tegoż.
5. Oznaczenie najwyższej sumy zobowiązań, jaką spółdzielnia może zaciągnąć.
6. Oznaczenie najwyższej sumy kredytu jednego członka spółdzielni.
7. Zmiana § 12 statutu.
8. Wybór trzech członków do Rady Nadz. na okres trzechletni.
9. Wybór trzech członków do komisji rewizyjnej.

F. Zachara, sekretarz

A. Pawlus, prezes.

2 **XVIII. Walne Zgromadzenie**

członków Mieszkańskiej Kasy Zaliczkowej w Jarosławiu Spółdzielni zarejestrowanej z ogran. odp. odbędzie się **dnia 5 kwietnia 1925 r. o godz. 4 popoł. w biurze Spółdzielni.**

W razie braku kompletu wymaganego statutem odbędzie się tego samego dnia o godzinie później drugie Walne Zgromadzenie z tym samym porządkiem dziennym, którego uchwały ważne będą bez względu na ilość obecnych członków.

Porządek obrad:

1. Wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie z rewizji Związku.
3. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1924, przyjęcie bilansu, udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej, podział zysków.
4. Przedłożenie bilansu otwarcia w złotych 1. I. 1925. i przyjęcie tegoż.
5. Zmiana §§ 4 i 12 statutu.
6. Uchwały wynikające z § 46 Ustawy o Spółdzielniach.
7. Wybór członków Rady Nadzorczej i wynagrodzenie Rady Nadzorczej.
8. Zatwierdzenie regulaminu Rady Nadzorczej.
9. Wnioski bez uchwał.

Jarosław, dnia 12. marca 1925

Dyrekcja.

1 **Walne Zgromadzenie**

podpisanej Spółdzielni odbędzie się w **poniedziałek, dnia 20 kwietnia 1925 o godz. 4 po poł. w lokalu p. Figlarza, hotel „Eldorado” w Szamotułach.**

Porządek obrad:

1. Zagajenie i ukonstytuowanie biura.
2. Sprawozdanie Zarządu z czynności za rok 1924 i przedłożenie rachunków i bilansu.
3. Sprawozdanie Rady Nadzorczej, przyjęcie bilansu za rok 1924 i udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
4. Podział zysku.
5. Przedłożenie bilansu otwarcia w złotych per 1. 1. 25. i przyjęcie tegoż.
6. Przyjęcie regulaminu dla Rady Nadzorczej.
7. Wybór członków Rady Nadzorczej.
8. Uchwalenie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej.
9. Wnioski bez uchwał.

Rachunki i bilans, za rok 1924 wyłożone są do dnia Walnego Zgromadzenia podczas godzin urzędowych w lokalu bankowym.

Szamotuły, dnia 27 marca 1925.

Bank Ludowy w Szamotułach

Spółdzielnia z odpowiedzialnością nieograniczoną.

Rada Nadzorcza:

C. Matusewski, prezes.

2 **XXX. Walne Zgromadzenie**

członków Towarzystwa zaliczkowego w Brzostku, spółdzielni zarejestrowanej z nieograniczoną odp. odbędzie się **dnia 16. kwietnia 1925 r. o godz. 2. po południu w lokalu Towarzystwa** z następującym

porządkiem dziennym:

1. Wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie z rewizji Związkowej.
3. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1924, przyjęcie bilansu, udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej, podział zysku.
4. Przedłożenie bilansu otwarcia w złotych z dniem 1. stycznia 1925 r. i przyjęcie tegoż.
5. Zmiana niektórych paragrafów statutu.
6. Uchwały wynikłe z § 41. statutu.
7. Wybór członków Rady Nadzorczej.
8. Zatwierdzenie wyboru Zarządu.
9. Zatwierdzenie regulaminu dla Rady Nadzorczej.
10. Wnioski bez uchwał.

W razie braku kompletu odbędzie się powtórne Walne Zgromadzenie z tym samym porządkiem dziennym, tego samego dnia o godzinie 3. po południu z ważnością uchwał bez względu na ilość obecnych członków.

Brzostek, dnia 20. marca 1925 r.

Dyrekcja.

2 **Walne Zgromadzenie**

Towarzystwa Zaliczkowego w Jaworowie, spółdzielni zarejestr. z ograniczoną poręką 50-krotną, Zastępstwo Banku Gospodarstwa Krajowego, odbędzie się **dnia 11. kwietnia 1925 o godzinie 2-giej, względnie o godzinie 3-ciej po poł. bez względu na ilość członków w lokalu Towarzystwa.**

Porządek dzienny:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie Dyrekcji z czynności i rachunków za rok 1924.
3. Sprawozdanie Komisji Kontrolującej Rady Nadzorczej i wniosek teże na udzielenie Dyrekcji absolutorjum z czynności i rachunków za rok 1924.
4. Zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą wniosku co do rozdziału czystego zysku za rok 1924.
5. Oznaczenie najwyższej sumy zobowiązań, jakie spółdzielnia zaciągnąć może.
6. Oznaczenie najwyższej sumy kredytu 1. członka.
7. Zmiana §§ 10, 16 i 50 statutu.
8. Przedłożenie bilansu otwarcia w złotych per 1. stycznia 1925 i przyjęcie tegoż.
9. Wybór trzech członków Rady Nadzorczej, oraz Prezesa teże.
10. Wnioski członków.

Jaworów, dnia 19. marca 1925.

Zarząd.

2 **Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie**

członków Kasy zaliczkowej i oszczędności w Łańcucie Spółdzielni zarejestr. z nieogr. odpowiedz. odbędzie się w **dnia 15 kwietnia 1925 o godzinie 11-tej przed południem w lokalu Kasy w Łańcucie** z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu z poprzedniego Zgromadzenia.
2. Oznaczenie najwyższej sumy zobowiązań, jakie Spółdzielnia t. j. Kasa może zaciągnąć.
3. Oznaczenie najwyższej sumy kredytu jednego członka Kasy.
4. Uzupelnienie §§ 44, 45 i 47 statutu i zmiana §§ 3 i 5 statutu Kasy.

W razie braku kompletu o godz. 11-tej odbędzie się drugie Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie z tym samym porządkiem dziennym, tego samego dnia i w tym samym lokalu o godz. 12-tej w południe, którego uchwały będą ważne bez względu na ilość obecnych członków.

Łańcut, dnia 27 marca 1925.

Rada Nadzorcza i Dyrekcja.

3 **Walne Zgromadzenie** reprezentantów **Bapku Ziemi Łowickiej, Spółdzielni z ograniczoną odpowiedzialnością w Łowiczu** odbędzie się **w środę dnia 29 kwietnia 1925 r. o godz. 1-ej po poł. w lokalu własnym w Łowiczu przy ul. Rynek im. Kościuszki.**

Porządek obrad:

1. Zagajenie i wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1924.
3. Przyjęcie bilansu i r-ku Strat i Zysków, i udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
4. Podział nadwyżki.
5. Bilans otwarcia w złotych per 1. I. 1925 r. i przyjęcie tegoż.
6. Wybór jednego członka Zarządu i trzech członków Rady Nadzorczej.
7. Wolne wnioski.

3 **Zarząd Banku Spółdzielczego w Łasku** Sp. z ogr. odp,

zawiadamia, że

Walne Zgromadzenie

członków odbędzie się **dnia 26 kwietnia 1925 roku o godzinie 3-ej po połud. w lokalu Towarzystwa Muzycznego w Łasku przy ul. Warszawskiej z następującym porządkiem dziennym:**

1. Wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie z Rewizji Związkowej.
3. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1924; przyjęcie bilansu w złotych; udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej; podział zysków.
4. Przedstawienie bilansu otwarcia na dzień 1 stycznia 1925 roku.
5. Ustalenie budżetu wydatków na rok 1925.
6. Zmiana § 9 Statutu Spółdzielni.
7. Uchwały wynikające z § 32 Statutu Spółdzielni.
8. Wybór 2-ch członków Rady Nadzorczej i 1-go członka Zarządu na miejsce wylosowanych.
9. Wolne wnioski.

W myśl § 36 Statutu Spółdzielni Walne Zgromadzenie będzie prawomocne do uchwał bez względu na ilość obecnych członków.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Łasku.

3 **Zarząd Banku Spółdzielczego z nieogr. odpowiedzialnością w Zgierzu, zawiadamia że**

Walne Zgromadzenie Członków

odbędzie się **dnia 7-go kwietnia 1925 r. o godzinie 6-tej po południu w lokalu Tow. Śpiewaczego „Lutnia“ (Łęczycka n. 2) z następującym porządkiem dziennym:**

1. Wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1924; przyjęcie bilansu; udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie.
3. Przedłożenie bilansu otwarcia w złotych na 1. I. 1925 r. i przyjęcie tegoż.
4. Zmiana § 9 statutu.
5. Uchwały wynikające z § 46 ustawy o Spółdzielniach.
6. Wybór 3-ch członków Rady Nadzorczej.
7. Budżet wydatków na 1925 rok.
8. Wnioski bez uchwał.

Zarząd.

3 **Towarzystwo szewców w Rymanowie Spół. dzielnia zarejestrowana z ograniczoną odpowiedzialnością** zawiadamia swych członków, że

Walne Zgromadzenie

z dnia 7 grudnia 1924, postanowiło zmianę § 12 statutu w tym kierunku, że udział członka wynosić ma 25 złotych.

Rada nadzorcza zaś tegoż Towarzystwa wybrała na posiedzeniu w dniu 2. marca 1925 dyrektorami Michała Lorenca w Posadzie dolnej i Franciszka Stidla w Rymanowie zastępcą zaś dyrektora Andrzeja Szymda w Rymanowie.

Dyrekcja.

3 **Zwyczajne Walne Zgromadzenie**

nizej podpisanej Spółdzielni odbędzie się **w niedzielę, 5-go kwietnia 1925 o godz. 3-ej po poł. w lokalu Banku** następującym porządkiem obrad:

1. Przedłożenie i przyjęcie bilansu i rachunku strat i zysków za rok 1924.
2. Podział zysku za rok 1924.
3. Uchwalenie budżetu na rok 1925.
4. Przedłożenie i zatwierdzenie bilansu otwarcia w złotych na dzień 1. I. 1925 r.
5. Uchwały wynikające z § 46 Ustawy o spółdzielniach.
6. Wybór 3-ch członków do Rady Nadzorczej Banku.
7. Wnioski bez uchwał.

Stosownie do § 35 statutu niniejsze Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na ilość przybyłych udziałowców.

Rypin, dnia 11 marca 1925 r.

Bank Spółdzielczy w Rypinie

Spółdz. z nieogr. odpow.

3 **Zwyczajne Walne Zgromadzenie**

podpisanej Spółdzielni odbędzie się **w sobotę, dnia 4 kwietnia 1925 godz. 2 po południu, w lokalu własnym z następującym porządkiem obrad:**

1. Wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.
2. Relacja Zarządu z rewizji związkowej.
3. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności Banku za rok 1924; przyjęcie bilansu per (w dniu) 31 grudnia 1924; udzielenie pokwitowania zarządowi i Radzie Nadzorczej; podział zysku.
4. Przedłożenie i zatwierdzenie bilansu otwarcia w złotych per (na) 1 stycznia 1925 r.
5. Zmiany w statucie Banku: w § 9 zmienić walutę udziału na złoty. Określić sumę udziału w nowej walucie i termin dopełnienia. W § 14: ze względu na udziały w złotych, zmienić normę stosunku odpowiedzialności członka za zobowiązania i straty spółdzielni do każdego zgłoszonego udziału w złotych.
6. Preliminarz wydatków na 1925 rok.
7. Wybór 3 członków Rady Nadzorczej (wylosowanych).
8. Wnioski bez uchwał.

Zebrań będzie ważne bez względu na ilość obecnych członków.

Maków - Mazow., 16 marca 1925.

Bank Powszechny

Spółdzielnia z odpow. ograniczoną
w Makowie Mazow. Wojew. Warszawskie.

3 **Walne Zgromadzenie**

członków **Banku Spółdzielczego z ogran. odpow w Prużanie**

odbędzie się **w niedzielę, dnia 29 marca b. r. o godz. 1-ej w południe w lokalu Sejmiku Powiatowego (ul. 3-go Maja Nr. 55) w Prużanie.**

Porządek dzienny:

1. Wybór Przewodniczącego, Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie z rewizji związkowej.
3. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1924; przyjęcie bilansu; udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej i podział zysku.
4. Przedłożenie bilansu otwarcia w złotych per 1. I. 1925 i przyjęcie go.
5. Zmiana paragrafu 1—9 ust. 6 i 8—33 ust. 1 i 2 stat.
6. Powzięcie uchwał w sprawie granic najwyższego kredytu dla jednego członka i najwyższej sumy zobowiązań jakie spółdzielnia może zaciągnąć.
7. Wybór członków Rady Nadzorczej (szesciu i trzech zastępców).
8. Zatwierdzenie regulaminu dla Rady Nadzorczej.
9. Wolne wnioski.

Paragraf 36 statutu: Walne Zgromadzenie należycie zwołane, jest zdolne do uchwał bez względu na ilość obecnych członków.

Za Radę Nadzorczą:

Noël, prezes.

Olszański, sekretarz.

3 **Walne Zgromadzenie**
członków **Banku Spółdzielczego z nieograniczoną**
odpowiedzialnością w Skierniewicach

odbędzie się w dniu 5 kwietnia 1925 roku o godz. 2-iej (14-iej)
po południu w lokalu Banku przy ul. Rynek Nr. 2.

Porządek obrad:

1. Wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie z rewizji Związkowej.
3. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1924, przyjęcie bilansu, udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej, podział zysku.
4. Przedłożenie bilansu otwarcia w złotych per 31. 12. 1924 r. i przyjęcie tegoż.
5. Budżet wydatków na rok 1925.
6. Uchwały wynikające z § 46 Ustawy o spółdzielniach.
7. Wybór członków Rady Nadzorczej i zastępców.
8. Wnioski bez uchwał.

Zarząd Banku

St. Olczakowski Br. Fedorowicz M. Pytliński.

	BILANSE.	
--	-----------------	--

„Zgoda“ Spółdz. Spożywców z. z o. odp.

Bilans na dzień 30 czerwca 1924 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
4 662,35	Gotówka	Udziały	2 498,28
175 755,88	Towary	Fundusz rezerwowy	3 058,77
13 736,91	Dłużnicy	„ spec. rezer.	23,70
9 142,01	Banki i P. K. O.	„ emerytalny	24,12
488,22	Urządzenia	„ społ.-spółdz.	0,23
5 833,34	Nieruchomości	„ budowlany	0,53
3 478,56	Akcje i papiery wart.	Wierzyciele	76 943,66
		Banki	6 959,54
		Weksle (akcepty)	96 949,67
		Czysty zysk	26 643,77
<u>213 097,27</u>			<u>213 097,27</u>

Rachunek strat i zysków.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
142 342,63	Ogólne koszty handl.	Brutto zysk na towar	172 054,43
127,31	Koszty przeb. nier.	Dyw. od akc. i pap.	
0,75	Koszty adm. domów	wartość.	20,45
2 960,42	10% czyst. zysku do fund. rez.		
26 643,77	Czysty zysk		
<u>172 074,88</u>			<u>172 074,88</u>

Bilans otwarcia w złotych na dzień 1 lipca 1924 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
4 662,31	Gotówka w Kasie	Udziały	106 460,64
175 755,88	Towar w magazynie i w filjach	Fundusz rezerwowy	13 334,—
13 736,91	Dłużnicy	„ spec. rez.	5 781,58
9 142,01	Banki i P. K. O.	„ emerytalny	2 412,75
40 151,13	Ruchomości	„ społ.-spółdz.	675,55
66 603,56	Nieruchomości	„ budowlany	708,88
5 851,50	Akcje i pap. wart.	Wierzyciele	76 943,66
		Weksle (akcepty)	96 949,67
		Banki	6 959,54
		Rachunek hipotek	740,73
		Suma zobowiązania	4 956,34
<u>315 923,34</u>			<u>315 923,34</u>

W dniu 1 lipca 1923 r. było 29 934 członków z 35 964 udziałami
W ciągu roku obrach. przybyło 5 508 „ z 8 657 „

Przez wypow. wzgl. wykl. było 35 442 członków z 44 621 udziałami
672 „ z 766 „

Przechodzi na rok 1924/25 34 770 członków z 42 855 udziałami
Suma odpowiedzialnościowa członków wynosi niezwaloryzowana zł 4 872,78.

Poznań, dnia 20 listopada 1924 r.

Rada Nadzorcza: Zarząd:

(—) Dr. Mroczkowski, prezes (—) Pilarski (—) Sierszeński.

Zgodność powyższych bilansów oraz rachunków strat i zysków niniejszem potwierdzamy.

Poznań, dnia 29 listopada 1924 r.

„Powiernik“ Tow. Akc., rew. powiernicze

(—) Thiel.

1 **„Rolnik“ w Ostrzeszowie.**

Bilans z dnia 30 czerwca 1924 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
746,96	Kasa	Udziały	7,04
1 217,82	Towary	Fundusz rezerwowy	323,25
2 358,92	Rach. bież. (rolnicy)	Rezerwa specjalna	1,21
0,04	Nieruchomości	Fundusz emerytalny	2,76
		Banki konta bież.	487,56
		Rach. bież. (wierzyc.)	1 724,54
		Dywidenda towarowa	1 470,70
		Fundusz delcredere	1,44
		Fundusz amort. nieruch.	0,04
		Do dysp. Waln. Zgrom.	305,20
<u>4 323,74</u>			<u>4 323,74</u>

Bilans otwarcia z dnia 1 lipca 1924 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
746,96	Kasa	Udziały	4 740,04
1 217,82	Towary	Fundusz rezerwowy	6 159,10
2 358,92	Dłużnicy	Rezerwa specjalna	7 887,76
5 265,04	Utensylja	Fundusz emerytalny	2 330,18
20 000,04	Nieruchomość	Wierzyciele	1 724,54
		Konta bież. w Bankach	487,56
		Dywidenda towarowa	918,40
		Fund. amort. nieruch.	4 671,95
		Fundusz delcredere	364,05
		Do dysp. Waln. Zgrom.	305,20
<u>29 588,78</u>			<u>29 588,78</u>

Na rok 1923/24 przeszło 95 członków; w roku 1923/24 wstąpił 1, ustąpiło 10. Na rok 1924/25 przeszło 86 członków.

Ostrzeszów, w styczniu 1925 r.

„Rolnik“ w Ostrzeszowie

Spółdzielnia roln.-handl., z odpow. ogr.

Fabrowski.

Kasperski.

1 **„Rolnik“ w Tczewie.**

Bilans z dnia 30 czerwca 1924 r.

zł	Aktywa.	Pasywa.	zł
241,30	Kasa	Udziały	324,40
5 424,54	Towary	Fundusz rezerwowy	567,19
9 013,83	Rach. bież. (rolnicy)	Rezerwa specjalna	2,82
1 054,03	Akcje i udziały w spółdzielniach	Fundusz emerytalny	101,—
65,93	Utensylja	Rach. bież. (rolnicy)	1 543,95
102,86	Konto uprzedu	Rachunek weksli	13 047,—
		Do dysp. Waln. Zgr.	316,13
<u>15 902,49</u>			<u>15 902,49</u>

Bilans otwarcia z dnia 1 lipca 1924 r.

zł	Aktywa.	Pasywa.	zł
241,30	Kasa	Udziały	2 063,64
5 424,54	Towary	Fundusy zasobowy	1 186,92
9 013,83	Dłużnicy	Rezerwa specjalna	1 271,09
1 141,—	Akcje i udziały w spółdzielniach	Fundusz emerytalny	212,36
924,94	Utensylja	Wierzyciele	1 543,95
2 875,48	Konto uprzedu	Weksle	13 047,—
		Zysk za rok 1923/24	316,13
<u>19 621,09</u>			<u>19 621,09</u>

Na rok 1923/24 przeszło 83 członków; w roku 1923/24 wstąpił 1, ustąpiło 5, zmarło 2, wykluczono 6; na rok 1924/25 przeszło 71 członków.

Tczew, w listopadzie 1924 r.

„Rolnik“ w Tczewie

Spółdzielnia roln. handl. z odpow. ogr.

(—) Nowacki.

(—) Wollandt.

1 „Rolnik“ w Lwówku.

Bilans z dnia 30. czerwca 1924 r.

Aktywa.		Pasywa.	
złotych			złotych
588,05	Kasa	Udziały	632,06
5 536,32	Towary	Fundusz rezerwowy	3 722,94
1 719,53	Rach. bieź. (rolnicy)	Fundusz rez. specj.	7,56
195,42	Utensylja	Dywidenda	0,14
0,69	Nieruchomość	Depozyta	57,09
200,40	Akcje i efekta	Zwroty towarowe	0,56
		Rach. bieź. (rolnicy)	2 801,80
		Do dysp. Waln. Zgrom.	1 018,26
<u>8 240,41</u>		<u>8 240,41</u>	

Bilans otwarcia z dnia 1 lipca 1924 r.

Aktywa.		Pasywa.	
złotych			złotych
588,05	Kasa	Udziały	12 814,01
5 536,32	Towary	Fundusze rezerwowe	7 580,26
1 719,53	Rach. bieź. (roln.)	Fund. rez. specjaln.	24 895,13
2 985,69	Utensylja	Depozyta	57,09
37 736,66	Nieruchomości	Zwroty towarowe	0,56
601,—	Akcje i efekta	Rach. bieź. (rolnicy)	2 801,80
		Dywidenda	0,14
		Zysk	1 018,26
<u>49 167,25</u>		<u>49 167,25</u>	

Na rok 1923/24 przeszło 141 członków z 248 udziałami; w roku 1923/24 wstąpił 1 z 10 udziałami, wystąpiło 8 z 71 udziałami; na rok 1924/25 przeszło 139 członków z 187 udziałami. Ogólna suma odpowiedzialnościowa wynosi 37 400 zł.

L w ó w e k, dnia 3 marca 1925 r.

„Rolnik“ w Lwówku

Spółdz. roln. handl. z odp. ogr.

Sebastjan Bzdawka. Edward Gawroński. St. Starzak.

1 „Rolnik“ w Osiecznie.

Bilans z dnia 30 czerwca 1924 r.

Aktywa		Pasywa	
zł			zł
1 661,94	Kasa	Udziały	289,24
2 480,41	Towary	Fundusz rezerwowy	70,12
4 869,68	Rach. bieź. (rolnicy)	Rezerwa specjalna	1,92
2,16	Banki	Fundusz emerytalny	3,33
225,01	Akcje i udz. w Spółdz.	Fundusz budowlany	0,16
1,—	Utensylja	Rach. bieżący (kupcy)	3 021,21
1,—	Nieruchomości	Rach. bieź. (rolnicy)	4 235,87
		Banki	865,20
		Dywidenda towarowa	133,50
		Do dysp. Waln. Zgrom.	620,65
<u>9 241,20</u>		<u>9 241,20</u>	

Bilans otwarcia z dnia 1 lipca 1924 r.

Aktywa		Pasywa	
zł			zł
1 661,94	Kasa	Udziały	2 438,54
2 480,41	Towary	Fundusz rezerwowy	390,85
4 869,68	Dłużnicy	Rezerwa specjalna	872,62
2,16	Banki	Fundusz emerytalny	28,08
225,01	Akcje i udz własne	Fundusz budowlany	153,16
201,—	Utensylja	Banki	865,20
3 800,—	Nieruchomość	Rolnicy	4 235,87
		Wierzyciele (kupcy)	3 021,21
		Dywidenda towarowa	133,50
		Hipoteka	480,52
		Do dyspoz. Waln. Zgr.	620,65
<u>13 240,20</u>		<u>13 240,20</u>	

Na rok 1923/24 przeszło 130 członków; w roku 1923/24 wstąpiło 3, ustąpiło 44, zmarło 2. Na rok 1924/25 przeszło 87 członków.

„Rolnik“ w Osiecznie

Spółdzielnia roln.-handl. z odpow. ogr.

Schulz.

Schmidt.

1 Kasa Pożyczkowa i Oszczędności w Książu.

Bilans z dnia 31 grudnia 1924 r.

Aktywa.		Pasywa.	
zł			zł
841,18	Kasa	Udziały	373,21
892,27	Banki	Fundusz rezerwowy	16,78
247,94	Akcje	Rezerwa specj.	2,07
2 390,—	Weksle-sola	Rach. bieź. (wierzyciele)	102,49
6 302,—	Weksle-prima	Depoz. (za wyp. dłuż.)	7 519,71
1 206,84	Rach. bieź. (dłużnicy)	Przekazy	615,97
		Do dysp. Waln. Zgr.	3 250,—
<u>11 880,23</u>		<u>11 880,23</u>	

Bilans otwarcia z dnia 1 stycznia 1925 r.

Aktywa.		Pasywa.	
zł			zł
841,18	Kasa	Udziały	373,21
892,27	Banki	Fundusz rezerwowy	676,84
623,—	Akcje	Rez. specj.	2,07
15,—	Efekta	Rach. bieź. (wierzyciele)	102,49
2 390,—	Weksle-sola	Depoz. za wyp. dłuż.	7 519,71
6 302,—	Weksle-prima	Przekazy	3 250,—
1 206,84	Rachunek bieź. (dłuż.)	Do dysp. Waln. Zgrom.	615,97
270,—	Ruchomości		
<u>12 540,29</u>		<u>12 540,29</u>	

Na rok 1924 przeszło 223 członków, przybyło 13. Na rok 1925 przechodzi 236 członków.

Książ, w marcu 1925 r.

Kasa Pożyczkowa i Oszczędności

Spółdz. zap. z nieogr. odp.

Cyplik.

Maćkowiak.

1 „Rolnik“ w Nowemmieście.

Bilans z dnia 30-go czerwca 1924 r.

Aktywa		Pasywa	
Złotych			Złotych
458,03	Kasa	Udziały	865,37
5 960,70	Towary	Fundusz rezerwowy	927,79
6 361,57	Rach. bieź. (dłużnicy)	Rezerwa specjalna	0,28
1 300,—	Rachunek weksli	Fundusz emerytalny	8,73
823,55	Banki	Fundusz budowlany	5,74
303,—	Akcje i udziały w Spółdzielniach	Fundusz podatkowy	5,55
1,46	Utensylja	Rach. bieź. (wierz.)	6 378,96
6 057,37	Nieruchomości	Własne akcepta	1 500,—
		Dywidenda towarowa	3 161,50
		Hipoteki	5 000,—
		Do dysp. Waln Zgr.	3 411,76
<u>21 265,68</u>		<u>21 265,68</u>	

Bilans otwarcia z dnia 1-go lipca 1924 r.

Aktywa		Pasywa	
zł			zł
458,03	Kasa	Udziały	6 072,20
5 960,70	Towary	Fundusz rezerwowy	5 881,44
6 361,57	Dłużnicy	Rezerwa specjalna	17 128,35
1 300,—	Weksle	Fundusz budowlany	993,60
823,55	Banki	„ podatkowy	123,28
2 001,—	Utensylja	„ emerytalny	1 173,76
33 217,—	Nieruchomość	Wierzyciele	6 378,96
303,—	Akcje	Własne akcepta	1 500,—
		Dywidenda towarowa	3 161,50
		Hipoteki	5 000,—
		Do dysp. Waln. Zgr.	3 411,76
<u>50 424,85</u>		<u>50 424,85</u>	

W roku 1923/24 przeszło 125 człon; w roku 1923/24 ustąpiło 2, zmarł 1; na rok 1924/25 przeszło 122 członków.

Nowemmiasto w styczniu 1925 r.

„Rolnik“ w Nowemmieście

Spółdz. roln. handl. z ogranicz. odpowiedz.

(—) Binerowski.

(—) Dzięgielewski.

1 „Rolnik“ w Grodzisku.

Bilans z dnia 30 czerwca 1924 r.

Aktywa		Pasywa	
zł			zł
734,14	Kasa	Udziały	500,87
15 587,04	Towary	Fund. rezerw.	2 500,18
18 261,70	Rach. bieź. (rolnicy)	Fund. budowlany	6 000,—
11 097,19	Rach. bieź. (kupcy)	Fund. emerytalny	0,05
977,35	Utensylja	Rezerwa specjalna	23,69
10,56	Samochód	Rach. bieź. (rolnicy)	14 533,56
0,95	Akcje	Rach. bieź. (kupcy)	5 199,52
9 160,89	Weksle	Banki	255,32
1 951,93	Rach. Opalenica	Weksle	21 146,90
		Rach. Opalenica	1 051,11
		Tantjema	4 977,43
		Różne	3,692,30
60 780,93			60 780,93

Bilans otwarcia w dniu 1 lipca 1924 r.

Aktywa		Pasywa	
zł			zł
734,14	Kasa	Udziały	17 393,85
18 587,04	Towary	Fund. rezerw.	5 127,11
18 261,70	Rach. bieź. (rolnicy)	Fund. budowlany	2 040,—
11 097,19	Rach. bieź. (kupcy)	Fund. emerytalny	24,26
5 029,44	Utensylja	Rezerwa specjalna	15 653,53
6 412,41	Samochód	Rach. bieź. (rolnicy)	14 533,56
153,55	Akcje	Rach. bieź. (kupcy)	5 199,52
9 160,89	Weksle	Banki	255,32
880,46	Rach. Opalenica	Weksle	21 146,90
19 760,28	Nieruchomość	Płatne udziały	3,86
1 000,—	Konie	Różne	3 692,30
1,—	Worki	Rach. Opalenica	880,46
		Hipoteka	150,—
		Tantjema	4 977,43
91 078,10			91 078,10

Na rok 1923/24 przeszło 216 członków, przystąpiło 129, ubyło 34. Na rok 1924/25 przechodzi 311 członków.

Grodzisk, w marcu 1925 r.

„Rolnik“ w Grodzisku,

Spółdzielnia rolniczo-handlowa z odp. ogr.

Ka. Prob. Białas. W. Weychan.

1 „Rolnik“ w Trzemesznie

Bilans z dnia 30-go czerwca 1924 r.

Aktywa		Pasywa	
zł			zł
50,26	Kasa	Udziały	388,17
22 423,91	Towary	Fund. rezerwowo	17,73
16 144,22	Rach. bieź. (rolnicy)	„ rezerwy specj.	9,40
2 330,02	Rach. bieź. (kupcy)	„ emeryt.	8,31
5 380,49	Rach. Filji z Centr.	Banki	1 485,64
139,08	Banki	Depozyta	1 568,38
651,95	Utensylja	Kaucje	1,—
8,39	Nieruchomość	Rach. bieź. (rolnicy)	19 403,18
13,63	Akcje, udziały obce	Rach. bieź. (kupcy)	14 909,70
	pożyczki państw.	Rach. bieź. Centrali	
500,—	Akcje Banku Polsk.	z Filją	5 380,49
1 494,44	Konie	Hipoteki	1,—
1,—	Śrótownik	Zyski i straty	5 964,39
49 137,39			49 137,39

Na rok 1923/24 przeszło 122 członków z 162 udziałami, w roku 1923/24 wstąpił 1 z 4 udziałami, wystąpiło 2 członków z 2 udziałami, zmarło 3 z 3 udziałami, na rok 1924/25 przechodzi 118 członk. z 160 udział. Udział wynosi 5 000 000 mkp. Odpowiedzialność za udział wynosi 10 000 000 mkp.

Bilans otwarcia z dnia 1-go lipca 1924 r.

Aktywa		Pasywa	
zł			zł
50,26	Kasa	Udziały	12 690,19
22 423,91	Towary	Fundusz rezerw.	11 446,12
16 144,22	Rach. bieź. (rolnicy)	Fundusz rez. specj.	17 429,76
2 330,02	Rach. bieź. (kupcy)	Fundusz emeryt.	1 201,20
5 380,49	„ bieź. Filji z Cen.	Banki	1 485,64
139,08	Banki	Depozyta	18 316,32
8 662,75	Utensylja	Kaucje	5 077,72
47 317,93	Nieruchomości	Rach. bieź. (rolnicy)	19 403,18
774,63	Akcje, udziały obce.	Rach. bieź. (kupcy)	14 909,70
	Pożyczka Państw.	Rach. bieź. Centrali	
500,—	Akc. Banku Polsk.	z Filją	5 380,49
2 565,—	Hipoteki akt.	Hipoteki pas.	3 000,—
1 494,44	Konie	Fund. wątpl. pr.	1 461,73
4 019,32	Śrótownik		
111 802,05			111 802,05

Na rok 1924/25 przeszło członków 118. Udział wynosi 335 złotych, kwota odpowiedzialnościowa 670 złotych za jeden udział.

Trzemeszno, w marcu 1925 r.

„Rolnik“ w Trzemesznie

Spółdz. roln. handl. z odp. ogr.

—) A. Tułodziecki (—) B. Kubska. (—) X. prob. Stan. Skoracki

3 Bilans Banku Spółdzielczego w Rypinie Spółdz. z nieogr. odp.

Aktywa		Na dzień	Otwarcia na	Pasywa		Na dzień	Otwarcia na
		31. 12. 1924 r.	dzień 1. 1. 1925 r.			31. 12. 1924 r.	dzień 1. 1. 1925 r.
Rachunek Kasy		8 717,11	8 717,11	Rachunek Kapitału udziałowego		4 459,70	4 459,70
„ Poczt. Kasy Oszcz.		5 855,94	5 855,94	„ Funduszu zasobowego		571,55	81 748,48
„ Banku Polskiego		1 188,19	1 188,19	„ Kapitału społecznego		2 222,22	—
„ Papierów 0/0 i akcji		4 876,41	12 376,—	„ Wkładów terminowych		33 539,—	33 539,—
„ Monet zagranicznych		7 355,65	7 355,65	„ Wkładów na rach. czek.		52 974,83	52 974,83
„ Udziałów w przedsięb. handl.		13,55	100,—	„ Korespondent „Loro“		4 085,—	4 085,—
„ Nieruchomości		0,22	70 000,—	„ Korespondent „Nostro“		2 852,71	2 852,71
„ Ruchomości		131,11	1 500,—	„ Redyskonta weksli		29 500,—	29 500,—
„ Weksli zdyskontow.		63 865,—	63 865,—	„ Wierzycieli hurtowni		—	—
„ Weksli zaskarżonych		380,—	380,—	„ „Zgoda“		23 345,82	23 345,82
„ Hurtowni „Zgoda“		44 100,—	44 100,—	„ Różnych za weksle do inkasa		9 962,50	9 962,50
„ Otwartego kredytu		21 196,—	21 196,—	„ Sumy przechodnie		225,27	225,27
„ Inkasa weksli w portfelu		6 235,—	6 235,—	„ Procentów pobranych		830,—	830,—
„ Inkasa weksli u koresp.		3 727,50	3 727,50	Zysk za rok 1924		5 195,67	5 195,87
„ Korespondent „Loro“		534,—	534,—	Pozatem gwarancję		38 000,—	—
„ Korespondent „Nostro“		1 295,79	1 295,79				
„ Sumy przechodnie		293,—	293,—				
Pozatem gwarancję		38 000,—	—				
		169 764,47	248 719,18			169 764,47	248 719,18

Rachunek strat i zysków za rok 1924. Aktywa: Koszty handlowe. Utrzymanie personelu 19 595,95 zł. Materjały piśm. i pren. piśm 459,31 zł. Porto, telef. i rozjazdy 1 169,06 zł. Utrzymanie lokalu 276,24 zł. Patenty i podatki 2 889,13 zł. Ofiary i składki na cele dobroczynne 2 558,71 zł. Umorzenia, nieściągalne pożyczki 124,88 zł. Zysk netto za rok 1924 5 195,87 zł. Ogółem 32 269,15 zł. — Pasywa: Procenty 9 310,18 zł. Prowizje 8 164,23 zł. Różnice kursowe 50,50 zł. Różne 902,35 zł. Dochód z nieruchomości 4 522,87 zł. Różne 902,35 zł. Na monetach zagran. 2 845,90 zł. Zysk na papierach 0/0 i akcjach 885,07 zł. Zysk z hurtowni „Zgoda“ 5 588,87 zł. Ogółem 32 269,15 zł.

Bank Spółdzielczy w Rypinie, Spółdz. z nieogr. odp.

K. Górczynski.

Z. Chojnowski.

Bilans majątkowy Banku Towarzystw Spółdzielczych

z dnia 31 grudnia 1924 roku.

Zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów dnia 21 marca 1925 roku.

Aktywa	złote i grosze	złote i grosze	Pasywa	złote i grosze
Gotówka w Skarbcu	424 914,18		Kapitał zakładowy	2 500 000,—
Gotówka w Banku Polskim	373 393,72		Kapitał zapasowy	80 000,—
Gotówka w P. K. O.	5 468,07		Wkłady terminowe	277 004,04
Gotówka w 80/0 Biletach Skarbu	103 513,—	907 288,97	Wkłady czekowe	4 317 859,59
Pieniądze zagraniczne		64 888,67	Wkłady oszczędnościowe	198 374,24
Papiery procentowe		464 395,31	Rachunki korespondentów	648 900,10
Weksle zdyskontowane		4 760 349,72	Weksle zredyskontowane	2 039 319,21
Otwarty kredyt		693 197,23	Weksle korespondentów	573 164,34
Zastawy terminowe		70 278,55	Przekazy nieopłacone	3 476,58
Rachunki korespondentów		518 823,17	Dywidenda nieopłacona	83,11
Rachunki nasze u korespondentów			Podatki pobrane	28 664,23
a) banki miejscowe	13 579,68		Procenty dotyczące 1925 roku	28 000,—
b) banki zamiejscowe	25 678,57		Różne rachunki	55 018,24
c) banki zagraniczne	167 772,53	207 030,78	Zysk za 1924 r.	111 458,99
Weksle u korespondentów		81 671,84		
Weksle inkasowe w portfelu		517 351,20		
Nieruchomości		2 268 620,63		
Różne rachunki		907 517,50		
		10 861 413,57		10 861 413,57

Zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów Banku Towarzystw Spółdzielczych z dnia 21 marca r. b. Centrala Banku, oraz Oddziały w Wilnie i Miejski w Warszawie wypłacają, poczynszy od dnia 23 marca r. b., dywidendę w wysokości 50 groszy od jednej 100-000 markowej akcji w zamian za kupon za rok 1924.

[2] BILANS

z dnia 31 grudnia 1924 r.

Związku Spożywczego w Horodence, Spółdz. z odp. ogr.

Aktywa	zł	Pasywa	zł
505,44 Gotówka w Kasie		Udziały członków	1 193,90
dnia 31. 12. 1924 r.		Depozyt	275,38
0,06 Dłużnicy		Wierzyciele	2 312,92
6 474,48 Towar własny		Fundusz rezerwowy	501,80
44,31 Inwentarz		Rzerwa strat	144,34
0,03 Kaucja w Państw. Urz.		Zysk w roku 1924	2 707,09
Zbożów.			
11,11 Udział Kr. Twa Za-			
liczk. Urzędnik.			
100,— Akcja Banku Polsk.			
7 135,43			7 135,43

Rachunek strat i zysków. Straty: Wydatki Administracyjne 1 190,—. Płace personalne 4 583,29. Inwentarz (odpis 100/0) 4,92. Zapłacone podatki 1 230,52. Zysk 2 707,09. Ogółem 9 655,82. — Zyski: Zysk za wynajęty lokal pod trafikę P. Winogroda 268,21. Zysk z towarów 9 387,61. Ogółem 9 655,82 zł.

Horodenka, dnia 31 grudnia 1924 r.

Dyrekcja:

Wincenty Dernes. Seweryn Cwikliński.

Komisja rewizyjna po zbadaniu z dokumentami i księgami pomocniczymi znalazła zgodność.

Horodenka, dnia 7 lutego 1925 r.

Sew. Kosinski. Józef Jaworski. Jan Jaroszewski.
Wład. Niemkiewicz.

[2] BILANS

Spółdzielni „Jedność” w Wapnie Sp. z o. o.

z dnia 31 grudnia 1924 r.

Stan czynny:	zł gr	Stan bierny:	zł gr
793,38 Kasa		Udziały członków	1 188,19
2 436,76 Remanent towarów		Wierzyciele	500,—
202,95 Ruchomości		Zaległe podatki	1 258,35
980,88 Dłużnicy		Kapitał rezerwowy	157,24
		Czysty zysk	1 360,19
4 413,97			4 413,97

Rachunek strat i zysków. Koszty handlowe: zł 4328,86, Czysty zysk: zł 1 360,19. Zaległe podatki: zł 1 258,35. Razem zł 6 947,40. Zysk ze sprzedaży brutto: zł 6 947,40. Razem zł 6 947,40.

Podział zysków. Na dywidendę od udziałów zł 188,10. Resztę do funduszu rezerwowego.

Sprawozdanie niniejsze zatwierdzone zostało przez Walne Zgromadzenie w dniu 1 marca 1925 r.

[1] BILANS

z dnia 31 grudnia 1924 r.

Spółdzielni Przemysłu Domowego „Znicz”

Aktywa.	zł	Pasywa.	zł
421,53 Kasa		Udziały	2 280,—
967,56 Banki		Fundusz rezerw.	225,—
153,66 Inwentarz		Wierzyciele	42,88
455,52 Towary			
461,44 Dłużnicy			
88,23 Rach. zysk. i strat			
2 547,88			2 547,88

Liczba członków założycieli w dniu 30 maja 1924 10
wystąpiło w roku sprawozdawczym 1

przystąpiło w roku sprawozdawczym 40

Liczba członków w dniu 31 grudnia 1924 49

Kwota deklarowanych udziałów w dniu 31. XII. 24. 4 380,— zł

Kwota odpowiedzialności w dniu 31. XII. 24. 4 380,— zł

Poznań, dnia 12 marca 1925.

„Znicz”

Spółdzielnia Przemysłu Domowego z o. o.
w Poznaniu.

(—) F. Baranowski. (—) C. Wolniewiczówna. (—) Z. Marchwicki.

[1] BILANS

na 1 stycznia 1925 roku.

Aktywa	zł	Pasywa	zł
1 506,59 Kasa		Udziały	46 878,43
1 642,50 Banki		Udziały wypowiedz.	2 546,07
6 171,— Konie i wozy		Wierzycieli	3 001,52
4 449,75 Urządzenie		Fund. rezerwowy	40 537,92
0,03 Dłużnicy		Fund. ubezpiecz. koni	11 124,41
76,50 Udział w spółkach		Fund. podatkowy	17 498,76
109 924,63 Nieruchomość.		Wierzyciele z poręcz.	40 000,—
980,— Papiery wart.		Zysk	7 711,19
4 547,30 Zapasy piekarni			
40 000,— Dłużnicy z poręcz.			
169 298,30			169 298,30

Bilans powyższy został zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie w dniu 12 marca 1925 roku.

Na rok 1924 przeszło 290 członków, w ciągu roku wstąpił 1, umarło 3, wystąpiło 4. Na rok 1925 przechodzi 284 członków.

Poznań, dnia 24 marca 1925 roku.

„CERES”, Piekarnia Spółdzielcza

z ogranicz. odpowiedzialn.

Kasztelan. Splawski.

HURTOWNIA SPÓŁEK SPOŻYWCÓW TOW. AKC. W POZNANIU.

Bilans z dnia 30-go czerwca 1924.

Stan czynny		złotych	Stan bierny		złotych
1. Gotówka w kasie	5 457,54		1. Kapitał zakładowy	138,89	
Pozostałość w Banku Polskim	203,82		Fundusz rezerwowy	50,03	
" " P. K. O.	1 887,06	7 548,42	Rezerwa specjalna	38,89	222,81
2. Papiery wartościowe		2 226,90	2. Fundusz wtpl. pretensyj		5 000,—
3. Banki		15 774,42	3. Wierzyciele		232 625,99
4. Dłużnicy		220 690,41	4. Banki		36 100,43
5. Rach. Centrali z Oddziałami		133 393,03	5. Weksle redyskont.		140 150,80
6. Towary kolonjalne	332 040,35		6. Akcepty	112 994,22	
Wytwórnia Pasty	14 752,13		" w Bku Cukr.	200 000,—	312 994,22
Towary włókniste	17 234,03	364 026,51	7. Zobow.wobec P.K.O.i Patronatu		25 055,56
7. Weksle		140 750,80	8. Rach. Oddziałów z Centralą		133 393,03
8. Ruchomości biurowe	6 004,34		9. Obligo hipoteczne		0,01
Maszyny i urządzenia	3 443,11	9 447,45	10. Dywidenda (nieodebr.)		20,54
9. Nieruchomości		88,73	11. Zysk za rok 1923/24		8 388,28
10. Dłużnicy z tytułu poręczeń	7 710,—		12. Wierzyciele tytułem poręczeń	7 710,—	
		893 946,67			893 946,67

Rachunek strat i zysków

Straty			Zyski		
1. Koszty handlowe	236 336,03		1. Towary:		
Utrzymanie koni	2 953,34		a) kolonjalne	262 415,10	
" " samochodu	7 635,47	246 924,84	b) włókniste	11 551,17	
2. Administracja domów		984,52	c) różne	8,80	
3. Procenty	78 835,94		d) wytwórnia pasty	23 327,31	297 302,38
Prowizje	3 581,22	82 417,16	2. Konto Pasty B.	24 133,34	
4. Fundusz wtpl. pret.		5 000,—	" Kawy słodowej B.	17 445,01	41 578,35
5. Różne:			3. Mielenie korzeni	31,30	
a) koszty III em.	79,61		Palenie kawy	509,32	540,62
b) waluty obce	0,57		4. Rach. strat i zysków z przen.		2,64
c) spłacanie hipotek na nieruchomości, Grudziądz 35 000	288,86	369,04	5. Papiery wartościowe		1714,—
6. Stracone pretensje		285,14	6. Różne:		
7. Czysty zysk		8 388,28	a) adm. magazynu	710,34	
		344 363,98	b) materiał budowl.	15,57	
			c) kto. walor. Grudziądz	598,83	
			d) dyfer. walut. Katowice	1 901,45	3 225,99
					344 363,98

Bilans otwarcia per 1-go lipca 1924.

Stan czynny		złotych	Stan bierny		złotych
1. Gotówka w kasie	5 457,54		1. Fundusz wtpl. pretensyj	5 000,00	
Pozostałość w Banku Polskim	203,82		2. Wierzyciele	232 625,99	
" " w P. K. O.	1 887,06	7 548,42	3. Banki	37 142,42	
2. Papiery wartościowe		17 662,84	4. Weksle redyskontowe	140 150,80	
3. Banki		15 774,42	5. Akcepty	112 994,22	
4. Dłużnicy		220 690,41	" w Bku Cukr.	200 000,00	312 994,22
5. Rachunki Centrali z oddziałami		133 393,03	6. Zobow. wobec P. K. O. i Patr.		25 055,56
6. Towary kolonjalne	332 040,35		7. Rach. Oddziałów z Centralą		133 393,03
" " włókniste	17 234,03		8. Dług hipoteczny		4 052,00
Zapasy w paściarni	14 752,13	364 026,51	9. Dywidenda (nieodebrana)		20,54
7. Weksle		140 750,80	10. Podatek majątkowy		7 785,00
8. Ruchomości biurowe	6 004,34		11. Wierzytelności z tyt. ewt. wal.		55 536,74
Maszyny i urządzenia	3 443,11	9 447,45	12. Zysk za rok 1923/4		8 388,28
9. Nieruchomości św. Marcin.	272 000,00		13. Wierzyciele tyt. poręczeń	7 710,00	
" Tama Garbarska	101 000,00		14. Nadwyżka majątku własnego,		462 154,30
" Grudziądz	142 000,00	515 000,00	którą proponuje się podzielić na:		
10. Dłużnicy tyt. poręczeń	7 710,00		kapitał zakładowy	312 500,00	
		1 424 293,88	Fundusz rezerwowy	89 080,00	
			Rezerwę specjalną	60 574,30	
				462 154,30	
					1 424 293,88

Poznań, dnia 9-go lutego 1925.

Hurtownia Spółek Spożyców Tow. Akc.

(—) E. Hellwig.

* Oszacowanie nieruchomości przez Komisję Wojewódzką wynosiło:

a) Św. Marcin	362 474,00 zł.
b) Tama Garbarska	135 908,00 „
c) Grudziądz	188 816,00 „
razem	687 198,00 „

Ojaśnienia: 1. Zwaloryzowane podług rozp. Pr. Rz. z 25. 6. 1924. Kapit. własne wynosiłyby:

a) Kapitał zakładowy	319 562,64 Zł
b) Fundusz rezerwowy	36 166,13 „
c) Rezerwa specjalna	3 377,07 „
razem	359 105,84 „

2. Nadwyżka majątku własnego stosownie do bilansu wynosi 462 154,30. Różnicę, pozostałą po potrąceniu 312 500 zł., na kapitał zakładowy a wynoszącą 149 654,30 rozdzielono, jak wyżej na fundusz rezerwowy i rezerwę specjalną, biorąc za podstawę stosunek tychże funduszy, w markach polskich w bilansie zamknięcia 1923/24.

KOMISJA REWIZYJNA:

(—) Dr. W. Seydlitz.	(—) St. Kucharski.
(—) Dr. St. Mroczkowski.	(—) Ks. Kan. Dymek.
(—) St. Broniarz.	(—) Z. Musiał.
	(—) W. Sierszeński.

3 Kasa Spółdzielcza z ogr. odp. w Błoniu.

Bilans otwarcia na 1-go stycznia 1925 r.

Aktywa		Pasywa	
zł			zł
12,21	Kasa gotówką	Udziały	794,50
4 070,00	Pożyczki	Fundusz zapas.	564,65
39,50	Lokaty	Fund. możliw. str.	400,00
632,00	Papiery %	Wkłady	255,73
348,00	Ruchomości	Długi kasy	2 800,00
		Czysty zysk	286,83
<u>5 101,71</u>			<u>5 101,71</u>

H. Królikowski, członek Rady.

F. Bajorek, Plywaczewski, członkowie zarządu.

3 Kasa Wzajemnej Pomocy Pracowników Głównego Urzędu Statystycznego Spółdz. z ogranicz. odpowiedzialz. w Warszawie

Bilans z dnia 31-go grudnia 1924 r.

Aktywa		Pasywa	
zł			zł
15,05	Kasa	Udziały	4 540,00
9 592,75	Pożyczki	Wkłady	427,93
71,00	Banki	Wierzyciele	4 000,00
134,59	Papiery wartościowe	Czysta nadwyżka	845,46
<u>9 813,39</u>			<u>9 813,39</u>

Rachunek Strat i Zysków. Straty: Odsetki i prowizje, 166 zł. 96 gr. Koszty administracyjne 340 zł. 16 gr. Różne 71 zł. 80 gr. Czysta nadwyżka 845 zł. 46 gr. Ogółem 1424 zł. 38 gr. Zyski: Odsetki 1 122 zł. 59 gr. Wpisowe 150 zł. 66 gr. Opłaty manipulacyjne 123 zł. 10 gr. Różne 28 zł. 03 gr. Ogółem 1 424 zł. 38 gr.

Sprawozdanie niniejsze zatwierdzone zostało przez Walne Zgromadzenie dnia 19-go lutego 1925 r.

Kasa Wzajemnej Pomocy Pracowników Gł. Urz. Statyst. spółdz. z ogr. odpow. w Warszawie.

(—) K. Sokołowski. (—) A. Drabowicz. (—) W. Dąbrowski.

3 Bank Spółdzielczy w Brześciu n/B. z ogr. odp.

Bilans w dniu 31 Grudnia 1924 r.

Aktywa.		Pasywa.	
zł			zł
7 732,66	Kasa	Udziały	9 000,—
19 342,17	Pożyczki na weksle	Wkłady	16 079,66
2 892,27	Rachunek Banków	Rachunki Czekowe	28 944,03
156,49	Papiery % własne	Redyskonto	10 805,—
477,90	Ruchomości	Należności Skarbowe	107,57
19 088,—	Skup weksli	Odsetki pobr. na 1925 r.	270,—
527,34	Monety zagr. wł.	Przechoźni	2 478,17
19 189,13	Kor. Loro	Różni za inkaso	66 531,85
103,50	Koszty Adm. 1925 r.	Zysk czysty	1 825,03
66 531,85	Dokument. inkas.		
<u>136 041,31</u>			<u>136 041,31</u>

Rachunek Strat i Zysków.			
zł			zł
1 264,74	Odsetki od wkładów	Odsetki od pożyczek	3 328,74
774,37	„ „ redysk.	„ „ papier.%	0,07
322,19	„ „ Prowizje	„ „ prowizje	5 978,68
8 383,63	Koszty Administr.	Zwrot Koszt. Adm.	3 229,54
53,10	10% umorz. ruch.	Zysk na monet. Zagr.	86,03
1 825,03	Czysty zysk		
<u>12 623,06</u>			<u>12 623,06</u>

Podział zysków.

Na fundusz zasobowy 1 825,03 zł.

Sprawozdanie niniejsze zatwierdzone zostało przez Walne Zgromadzenie w dniu 15 marca 1925 r.

Bank Spółdzielczy w Brześciu n/B. z ogr. odp.

A. Różycki.

S. Banasiewicz.

3 Bilans Banku Spółdzielczego w Łasku.

Spółdz. z ogr. odp. na dzień 31 grudnia 1924 r.

Stan czynny.		Stan bierny.	
zł			zł
4 812,—	Kasa	Udziały członków	12 500,—
1 751,—	Papiery proc. własn.	Kapitał zapasowy	199,—
94 746,—	Weksle zdyskont.	Lokacje	34 697,—
10 620,—	Korespond. „Loro“	Korespond. „Loro“	5 730,—
1 562,—	Koresp. „Nostro“	Sumy przechodnie	29 735,—
1 058,—	Sumy przechodnie	Redyskonto	46 100,—
531,—	Ruchomości	Podatek państwowy	394,—
18 000,—	Nieruchomości	Rez. proc. na 1925 r.	1 780,—
		Zysk za 1924 r.	1 855,—
<u>133 080,—</u>			<u>133 080,—</u>

Ogólny roczny obrót „dziennika“ wyniósł zł 2533168,66. **Rachunek Strat i Zysków.** Winien: wypłacone procenty i prowizje zł 9 198,50. Koszty handlowe zł 14 514,—. Zysk za 1924 r. zł 1 855,— ogółem zł 25 567,50. Ma: Pobrane procenty i prowizje zł 25567,50 — ogółem zł 25567,50.

Projektowany podział zysku za r. 1924. Zgodnie z rachunkiem Zysków i Strat czysty zysk wynosi zł 1 855,—, z tego: na podatek państwowy zł 408,—, na dywidendę 10% (dopisać do udziałów) zł 1 259,—, na kapitał zapasowy zł 188,—.

Wieloletni bankowiec - prokurent,

obecnie buchalter Spółdzielczego Banku poszukuje stanowiska kierownika Spółdzielni kredytowej. Odpowiednie referencje przy umowie. Oferty do Redakcji Poradnika Spółdzielni, Poznań, pl. Wolności 18, dla A. B.

CZŁONEK ZARZĄDU

w sile wieku, znający wszelkie czynności spółdzielcze, jak kasowość, księzkowość, korespondencje, mający przez 15 lat praktykę i doświadczenie spółdzielcze, przyjmie posadę od 1. kwietnia r. b. lub wcześniej w poważnej spółdzielni. Łaskawe oferty upr. się do Redakcji „Poradnika Spółdzielczego“.

Poznań, ul. Seweryna Mielżyńskiego nr. 1.

Telefon 1421 (dawniej ul. Wiktorji) Telefon 1421

„POWIERNIK“

Towarzystwo akcyjne rewizyjno-powiernicze

wykonuje swoją działalność w następujących gałęziach:

- I. Księzkowość bankowa, spółkowa, kupiecko-przemysłowa.
- II. Księzkowość dla majątków ziemskich z własnym wydawnictwem rejestrów.
- III. Oddział podatkowy — deklaracje, reklamacje, zastępstwo.
- IV. Rewizje księzek i kasowości w instytucjach i przedsiębiorstwach komunalno-państwowych.
- V. Administracje spadkowe, przeprowadzanie likwidacji, akordów, zamiany, prywatnych przedsiębiorstw i inne czynności powiernicze.

Rzeczoznawstwo, organizacje, stałe nadzory i rewizje przygodne przez przysięgłych rewizorów.

Bezwzględna dyskrecja zapewniona — Honorarium według umowy.

Spółdzielnia Wydawnicza Unji Związków Spółdzielczych

z odpow. udziałami w Poznaniu.

Tel. 34-89. Konto czek.: Poznań nr. 206013.

Poleca broszury i dzieła z dziedziny spółdziel. i podatkowej księgi handlowe i druki dla Spółdzielni.

Wykonuje we własnej drukarni wszelkie druki, oraz dostarcza każdego rodzaju stemple metalowe i kauczukowe. - - - - -

Ostatnia nowość: M. Scheffs: O wekslach i czekach 3 zł. - - - -
M. Turski i T. Wolfram: Polska tabela procent. 10 zł.

Najtańsza książka na świecie!!

KSIAŻKA — TO ŚWIATŁO.
KSIAŻKA — TO PRZYJACIEL!
CIEŁ! Smutne jest życie bez przyjaciela, smutne jest życie bez książek.

KAŻDY CZŁOWIEK POWINIEN ZBIERAĆ KSIAŻKI; w ten sposób nigdy nie będzie sam w domu.

W KAŻDEM MIESZKANIU POWINNY BYĆ KSIAŻKI. Zapamiętajcie, że mieszkanie bez książek jest jeszcze ciemniejsze, niż mieszkanie bez lampy. Mieszkanie bez książek nie jest mieszkaniem, lecz jaśminą.

NIECH ŻYJE KSIAŻKA!
Wacław Grubiński.

Książka powinna być dostępną dla każdego, powinna być tania.

Za 40 groszy

wydaje tom zawierający od 100 do 180 stron, ozdobiony obrazkami, w trwałej kolorowej okładce

„Biblioteka Domu Polskiego“

„Biblioteka Domu Polskiego“ wychodzi 3 razy miesięcznie: 10, 20 i 30 każdego miesiąca. Kwartalnie więc ukazuje się

9 tomów za 3 złote 60 groszy } w prenumeracie.
36 tomów rocznie za 13 złotych z przesyłką pocztową }

„Biblioteka Domu Polskiego“ pomieszcza tylko NAJLEPSZE POWIEŚCI
• I ARCYDZIEŁA autorów polskich i obcych, PODRÓŻE, DZIEŁA POPULARNO-NAUKOWE, OPISY najnowszych WYNALEZKÓW, najnowsze USTAWY w opracowaniu sił fachowych, opowiadania z dziejów ojczyznnych itp.

Dotychczas ukazało się 6 tomów.

Prenumeratorzy całorocznicy otrzymają w końcu roku ładną, ozdobną Szafkę na książki zupełnie darmo.

PRENUMERATE NALEŻY WPLACAĆ NA KONTO P. K. O. Nr. 9779 ZA POMOCĄ BLANKIETÓW, KTÓRE NABYĆ MOŻNA ZA 1 GR. W KAŻDYM URZĘDZIE POCZTOWYM.

„Biblioteka Domu Polskiego“

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Marszałkowska 46.

Konto czekowe P. K. O. 9779.

Centrala Rolników Tow. Akc.

(Hurtownia „Rolników“ Spółdzielni Rolniczo-Handlowych
należących do
Związku Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych T.z.)

w POZNANIU, Plac Wolności 17

i Oddziały jej:

w Bydgoszczy, ulica Gdańska 19,

w Toruniu, ulica Szeroka 18,

w Włocławku, ulica Ogrodowa 2.

w Gdańsku, Pfefferstadt 38/39 oraz

Przedstawicielstwo w Katowicach, ulica Marjacka 13,

załatwiają wszelkie transakcje, wchodzące w zakres handlu ziemiopłodami, paszami, nawozami sztucznymi, opałem i t. p. za pośrednictwem Spółdzielni Rolniczo-Handlowych, pod nazwą „Rolnik“, w Wielkopolsce, na Pomorzu, na Kujawach i Górnym Śląsku.

„Rolniki“

kupują od ziemian i gospodarzy: zboża wszelkiego rodzaju, ziemniaki i wszystkie inne ziemiopłody,

dostarczają na specjalnie dogodnych dla rolnictwa warunkach, za gotówkę lub na zamianę: nawozy sztuczne, paszę, opał i inne artykuły, potrzebne rolnictwu.

Od dokonanych zakupów i sprzedaży udzielają członkom w końcu roku dopłat względnie zwrotów.

HURTOWNIA SPÓŁEK SPOŻYWCÓW

CENTRALA: POZNAŃ, ŚW. MARCIN 27

TELEFON: 12 56 - 12 57

ODDZIAŁY:

TELEFON 12 56 - 12 57

GRUDZIĄDZ, KATOWICE, GDAŃSK

ADRES DLA DEPEZ: HA-ES-ES

WŁASNE FABRYKI:

KAWY SŁODOWEJ W PNIEWACH

PASTY DO OBUWIA W POZNANIU

WŁASNE WYTWORNIE

HA-ES-ES

POLECA:

W HURTOWYM ZAKUPIE
TOWARY KOLONJALNO-SPOŻYWCZE
BŁAWATY I TOWARY KRÓTKIE

ORAZ

WYROBY WŁASNYCH ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH

HA-ES-ES

NAJDOGODNIEJSZE I NAJKORZYSTNIEJSZE
ŹRÓDŁO ZAKUPÓW DLA SPÓŁDZIELNI

Związkowa Centrala Maszyn

Poznań, Wjazdowa 9.

Adres telegr.: Cemata.

Telefon 22 80 i 22 89.

Maszyny
i
narzędzia rolnicze.

...

Największa w Zachodniej
Polsce składnica
części rezer-
wowych.

Wyłączne prawo sprzedaży:

wyrobów fabryk: Tow. Akc. H. Cegielski
światowej sławy { oryg. szwedzkich wirówek „Baltic“
maszyn żniwnych Massey-Harris.